

Врз основа на член 384 став 1 од Законот за трговските друштва, член 21 став 1 од Статутот на **Акционерското друштво за осигурување и реосигурување "МАКЕДОНИЈА" Скопје - Виена Иншуренс Груп (Друштво)**, член 163 став 1 точка 1 од Законот за супервизија на осигурување и член 39 став 2 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност (Правила за котација), Управниот одбор на Друштвото, на својата **157^{aa}** редовна седница, одржана на **23.03.2017 година**, ја донесе следната:

ОДЛУКА

за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година

1. Се свикува Годишно собрание на Друштвото за деловната 2016 година.
2. Седницата на Годишното собрание се свикува согласно одредбите од Законот за трговските друштва преку објавување на јавен повик со содржина која се однесува на друштво чии акции котираат на берза, односно на друштво кое согласно одредбите од Законот за хартии од вредност е со посебни обврски за известување.
3. Годишното собрание ќе се одржи на ден **28.04.2017 година (ПЕТОК)**, во Скопје, во седиштето на Друштвото на 1 кат (сала за состаноци), со почеток во **09.00 часот**.
4. Оваа Одлука, заедно со Јавниот повик за свикување на собрание ќе се објават на СЕИ - НЕТ системот на Македонската Берза за Хартии од вредност согласно Правилата за котација.
5. За донесувањето на оваа ќе се извести Агенцијата за супервизија на осигурување.
6. Оваа Одлука, заедно со Јавниот повик од став 2 ќе се објават на насловната страница на официјалната интернет страница на Друштвото.
7. Јавниот повик, од став 2, со содржина на дневен ред, е составен дел на оваа Одлука.
8. Се задолжува **Бошко Андов**, Претседател на Управниот одбор на Друштвото да ги преземе сите неопходни дејствија предвидени во Законот за трговските друштва и Статутот на Друштвото, а со цел одржување на предметното собрание.
9. Оваа Одлука стапува во сила на денот на нејзиното донесување.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ:

Согласно член 384 став 1 од ЗТД, како и во членот 21 став 1 од Статутот на Друштвото, е нотирано дека Годишното собрание го свикува органот на управување на друштвото во рокови определени како во споменатите членови. Членот 408 од Законот за трговските предвидува дека одлуката која е донесена на собрание кое не е свикано во согласност со одредбите од законот и одредбите од статутот на друштвото е ништовна. Од причина што согласно одредбите од Законот за хартии од вредност Друштвото е со посебни обврски за известување, седницата на Годишното собрание ќе се свика согласно одредбите од Законот за трговските друштва кои се однесуваат на друштва со посебни обврски за известување.

Во членот 163 став 1 точка 1 од Законот за супервизија на осигурување е предвидена обврска за редовно известување на Агенцијата за супервизија на осигурување во случај на свикување на собрание на акционери на Друштвото. Членот 39 став 3 од Правилата за котација определуваат дека издавачите од сите подсегменти се должни да го објават јавниот повик за одржување на собрание на акционери на насловната страница од својата официјална интернет страница, во најмалку еден дневен весник, како и на интернет страницата на Берзата преку СЕИ - НЕТ системот.

Поради претходно споменатото се одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

УПРАВЕН ОДБОР
Претседател на Управен одбор

Бошко Андов

Врз основа на член 384, 387 и 388-а од Законот за трговските друштва, член 21 став 1 и член 23 и 24 од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштво), како и член 39 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, а согласно Одлуката за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2 од 23.03.2017 година донесена на 157^{та} седница на Управниот одбор, Управниот одбор на Друштвото го објавува следниот:

ЈАВЕН ПОВИК

за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година

1. ДАТУМ, ЧАС И МЕСТО НА ОДРЖУВАЊЕ

Годишното собрание на Друштвото ќе се одржи на **28.04.2017 година (ПЕТОК)** во седиштето на Друштвото, ул."11 Октомври" бр.25 во Скопје (сала за состаноци на 1 кат), со почеток во **09.00 часот**.

2. ДНЕВЕН РЕД

За седницата се предлага следниот:

ДНЕВЕН РЕД

А. Процедурален дел:

1. Отварање на Собранието,
2. Утврдување на кворум за работа на Собранието.
3. Избор на органи на Собранието (претседавач и бројачи на гласови).
4. Утврдување на записничар на Собранието.

Б. Работен дел:

1. Разгледување и донесување на одлука во врска со Финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2016 година, за кои е добиено позитивно ревизорско мислење од страна на овластениот надворешен ревизор и Надзорниот одбор на Друштвото;
2. Разгледување и донесување на одлука во врска со Годишната сметка на Друштвото за деловната 2016 година за која е добиено позитивно мислење од страна на овластениот надворешен ревизор и Надзорниот одбор на Друштвото.
3. Разгледување и донесување на одлука во врска со Годишниот извештај за работењето на Друштвото за деловната 2016 година, во кој се вклучени актуарски извештај и актуарска потврда за деловната 2016 година, за кои е добиено позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото.
4. Разгледување и донесување на одлука во врска со Извештајот на овластениот ревизор за извршената ревизија на Финансиските извештаи и Годишната сметка на Друштвото за деловната 2016 година, за кој е добиено позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото.
5. Разгледување и донесување на одлука за распределба на добивката остварена со годишната сметка на Друштвото за деловната 2016 година.

ул. 11 Октомври бр. 25, П. фах: 27, 1000 Скопје
Република Македонија
Телефон: +389 (0)2 3115 188
Факс: +389 (0)2 3137 154
e-mail: info@insumak.mk

www.insumak.mk

Марија Мезерли

6. Разгледување и донесување на одлука за исплата на дивиденда.
7. Разгледување и донесување на одлука за утврдување на дивиденден календар.
8. Разгледување и донесување на одлука во врска со Извештајот за работењето на Управниот одбор на Друштвото и одборување на работата на Управниот одбор во деловната 2016 година, за што е добиено позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор.
9. Разгледување и донесување на одлука во врска со Извештајот за работењето на Надзорниот одбор на Друштвото и одборување на работата на Надзорниот одбор во деловната 2016 година.
10. Разгледување и донесување на одлука за Извештајот на внатрешната ревизија на Друштвото за деловната 2016 година, за кој е добиено позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото.
11. Разгледување и донесување на одлука за избор на овластен ревизор кој ќе изврши ревизија на финансиските извештаи и годишната сметка за деловната 2017 година, по однос на препораките на Надзорниот одбор на Друштвото.
12. Разгледување и донесување на одлука за измена и дополнување на Статутот на Друштвото.

Годишното собрание ќе одлучува само за прашања кои се уредно станвени на дневниот ред, а согласно Статутот на Друштвото и одредбите од Законот за трговските друштва.

3. ПРАВО НА УЧЕСТВО

Право на учество на седницата на Годишното собрание има секој акционер на Друштвото, лично или преку овластен полномошник којшто ќе го застапува со давање на полномошно во писмена форма, согласно одредбите од Законот за трговските Друштва.

4. ПРИЈАВА НА УЧЕСТВО

Секој акционер кој има намера да учествува на Годишното собрание на Друштвото е должен да го пријави своето учество (пријава за учество на Собрание) најдоцна пред почетокот на седницата. Пријавите се доставуваат до архивската служба на Друштвото на адреса:

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување
МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп ул. "11 Октомври" бр.25 Скопје,
со назнака "Пријава за учество на Годишно собрание".**

5. ВКЛУЧУВАЊЕ НА ТОЧКИ ВО ДНЕВЕН РЕД И ПРЕДЛАГАЊЕ НА ОДЛУКИ

Акционерите кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право да достават предлог за дополнување на дневниот ред на седницата на Годишното собрание, со барање за вклучување на нови точки, ако истовремено приложат и образложение за предложената точка или ако предложат одлука по предложената точка.

Акционерите кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право по писмен пат да предложат донесување на одлуки по точките од дневниот ред или по точките кои ќе бидат вклучени во дневниот ред.

Handwritten signature in blue ink.

Акционерите, барањето за вклучување на точки во дневниот ред и/или предлагањето на одлуки можат да го достават до Управниот одбор на Друштвото преку архивската служба на Друштвото, во рок од **8 (осум) дена** од денот на објавување на овој повик.

Подетални информации можат да се најдат на официјалната интернет страницата на Друштвото.

6. ПОЛНОМОШНИК

Акционер може да овласти со полномошно друго физичко лице или правно лице како свој полномошник на седницата на Годишното собрание на Друштвото, кое ќе учествува или гласа на седницата во негово име. Акционерот треба веднаш писмено да го извести Друштвото за секое дадено полномошно. Со писменото известување потребно е до Друштвото да се достави и предметното полномошно. Акционерот кој нема да го извести Друштвото за даденото полномошно, ќе се смета дека не го дал истото. Писменото известување се доставува до Управниот одбор на Друштвото преку архивска служба на Друштвото.

Онаму каде полномошното не содржи ограничувања или инструкции за гласање, полномошникот може да гласа по сопствена определба, но секогаш водејќи сметка за интересите на акционерот. Полномошникот мора да води запис за добиените инструкции за гласање, ако имало такви, и да ги чува најмлаку 1 (една) година од денот на одржување на седницата на Собранието, како и да потврди дека ги извршил тие инструкции ако тоа му го побара Друштвото или акционерот од кого добил овластување.

7. ПОСТАВУВАЊЕ НА ПРАШАЊА

Секој акционер има право да поставува прашања по секоја од точките во дневниот ред. Одговорите на поставените прашања ќе се објават на официјалната интернет страницата на Друштвото, а согласно одредбите од Законот за трговските друштва.

8. МАТЕРИЈАЛИ

Материјалите кои ќе се разгледуваат на седницата на предметното собрание, како и мислењата на Надзорниот одбор на Друштвото изразени преку усвоени одлуки на одборот, се достапни на акционерите од денот на објавувањето на овој повик, секој работен ден во деловните простории на Друштвото во Скопје, на адреса ул. "11 Октомври" бр.25 Скопје, од 10:00 часот до 12:00 часот и истите се објавени на официјалната интернет страница на Друштвото, како и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.

Детални информации за начинот на предлагање точки на Дневниот ред, поставување на прашања и предлагање на одлуки од страна на акционерите можат да најдат на официјалната интернет страница на Друштвото.

9.ОФИЦИЈАЛНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА НА ДРУШТВОТО

Официјалната интернет страница на Друштвото е www.insumak.mk

УПРАВЕН ОДБОР
Претседател на Управен одбор
Бошко Андов

Boško Andov

Врз основа на член 383 став 3 и став 4, член 395 став 4 и член 407 од Законот за трговските друштва, член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, член 30 од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), во врска со точка 3 и точка 4 од процедуралниот дел на дневниот ред на Јавниот повик за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на Друштвото на **Годишното собрание за деловната 2016 година** одржано на ден **28.04.2017 година**, ја донесе следната:

ОДЛУКА

за избор на Претседавач, определување на начин на броење на гласови и определување на записничар за работата на Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година

1. За Претседавач на Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година, кое се одржува на ден 28.04.2017 година, се именува _____.
2. Претседавачот на Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година ги има правата и обврските согласно Законот за трговските друштва и другите позитивни прописи, како и Статутот на Друштвото,
3. Мандатот на Претседавачот трае до изборот на претседавач на наредното собрание кое треба да биде одржано.
4. Броењето на гласови по точките од дневниот ред утврден со Јавниот повик за свикување на Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година ќе се остварува преку посебен информатички систем од страна на Секторот за информатичка технологија на Друштвото.
5. Записникот за работа на Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година ќе го води **Нотар** _____.
6. Записникот за работата на Собранието, во текст и содржина предвидени во Законот за трговските друштва, треба да се изготви во рок од 3 (три) дена од денот на од денот на неговото одржување.
7. Оваа Одлука ќе се објави на официјалната интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
8. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување.
9. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

Врз основа на член 384 став 2 точка 1, а во врска со член 408 став 1 точка 11 и член 480 од Законот за трговските друштва, член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, член 20 И член 50 од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), а во врска со точка 1, точка 2, точка 3 и точка 4 од работниот дел на дневниот ред на Јавниот повик за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на Друштвото на **Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година** одржано на ден на **28.04.2017 година**, ја усвоија следната:

ОДЛУКА

за усвојување на финансиските извештаи, годишната сметка, годишниот извештај за работење и извештајот на овластениот надворешен ревизор за извршената ревизија за деловната 2016 година

1. Се усвојуваат **Финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2016 година**, за кои е добиено позитивно ревизорско мислење од страна на овластениот надворешен ревизор и позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото.
2. Се усвојува **Годишната сметка на Друштвото за деловната 2016 година** за која е добиено позитивно ревизорско мислење и позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото, и се утврдува дека на основа на Билансот на сеопфатна добивка во деловната 2016 година се остварени следните финансиски резултати:

	МКД
– вкупно приходи	888.115.390,00
– вкупно расходи	738.530.869,00
– добивка пред оданочување	149.584.521,00

3. По пресметаниот данок на добивка за деловната 2016 година, утврдено е:

	МКД
– Данок на добивка, односно загуба	15.519.815,00
– Вкупна добивка по оданочување	134.064.706,00

4. Се усвојува **Годишниот извештај за работењето на Друштвото за деловната 2016 година**, со вклучена актуарска потврда изготвена од страна на овластениот актуар на Друштвото, за кои е добиено позитивно ревизорско мислење и позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото, во текст и содржина, кои се составен дел на оваа Одлука.

5. Се усвојува **Извештајот за извршената ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи за деловната 2016 година** од овластениот ревизор Друштво за ревизорски услуги КПМГ Македонија ДОО Скопје, за кој е добиено позитивно мислење од страна на Надзорниот одбор на Друштвото.
6. Годишниот извештај од став 4, Актуарскиот извештај и потврда од став 4, како и Извештајот за извршената ревизија и финансиските извештаи за деловната 2016 година од став 5 на оваа Одлука, преставуваат составен дел на оваа Одлука.
7. Оваа Одлука ќе се објави на официјалната интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
8. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување.
9. Оваа Одлука стапува на сила на денот на донесувањето.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

АКЦИОНЕРСКО ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И
РЕОСИГУРУВАЊЕ МАКЕДОНИЈА - ВИЕНА ИНШУРЕНС ГРУП

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

2016

Скопје, 2017

СОДРЖИНА

1	ОБРАЌАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА УПРАВНИОТ ОДБОР	3
2	ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ	4
2.1.	Состојбите на пазарот на осигурување	6
3	ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО	7
3.1	Правен статус, седиште и датум на основање	7
3.2.	Опис на дејноста	7
3.3	Податоци за големината на субјектот	8
3.4	Листа на класи на осигурување	8
3.5.	Листа на договори за осигурување во 2016	8
3.6	Организациска поставеност	11
3.7	Акционерски капитал и акционери	12
3.8	Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Group)	13
3.8.1	Експанзија во Централна и Источна Европа	13
3.8.2	Број еден во своите главни пазари	14
3.8.3	Главната дејност е клучот на успехот на Виена Иншуренс Груп	14
3.8.4	Виена Иншуренс Груп и Ерсте Групаацијата – еден моќен тим	15
3.8.5	Стабилна политика за дивиденди	15
3.9	Односи со акционерите	15
3.10	Структура на деловна мрежа	16
4	ОПИС НА ОСНОВНИТЕ РИЗИЦИ СО КОИ СЕ СООЧУВА ДРУШТВОТО	16
5	КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	28
5.1	Надзорен одбор	29
5.2	Управен одбор	30
5.3	Менаџмент	31
6	ВНАТРЕШНА И НАДВОРЕШНА РЕВИЗИЈА	31
6.1	Внатрешна ревизија	31
6.2.	Надворешна ревизија	32
7	АКТУАРСКА ПОТВРДА	32
8	ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО	33
8.1.	Стратешки правци на развој	33
8.2.	Успешност во работењето	34
8.3.	Стабилна солвентност и ликвидност	34
9	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	35
9.1	Прием во осигурување	36
9.2.	Продажба	37
9.2.1	Агентска продажба и продажба преку агенции за застапување	37
9.2.2	Неагентска продажба	38
9.3	Вонсудски штети	39
9.4	Спорови по штети и регреси	41
9.5	Човечки ресурси	42
9.6	Информатичка технологија	43
10	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	44

1. ОБРАЌАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА УПРАВНИОТ ОДБОР

Осигурување Македонија а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп, 2016-та година ја заврши со позитивен финансиски резултат односно добивка пред оданочување во износ од 149 милиони денари и по оданочување во износ од 134 милиони денари.

Клучните показатели на нашето финансиско работење останаа добри, како и во неколкуте претходни години.

Бруто полисираната премија во неживотното осигурување во 2016-та година бележи пораст во однос на минатата година од 2%, односно 14,9 милиони денари.

Порастот се бележи кај осигурувањата на незгода, осигурувањата на моторни возила, транспорт и финансиски загуби, додека намалување на бруто полисираната премија во 2016-та година бележиме кај имотните осигурувања и патничкото осигурување.

Настанатите штети бележат намалување од 17,2% или во апсолутен износ 67,9 милиони денари.

Трошоците за спроведување на осигурувањето во вкупен износ се намалени за 2,9% или во вкупен износ од 11,4 милиони денари. Движењето на исплатената провизија за застапнички и посреднички работи е со намалено темпо и тоа во износ од 6,4 милион денари.

Во осигурителниот портфел на Друштвото најголемо учество има имотното осигурување со 45%, следи осигурувањето од автоодговорност со 27%, потоа осигурувањето од незгода со 11% и каско со 9%. Сите останати видови на осигурувања учествуваат поединечно со помалку од 5%.

Комбинираниот резултат на Друштвото во 2016-та година е позитивен и изнесува 95% (89% во 2015-та година и 95% во 2014-та година). Комбинираниот резултат е главниот показател на работењето од основната дејност на Друштвото.

Друштвото во текот на 2016-та година прими 508 приговори, што е мало зголемување од 3% во однос на минатата година и го следи зголемувањето на бројот на полиси и осигурени лица. Сите приговори беа по основ на оштетни побарувања и по сите, без исклучок, е постапено во законски пропишаниот рок.

Нето инвестицискиот приход од наемнини се движи со намалено темпо во однос на 2016-та година за 3,6% односно за 1,4 милиони денари.

Во 2016-та година остваривме капитална добивка во износ од 14,4 милиони денари и (загуба) во износ од 0,9 милиони денари од продажба на недвижнини, односно нето 13,5 милиони денари добивка од продажба на недвижнини.

Нето инвестицискиот приход по основ на државни хартии од вредност и банкарски депозити е намален за 10,7%, каматните стапки во текот на годината се намалија за 0,4% индексни поени. Движењето кај инвестицискиот приход е рефлексивна од намалувањето на финансиските вложувања - во текот на 2016 година исплатената дивиденда за 2015 година и задржаната добивка како и зголемувањето на сигурносните резерви во износ од 139, 4 милиони денари во 2016 година споредено со 59,4 милиони денари во 2015 година.

Во моментот на подготвување и ревидирање на годишниот извештај, официјалните податоци за движењето на основните показатели на осигурителниот пазар во Македонија не се објавени, но се очекува да има покачување на бруто полисираната премија по

неживотно осигурување од околу 3 до 4%, но и доста големо зголемување кај животното осигурување од околу 20% или вкупно зголемување на целиот пазар од околу 5-6%. И оваа година очекуваме поголемиот број на осигурителни компании да искажат добивки по оданочување.

Според планот за 2017-та година не очекуваме зголемување на бруто полисираната премија во однос на остварената во 2016-та година, но планираната добивка по оданочување се очекува да биде малку повисока од таа во 2016.

Основна цел во оперативната дејност на нашата компанија е секогаш иста, а тоа е да се задржат квалитетните осигуреници, но и да дојдеме до зголемување на нивниот број секако во оние видови на осигурување кои ни овозможуваат профитабилен резултат.

Секако дека очекуваме понатамошно расчистување на старите судски штети, што ќе не води до намалување на вкалкулираните резервации за настанати штети. Со оглед на влошената ликвидност на стопанството не очекуваме големи поместувања кај нивото на наплата на премија, но сепак предвидуваме и наплата на стара премија и стари судски предмети со што сепак уште повеќе ќе се подобри нашата ликвидност.

Каматните стапки на депозитите, како и на државните хартии од вредност се очекува да бидат на исто или малку пониско ниво како и во 2016-та година.

Во 2017-та година ќе продолжиме со отуѓување на недвижностите кои не служат за обавување на дејноста или пак се користат во многу мал дел за таа цел.

Сакаме да ја искажеме нашата голема благодарност до менаџерскиот тим и сите останати колеги за нивното залагање и придонес во оставарувањето на стратешките цели на компанијата. Секако дека голема благодарност искажуваме и кон двете Друштва за застапување во осигурувањето и сите нивни вработени, како и нивните надворешни соработници. Без нив, како и без успешната соработка со брокерските друштва со кои имаме склучено договори за деловна соработка секако дека немаше да имаме успешна деловна година.

И покрај тешкото стопанско опкружување си пожелуваме и се надеваме на успешна работа во 2017-та година и ги повикуваме сите вработени и соработници со професионален пристап да ги постигнеме зацртаните цели.

2.ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ

Инфлацијата според индексот на трошоците на живот за периодот јануари-декември 2016, во однос на истиот период од 2015 година, бележи стагнација од 0,2% (I-XII 2016 / I-XII 2015). Како одраз на извозот од технолошките и инвестициски зони (ТИРЗ) и пониските цени на нафтата, трговскиот дефицит е намален во последниве години.

Стапката на невработеност е во континуирано опаѓање, но 24% невработеност е сеуште висок процент и воглавно е резултат на недостаток од работна сила потребна за пазарот.

Агенцијата за кредитни рејтинзи Стандард & Поор'с го потврди кредитниот рејтинг на Македонија 'ББ-/Б' стабилен - се рефлектира како резултат на ризикот од порастот на

македонскиот јавен и надворешен долг и економскиот просперитет кој имам бенефит од долгорочните инвестиции.

Банките се добро капитализирани и профитабилни. Заклучно со 31.12.2016 година, годишната стапка на раст на вкупните депозити изнесува 5,6% (1,8% кај домаќинствата и 10,7% пораст кај правните лица), додека годишната стапка на вкупните кредити е стабилна и на ниво од 2015 година од 0,9% (12,9% кај домаќинствата и 7,1% пораст кај правните лица). Во 2017 година се очекува Народна банка на Република Македонија да продолжи да ја применува стратегијата на таргетирање на номиналниот девизен курс на денарот во однос на еврото во функција на одржување на ценовната стабилност. Во 2016 НБРМ ја задржа тековната монетарна поставеност, со внимателно следење на идните макроекономски движења и потенцијални ризици. Притоа, на аукциите на благајнички записи се нудеа благајнички записи на ниво на износот којшто достасува (25.500 милиони денари), со непроменета каматна стапка од 3,25%, додека каматната стапка на расположливите депозити преку ноќ се намали од 0,5% на 0,25%, а на седумдневните депозити од 1,0% беше намалена на 0,5%, со цел понатамошно насочување на вишокот ликвидни средства на банките во подолгорочни инвестиции. Кредитниот раст останува стабилен посебно за домаќинствата. Во Мај НБРМ презема макро-прудентни мерки за да го сопрат одливот на депозити и притисокот на еврото. Ова во комбинација со интервенција на девизниот пазар резултираше во успешно стабилизирање на девизниот курс, иако голем дел од депозитите од населението не се вратија во банките. Каматните стапки на кредити продолжија да опаѓаат. Девизните резерви се на релативно стабилно ниво и заклучно со декември 2016 достигнаа 2.613 милиони евра и во однос на декември 2015 истите се зголемени. Покритието на девизните резерви се подобри како резултат на неодамнешното издавање на надворешна државна обврзница и се предвидува да зајакнува на среден рок како резултат на подобрување на трговската размена, странски инвестиции и останати финансиски приливи.

Обезбедување на одржлив пензиски систем е важна среднорочна цел. И покрај реформите и воведување на повеќе пензиски столбови пензискиот систем се соочува со финансиска нерамнотежа како резултат на стареење на популацијата од една страна и намалени приходи во пензискиот систем (субвенции на владата). Дефицитот кој е прилично голем 4,5% од БДП е проектирано да биде повеќе од дуплиран до 2030 доколку нема адекватни реформи.

Општото деловно опкружување и покрај постоењето на политичка криза во земјата, сепак не донесе негативни влијанија врз нашата компанија.

Предвидениот раст на економската активност во 2017 се очекува да е проследен со зголемена побарувачка на пазарот на работна сила, преку отворање на нови работни места во слободните економски зони, но и како последица на реализацијата на јавно-финансираните инфраструктурни проекти, и заедно со активните мерки и програми за вработување ќе резултираат со натамошна стапка на невработеност во 2017 од околу 22%.

Проекцијата на БДП за 2017 година е дека истиот ќе "омекне" имајќи ја во предвид неизвесноста од враќање на политичката стабилност и истиот ќе изнесува 3,2% според ММФ.

2.1. Состојба на пазарот на осигурување

И покрај тешкотиите со кои се соочуваше во 2016 осигурителниот сектор во Република Македонија забележа позитивен развоен тренд кој може да се идентификува преку растот на бруто полисираната премија (БПП) и на бројот на издадени полиси преку различни канали за продажба на осигурувањето.

Не се смени бројот на осигурителни друштва, па така и во 2016 година на пазарот на осигурување на Република Македонија продолжија со работа 15 друштва за осигурување, од кои 11 работат во доменот на неживотните осигурувања, а 4 друштва во доменот на животните осигурувања. Нашето друштво, Осигурување Македонија а.д. Скопје – Виена Иншуренс Груп е единственото друштво на пазарот што поседува лиценца за работа на реосигурување. Анализата на сопственичка структура на друштвата, покажува дека најголем процент на сопственост отпаѓа на странски правни лица од финансискиот сектор.

Бројот на брокерски друштва за посредување во осигурувањето во 2016 порасна на 33, агенции за застапување во осигурувањето се 14 на број, а деловни банки кои делуваат како застапници во осигурувањето се 3.

БПП за неживотно осигурување на крајот на 2016 е со износ од 7.42 милијарди денари, што претставува пораст од 3,5% во споредба со остварената премија во 2015 година. Најголем пораст се забележува кај осигурувањето од несреќен случај - незгода, од 11% споредено со 2015 година. Растот од 9,5% на Каско осигурувањето на моторни возила, претставува изненадување земајќи ја во предвид досегашната пазарна пракса да се осигуруваат само нови возила. Да се надеваме дека овој тренд ќе продолжи и во него ќе има поголемо учество цената на оваа класа на осигурување, која во разгледуваниот период, како и во изминатите, е депресирана до ниво кое не обезбедува профитабилно работење на друштвата. Рангирани по пораст следуваат: Карго осигурувањето со 5,7%, Авто одговорноста со 4,5%, Осигурувањето од општа одговорност со 4,3% и Патничкото осигурување со 1,1%.

Климатските промени и природните непогоди што во изминатата година погодија одредени територии од нашата држава, резултираа со зголемување на бројот на склучени полиси за осигурување на домаќинствата за 30% во однос на разгледуваниот период од 2015 година, и на БПП за овој вид на осигурување за 23,8%. Земајќи го во предвид неискористениот потенцијал за развој на ова осигурување, ваквиот тренд очекувано е да продолжи и во 2017 година.

Сепак, исто како и години наназад и во 2016 година најголемо учество во премијата отпаѓа на осигурувањата од автомобилска одговорност (51,9%), по што следуваат имотните осигурувања (20,9%), каско осигурувањето (10,2%) и осигурувањето од последици од несреќен случај - незгода (9%).

Во дури седум друштва за осигурување осигурувањето од автомобилска одговорност е доминантно, и се движи над 50% од БПП за 2016 година. Очигледен е дисбалансот на оваа класа на осигурување во однос на останатите класи кај овие друштва, што претставува потенцијална нестабилност на целиот пазар на осигурување

земајќи во обзир дека се работи за класа кај која временската обврска за исплата на штети е исклучително долга и со непредвидлив развој.

За одбележување е дека во 2016 година, Министерството за финансии започна со работа на новиот Закон за осигурување кој ќе се прави во согласност со сличните закони од Европската Унија. Сите релевантни фактори на пазарот за осигурување, министерства и владини институции кои се засегнати или се компатибилни, се поканети да учествуваат со предлози и сугестии во изработката на овој закон. Тој е исклучително важен и од него ќе зависи функционирањето и понатамошниот развој на осигурителниот пазар во нашата држава.

3. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

3.1 Правен статус, седиште и датум на основање

Полн назив:

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување
МАКЕДОНИЈА, Скопје - Виена Иншуренс Груп

Скратен назив:

Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп

Адреса: ул. "11. Октомври" број 25, 1000 Скопје

Интернет страна: www.insumak.mk

3.2. Опис на дејноста

Дејноста на Друштвото е осигурување односно сите видови неживотни осигурувања и реосигурување. Широката палета на продукти опфаќа понуда за осигурување имот, осигурување на моторни возила, осигурување лица од незгода, осигурување од одговорност, патничко осигурување.

Нашата компанија е стабилна потпора на големите економски субјекти од индустријата како и на малите и средни деловни субјекти, опфаќајќи комплетна понуда за сите потреби на пазарот за осигурување.

Нашите полиси обезбедуваат одлична и сигурна осигурителна заштита преку индивидуални и семјени полиси за физички лица како и полиси за нивниот движен и недвижен имот.

3.3. Податоци за големината на субјектот

Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп спаѓа во големи деловни субјекти.

3.4 Листа на класи на осигурување

- 1) Осигурување од последици на несреќен случај (незгода)
- 2) Осигурување на моторни возила (каска);
- 3) Осигурување на шински возила (каска);
- 4) Осигурување на воздухоплови (каска);
- 5) Осигурување на пловни објекти (каска);
- 6) Осигурување на стока во превоз (карго);
- 7) Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- 8) Други осигурувања на имот;
- 9) Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- 10) Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- 11) Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- 12) Општо осигурување од одговорност;
- 13) Осигурување на кредити;
- 14) Осигурување на гаранции;
- 15) Осигурување од финансиски загуби;
- 16) Осигурување на правна заштита;
- 17) Осигурување на туристичка помош;

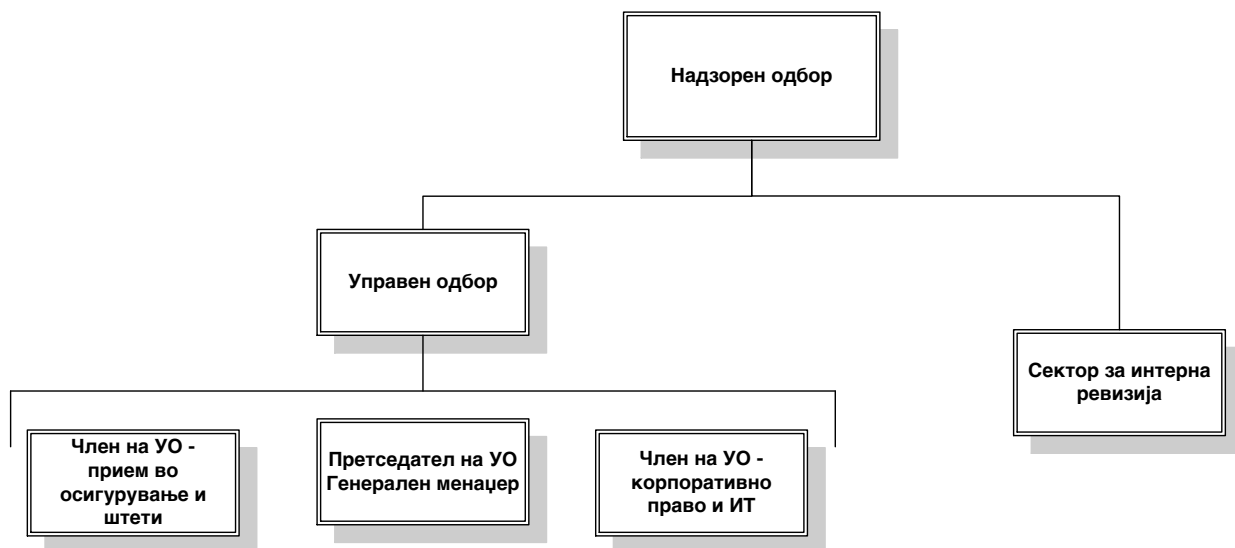
3.5. Листа на договори за осигурување во 2016

Листа на осигурителни договори	Класа
Колективно осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)	01
Индивидуално осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на раководители (менаџери) од последици на несреќен случај (незгода)	01
Осигурување членови на спортски организации од последици од несреќен случај (незгода)	01
Задолжително осигурување на патници во јавниот превоз од последици на несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на возачи, патници и работници од последици од несреќен случај (незгода) за време на управување и возење на моторни и други возила	01
Доброволно осигурување на патници во јавниот превоз од последици од несреќен случај (незгода)	01

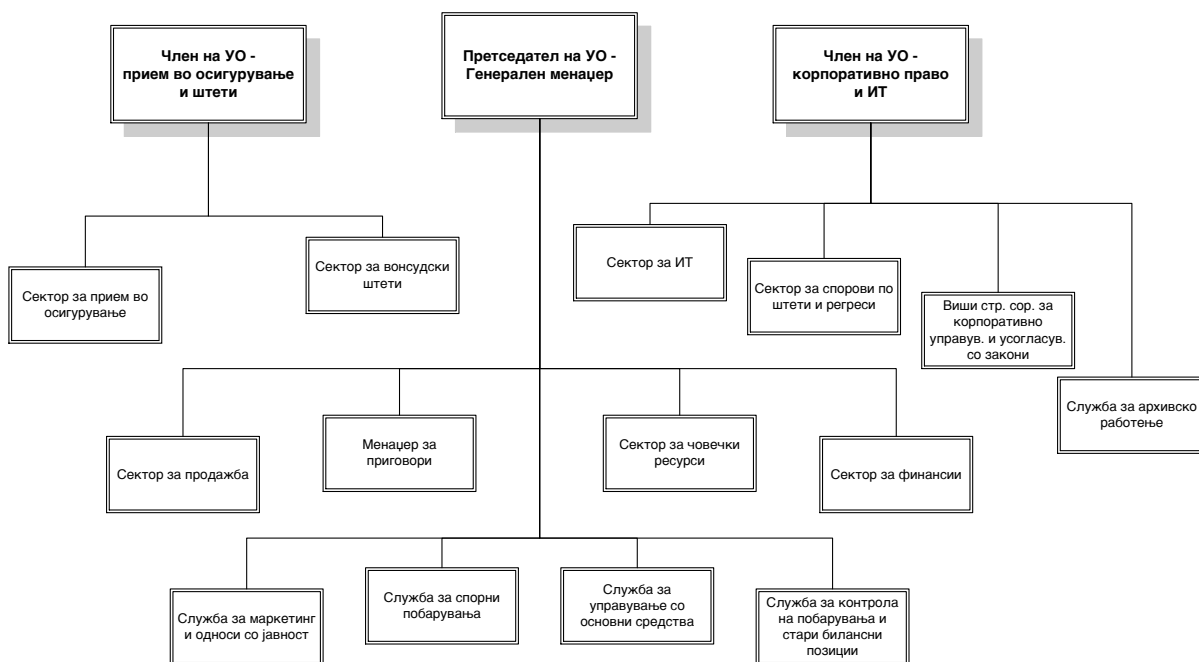
Осигурување на гости во хотели, мотели, кампови, бунгалови, капалишта, лекувалишта и слично од последици од несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на посетители на културно-уметнички, спортски и други приредби од последици од несреќен случај (незгода)	01
Осигурување на ученици и студенти од последици од несреќен случај (незгода)	01
Каско осигурување на моторни возила	01,03
Каско осигурување на патнички моторни возила	01,03
Осигурување на одговорност на превозниците во патниот сообраќај во домашен и меѓународен транспорт	10
Осигурување на одговорност на превозниците во патниот сообраќај во домашен и меѓународен транспорт со организатор на превоз	10
Осигурување на пратки во домашен транспорт	07
Осигурување пратки по генерална полиса	07
Осигурување стока во меѓународен транспорт	07
Осигурување на транспорт на пари и други вредност пратки во земјата	07
Осигурување од пожар и од некои други опасности	08,09
Осигурување на машини од кршење и од некои други опасности	09
Осигурување од провална кражба и разбојништво	08,09
Осигурување на стакло од кршење	08,09
Осигурување на домаќинство	08,09,13
Осигурување на објекти во градба	08,09,13
Осигурување на објекти во монтажа	08,09,13
Осигурување на нисконапонска електронска опрема, електронски сметачи, процесори и слични уреди	08,09

Осигурување на имот - мастер полиса	08,09,16
Осигурување на имотот на електростопанските претпријатија	08,09
Комбинирано осигурување на семејствата (семеен пакет)	01,03,08,09
Комбинирано осигурување на продавници и услужни дејности	07,08,09,13
Комбинирано осигурување на непроизводни дејности - комерцијална полиса	07,08,09,13,16
Осигурување од автомобилска одговорност	01,03,10
Осигурување на сопствениците, односно корисниците на бродови и чамци на моторен погон од одговорност за штети причинети на трети лица	12
Осигурување од општа одговорност	13
Осигурување од одговорност на нотари	13
Осигурување од одговорност на стечајни управници	13
Осигурување на одговорност од грешка на здравствени работници	13
Осигурување на гаранции за ТИР Карнети	15
Осигурување на ризикот фалсификат на странски средства за плаќање	16
Осигурување од опасноста од прекин на работа поради пожар и некои други опасности	16
Патничко осигурување со дополнително осигурување од незгода и осигурување од спортска незгода	18

3.6. Организациска поставеност

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА - Виена Иншуренс Груп

3.7 Акционерски капитал и акционери

Назив на издавачот	Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје – Виена Иншуренс Груп			
ЕМБС на издавачот	4067037			
ЕДБ	4030974258740			
Број на издадени акции	717462			
Номинална вредност	20,08 ЕУР			
Номинален капитал	14409506,81 ЕУР			
Род на акции	Обични акции			
Котација	Задолжителна котација / Македонска берза за хартии од вредност АД Скопје			
СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА НА НИВО НА ЕМИСИЈА				
Тип на акционери		Број на акции	Бр. на акционери	Процент од емисијата
Домашни	Правни лица	16660	48	2,32%
	Физички лица	22965	378	3,20%
Странски	Правни лица	676410	4	94,28%
	Физички лица	1427	19	0,20%
Вкупно		717462	449	100,0%
ДОМИНАНТЕН АКЦИОНЕР				
Назив на акционер		VIENNA INSURANCE GROUP AG WIENER VERSICHERUNG GRUPPE		
Седиште на акционер		Vienna, Австрија		
Адреса на седиште		Schottenring 30, 1010 Wien, Austria		
ЕМБС		ФН 75687 ф (Регистар на трговски друштва на Австрија)		
Број на акции во сопственост		676270		
Вкупна номинална вредност на акции		13582206,68 ЕУР		
% во акционерски капитал		94,26%		
ВТОР АКЦИОНЕР ПО БРОЈ АКЦИИ ВО СОПСТВЕНОСТ				
Назив на акционер		МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД Скопје		
Седиште на акционер		Скопје, Р. Македонија		
Адреса на седиште		Кеј 13 ^{ТМ} Номеври бр.6		
ЕМБС		5168660		
ЕДБ:		4030997339640		

Број на акции во сопственост	2994
Вкупна номинална вредност на акции	60131,5 ЕУР
% во акционерски капитал	0,42%
ТРЕТ АКЦИОНЕР ПО БРОЈ НА АКЦИИ ВО СОПСТВЕНОСТ	
Назив на акционер	ТИМ ИНЖИЊЕРИНГ ДООЕЛ Скопје
Седиште на акционер	Скопје, Р. Македонија
Адреса на седиште	Ул. Миле Поп Јорданов Бр.72/45
ЕМБС	4638948
ЕДБ:	4030993159515
Број на акции во сопственост	2800
Вкупна номинална вредност на акции	56235,2 ЕУР
% во акционерски капитал	0,39%

3.8 Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Group)

Повеќе од 25 години, Групацјата работи во Централна и Источна Европа (СІЕ) и е една од водечките осигурителни групации коишто котираат на пазарот на хартии од вредност во регионот. Во 2015 година, ВИГ оствари над 9 милијарди евра од осигурителна премија, со што повторно се најде на првото место во своите главни пазари. Со приближно 23 000 вработени и околу 50 компании од Групацјата во 25 држави, Групацјата нуди сеопфатен портфел насочен кон клиентите, нудејќи производи и услуги од сите видови на осигурување (имотни осигурувања и осигурување од незгода, животно и здравствено осигурување).

3.8.1. Експанзија во Централна и Источна Европа

Корените на ВИГ датираат уште од 1824 година во Австрија. Оттогаш, компанијата се развиваше од локално друштво за осигурување во водечка меѓународна осигурителна групација. „Винер штедише“ („Wiener Städtische“) го постави правецот кон експанзија во други земји. Во 1990 година, компанијата беше една од првите друштва за осигурување во Западна Европа којашто го препозна растечкиот потенцијал на Централна и Источна Европа и ја искористи можноста за влез на пазарот во поранешна Чехословачка. Во последниве 25 години, се бележат низа на понатамошни освојувања на други пазари, вклучувајќи ги и Унгарија (1996 г.), Полска (1998 г.), Хрватска (1999 г.) и Романија (2001 г.). Отако влезе на пазарот во Молдавија во 2014 година, ВИГ сега работи во вкупно 25 држави.

3.8.2 Број еден во своите главни пазари

Главните пазари на Виена Иншуренс Груп се Австрија, Република Чешка, Словачка, Полска, Романија, Бугарија, Хрватска, Унгарија, Србија и Украина. Со повеќе од 18% учеството на пазарите во оваа група на држави, ВИГ е вистински број 1 меѓу друштвата за осигурување.

Донесувањето на стратешката одлука во 1990 година да се шири компанијата на пазарите во Централна и Источна Европа се покажа како многу успешно. Во 2015 година, скоро половина од вкупната премија на Виена Иншуренс Груп којашто изнесуваше над 9 милијарди евра, се оствари во Централна и Источна Европа. Виена Иншуренс Груп е убеден дека економскиот раст на овој регион како и потребата за осигурување ќе продолжат да растат.

Овој регион на ЦИЕ како брзорастечки пазарен потенцијал се покажа како важен регион за Виена Иншуренс Груп и преку донесувањето на одлуката седиштето на своето друштво за реосигурување, Виена Иншуренс Груп Ре (основано во 2008 година) да го смести во Република Чешка.

Главен адут на Виена Иншуренс Груп е блискоста со клиентите на 25 пазари

Успехот на Виена Иншуренс Груп првенствено се заснова на локалното претприемништво и на блискоста со клиентите. Ова се гледа во регионалната поврзаност, „мулти-бренд“ стратегијата и користењето на разновидни канали за дистрибуција. Групаацијата свесно донесе одлука да се потпре врз веќе формираните брендови во регионот коишто се обединети „под капата“ на Виена Иншуренс Груп. За успехот на Виена Иншуренс Груп како корпоративна Групаација исто така заслугата ја имаат овие брендови со својата моќ и стручност на околу 50 компании во Групаацијата.

3.8.3 Главната дејност е клучот на успехот на Виена Иншуренс Груп

Своите активности Групаацијата Виена Иншуренс Груп јасно ги фокусира на својата основна дејност, а тоа е осигурителната дејност. Виена Иншуренс Груп е осигурувач којшто работи прогресивно и со голема свесност за ризиците. Сигурноста, довербата и солидарноста се квалитети коишто ја красат Групаацијата не само во нејзините односи со клиентите, туку исто така и со деловните партнери, вработените и со акционерите. Чесноста, интегритетот, разновидноста, еднаквите можности и посветеноста на клиентите се вредности врз коишто се потпира секоја деловна одлука на Виена Иншуренс Груп.

Придобивките од овој фундаментален пристап се гледаат во стратегијата на постојан и одржлив раст, како и во одличната кредитна оценка. Развојот на Виена Иншуренс Груп го потврдува меѓународната агенција за кредитен рејтинг „Стандард и Пурс“ (Стандард & Поор’с), којашто на Групаацијата ѝ ја доделија оценката „А+“ за со години одржување на стабилна позиција. Поради тоа, Виена Иншуренс Груп го има најдобриот рејтинг од сите останати компании во АТХ, водечкиот индекс на берзата во Виена.

3.8.4. ВИГ и Ерсте Групацјата – еден моќен тим

Групацјата Ерсте е силно поврзана со Австрија и е една од водечките банкарски групации во Централна и Источна Европа. Виена Иншуренс Груп и Ерсте групациите склучија стратешко партнерство во 2008 година од кое обете групации имаат полза во регионот: филијалите на Ерсте Груп ги дистрибуираат осигурителните производи на Виена Иншуренс Груп, а за возврат компаниите на Групацјата Виена Иншуренс Груп ги нудат банкарските производи на Групацјата Ерсте.

3.8.5. Стабилна политика за дивиденди

Од октомври 1994 година Виена Иншуренс Груп се котира на берзата на хартии од вредност а сега е една од најдобрите компании во сегментот на најдобар пазар, т.н. „прајм маркет“ („*Prime Market*“) на берзата во Виена. Компанијата има примамлива политика за дивиденди со која на акционерите им нуди дивиденда од најмалку 30% од профитот на Групацјата (после оданочување и неконтролирачки пакет акции).

Виена Иншуренс Груп котира на берзата во Прага од месец февруари 2008 година што исто така го покажува огромното значење што економската зона во Централна и Источна Европа го има за Виена Иншуренс Груп. Како на берзата во Виена, така и на берзата во Прага, Виена Иншуренс Груп е исто така една од најдобрите компании.

Околу 70% од акциите на ВИГ се во сопственост на главниот акционер „Винер Штедише Верзихерунгсвереин“ (Wiener Städtische Versicherungsverein). Преостанатите се акции во слободен оптек.

Примамлив работодавач во Австрија и во Централна и Источна Европа

Покрај тоа што е број 1 за осигурителни производи, Виена Иншуренс Груп исто така сака да биде избор број 1 како работодавач и да ги примамим најталентираните и најпаметните вработени. Секторот за управување со човечки ресурси во Компанијата со својот модерен начин на управување за главен приоритет ги има идентификувањето и развивањето на индивидуалните вештини на вработените. Различноста се смета како можност и е дел од секојдневниот живот во Виена Иншуренс Груп. Исто така, од огромно значење за Групацјата е создавањето на средина во којашто нејзините вработени ќе можат да се развиваат. Причината за ова е што Виена Иншуренс Груп е свесна дека успехот се заснова на посветеноста на нејзините вработени, што изнесува околу 23 000.

Повеќе информации за Виена Иншуренс Груп можете да најдете на интернет страницата www.vig.com или во Годишниот извештај на Виена Иншуренс Груп.

3.9 Односи со акционерите

За финансиските односи со поврзаните субјекти податоците се вклучени во белешките кон завршната сметка

3.10 Структура на деловна мрежа

Друштвото својата дејност ја врши преку следните организациони делови: Генерална дирекција и 14 експозитури распоредени низ Р. Македонија.

Експозитури	Адреса
1. Скопје	11 Октомври бр. 25
2. Битола	1-ви Мај бр. 268
3. Штип	Плоштад Тошо Арсов бр. 56
4. Велес	Димитар Влахов бр 27
5. Тетово	Илирија бр. 36
6. Кавадарци	Илинденска бр. 11
7. Охрид	Димитар Влахов бр 14
8. Гостивар	Борис Кидрич бр. 115
9. Куманово	Димитар Влахов бр.52/3
10. Св.Николе	Плоштад Илинден19
11. Кочани	ВМРО 47 влез 24б
12. Гевгелија	Димитар Влахов бр.7
13. Ресен	Таше Милошевски бр. 6
14. Прилеп	Маршал Тито бр. 36

Во рамките на овие организациони делови функционираат повеќе сектори и служби, кои ги обавуваат клучните и другите деловни функции на Друштвото.

4. ОПИС НА ОСНОВНИТЕ РИЗИЦИ СО КОИ СЕ СООЧУВА ДРУШТВОТО

Друштвото ги идентификува, проценува, мери и управува со ризиците од работењето на начин кој ќе обезбеди заштита на интересите на сите заинтересирани страни. Адекватно поставените организациски процеси и контроли обезбедуваат соодветно управување со ризиците на кои е изложено Друштвото. Управувањето со ризици на Друштвото е дефинирано во посебна програма кој се одобрува годишно од органот на управување и органот на надзор. Програмата редовно се доставува до регулаторот. Како осигурувач Друштвото идентификува и управува со мноштво ризици. Во овој дел преставени се ризиците кои се катергоризирани како круцијални.

Ризик бр.1

Неисполнување на барањата за солвентност, капитал, резерви и реосигурување

Цел на управување со ризикот

Управувањето со овој ризик обезбедува следење на солвентноста, нивото на капиталот, реосигурителното покритие и техничките резерви пропишани со позитивните прописи. Друштвото се придржува на сите економски, осигурителни и актуарски начела за работење, како и на сите позитивни прописи кои го регулираат осигурителното покритие.

Начин на управување

Друштвото редовно врши пресметка, контрола и известување за: обемот на капитал, висината на гарантниот фонд и потребното ниво на маргина на солвентност, со цел постојано следење на солвентноста и проверка на усогласеноста со законските прописи. Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување, се формираат технички резерви . Квартално до регулаторот се доставува информација за износот на техничките резерви, со мислење на овластениот актуар. Друштвото располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во чии рамки врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи. Тековно се следи дали акционерскиот капитал е поголем од висината на гарантниот фонд. Вкупниот капитал, во секој момент ја надминува висината на пресметаната маргина на солвентност.

Согласно стратегијата на Друштвото која се заснова на сигурност, ликвидност и профитабилност, како и стратегијата на групацијата, тргнувајќи од структурата на своето вкупно портфолио, (преку изработка на соодветни статистички профили на ризици од различните портфолија) Друштвото определува максимален самопридржај и максимално покритие по класа на осигурување, како и договори за реосигурување со кои ќе го обезбеди својот вишок на ризик. Изборот на реосигурителен договор и реосигурувач е на начин кој обезбедува сигурност дека проблемите со несолвентност на некој реосигурувач нема да влијаат значително на финансиската стабилност на Друштвото и групацијата. При избор на реосигурувач, во предвид се зема неговиот рејтинг од официјални рејтинг агенции (С&П, АМ Бест, Моодс'с), како и стратегијата на групацијата. Договорите за реосигурување (пласирање на нов договор или обнова; дефинирање на услови и премијата за реосигурување) задолжително се потврдуваат пред почетокот на нивното покритие. Пред потпишување на договор за осигурување со клиентот, Друштвото задолжително обезбедува факултативни/фронтинг договори за ризици не опфатени со трети договорите за реосигурување,. Врз основа на наведеното, Друштвото на годишно ниво усвојува Програма за реосигурување која е во согласност со потребите за реосигурување и истата се доставува до Агенција за супервизија на осигурување. До Агенцијата за супервизија на осигурување се доставува информација во однос на склучени договори за реосигурување, како и премија и штети по истите. Постојат востановени процедури за итно известување и реагирање на органите на управување од страна на овластените актуари и интерниот

ревизор, во случај на нарушување на способноста на друштвото за задоволување на обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување.

Ризик бр.2

Несоодветно управување со инвестиции

Цел на управување со ризикот

Со контрола на овој ризик се обезбедува следење и управување со средствата на Друштвото. Контролата е насочена кон адекватното пласирање на средствата од капиталот и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Во фокус се факторите кои влијаат на овој ризик а особено движењето на каматните стапки, флукуациите на девизниот курс и состојбите на пазарот на капитал.

Начин на управување

Друштвото настојавува да биде во состојба соодветно, навремено и во целост да одговори на обврските по договорите за осигурување. Вложувањето на средствата се врши имајќи ја во предвид усогласеноста на роковите на вложувањата со доспевањето на обврските. При инвестирањето важни се диверсификацијата на субјектите и финансиските инструменти во кои се вложуваат средствата. Претходното е со цел соодветен поврат од вложувањата. Во врска со договорите за осигурување кај кои обврските се изразени во странски валути се следат и флукуациите на девизниот курс.

Групите на средства кои се дозволени и начинот на нивното вложување поблиску се пропишани со Законот за супервизија на осигурувањето.

Друштвото тековно врши приспособување на вложувањата кои се однесуваат на средствата кои ги покриваат техничките резерви, а кои се изложени на ризик од потенцијални загуби поради промена на каматните стапки, флукуации на девизниот курс, кредитен ризик и други пазарни ризици, со обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување на кои влијаат овие промени.

Средствата на техничките резерви може да се пласираат согласно Законот за супервизија на осигурување.

За пласирање на средствата на осигурување каматните стапки се ускладуваат со движење на стапките на пазарот за пари и капитал за да обезбедуваат зачувување и зголемување на реалните вредности на пласираните средства.

Во Друштвото се обезбедува книговодствена и оперативна евиденција која овозможува увид во состојбата на пласманите од сите средства по корисници и услови за користење.

Ризик бр.3

Ризик од дејноста осигурување

Цел на управување на ризикот

Управувањето со овој ризик обезбедува ефикасност на приемот во осигурување, како и обезбедување на адекватно ниво на премија. Несоодветен прием во осигурување има импликации врз профитабилноста на Друштвото што не е од интерес.

Начин на управување

Управувањето со овој ризик се остварува преку спроведување на соодветни акти за прием во осигурување. Воспоставени се соодветни нивоа на овластувања за сите вработени кои работат на прием во осигурување и продажба. Овластувања за прием во осигурување се делегираат и на надворешните дистрибутивни канали. Тековно се следи профитабилноста на секој производ одделно со детектирање на сегментите кои можат да влијаат на влошување на резултатот. Преку интегрираниот систем на евиденција и обработка на податоци се овозможува следење на резултатите за секој клиент одделно. Тоа овозможува селекција на квалитетни клиенти и формирање на портфолија по одделните видови производи кои ќе генерираат позитивни резултати. Друштвото континуирано врши анализа и измена или дополнување на постоечките услови и тарифи за осигурување, како и подготовка на нови производи.

Ризик бр.4

Неефективно управување со штети

Цел на контролата на ризикот

Ефективното управување со оштетните побарувања е од големо значење за осигурувачите. Друштвото е должно да ги намира сите основани побарувања по претходно настанат осигуран случај. Доколку постапката за решавање на оштетните побарувања е несоодветно поставена се евидентираат големи трошоци поврзани со судски постапки, несоодветен одлив на парични средства, незадоволни клиенти, нарушување на репутацијата, како и реакција на регулаторот и/или други надлежни институции.

Начин на контрола

Во својата суштина овој ризик се управува преку експертизата на вработените кои учествуваат во процесот на решавање оштетните побарувања. Друштвото може да се пофали со искусни професионалци. Согласно барањата од позитивните прописи воспоставено е соодветно ниво на технички резерви за штети. Воспоставен е и интегриран систем на податоци во кои постои одлична врска меѓу штетите, полисите и главната книга. Преку постоечки процедури и правилници на Друштвото се контролираат сите нивоа на решавање на штети, поаѓајќи од начинот на пријава, резервирање, тековна обработка, ликвидација и исплата. Пропишани се соодветни стандарди на услуги, начини на

справување со жалби, соработка со трети лица во процесот, воспоставување на соодветно ниво на резерви.

Со посебни процедури и правила се дефинира и менаџирањето на штети при судски спорови, евидентирање и тековно мониторирање на регреси и поврат од спасени делови.

Постои континуирано следење на развојот на штети по класи на бизнис со цел рано идентификување на трендови и неповолно движење во активностите со штети.

Воспоставена е пракса на размена на мислења во однос на штетите, условите на осигурување, тарифите, специфични движења во штетите, од кои состаноци произлегува план на активности кои ќе придонесат за подобрување на активностите и процесите.

Ризик бр.5

Финансиски ризик

Цел на управување со ризикот

Активностите на Друштвото подлежат на повеќе видови ризици. Друштвото склучува договори кои носат ризик од осигурување или финансиски ризик или двата ризика. Пристапот на Друштвото во поглед на управувањето со ризикот е фокусиран на непредвидливоста на финансискиот пазар и тежнее да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти. Друштвото е изложено на ризици преку финансиските инструменти, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Друштвото е должно да ја следи рочната структура на активата и пасивата од аспект на усогласеноста на активните и пасивните позиции според нивната преостаната рочност. Најзастапени ризици се: кредитниот ризик, ризикот од каматни стапки, валутниот ризик и ликвидносниот ризик.

Начин на управување

Финансиски ризици на Друштвото се регулирани со определени акти на Друштвото.

Ризик бр.6

Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, кој претставува загуба поради неможност клиентите да ги намираат своите обврски во договорениот износ и рокови.

Осигурување Македонија управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата се следат на месечна основа и се утврдува наплатливоста на истите. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по основ на премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување наплата на истите.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основ на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и капиталот,

Друштвото со цел дисперзија на ризикот ги пласира средствата во депозити кај голем број банки и во хартии од вредност издадени од РМ или од НБРМ.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува сопственички хартии од вредност расположиви за продажба и должнички хартии од вредност кои се чуваат до достасување т.е државни записи издадени од Република Македонија.

Ризик бр.7

Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од загуба како последица од промена на цената на финансиските инструменти наменети за тргување. Друштвото преку своите активности се изложува на валутен, каматен и ликвидносен ризик. Ефективно раководење со наведените ризици има за цел да управува со волуменот, големината, рочноста, сензитивноста на промена на каматните стапки, квалитетот и ликвидноста на средствата и обврските како целина, за да се добие прифатлив однос ризик / добивка.

Ризик бр.8

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од промена на каматната стапка на портфолиото на финансиски инструменти. Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Се следи пазарот на хартии од вредност и согласно промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност. Се врши анализа на промена на економската вредност на портфолиото на финансиските инструменти.

Ризик бр.9

Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку сите активности и трансакции кои се евидентирани во девизи и преку средствата и обврските во девизи и кои според книговодствените правила се курсираат на редовна основа.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото го дисперзира ризикот со средства и обврски во евра и американски долари.

Принципите на управувањето на Друштвото со валутниот ризик е да се оствари и одржува усогласеност на побарувањата во странска валута во однос на обврските во странска валута. Исто така, овој однос се одржува и од перспектива на доспеаноста на обврските и побарувањата во странска валута. Методите за мерење на валутниот ризик вклучуваат: следење и анализа на валутен ризик по позиции и збирно, валутна структура на билансот на состојба, валутна структура на девизните средства, стрес-тестирање и други методи. Најголем дел од средствата и обврските се во евра.

Курсот на денарот и неговата стабилност, девизните резерви на Централната банка и нејзините можности за интервенција, монетарната политика на Централната банка, се

фактори кои имаат посредно или непосредно влијание и го определуваат нивото и изложеноста на валутен ризик на Друштвото.

Ризик бр.10

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото нема да може да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Друштвото управува со ризикот од ликвидност преку управување со активата и пасивата на начин кој ќе овозможи навремено плаќање на обврските во нормални или вонредни услови на работење. Планирањето на очекуваните приливи и одливи на парични средства е редовна контрола на ликвидноста и усвојување на мерки за спречување или отстранување на причините за евентуална неликвидност. На 31.12.2016 година коефициентот на ликвидност на друштвото изнесува 10,9. Во текот на 2016 година Друштвото имаше стабилна тековна ликвидносна позиција, ги одржуваше стапките на ликвидност над минималното пропишано ниво и беше усогласена со интерните лимити.

Ризик бр.11

Управување со капиталот

Во рамките на целокупниот процес на управување со ризиците на Друштвото, како посебен, голем и значаен процес претставува управувањето со капиталот на Друштвото, како и управувањето и утврдувањето на адекватноста на капиталот.

Друштвото ги утврдува сопствените средства и адекватноста на капиталот во согласност со пропишаната Регулативата за утврдување на адекватност на капиталот од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување. Друштвото за осигурување е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување, како и ризиците на кои е изложено при вршење на истите.

Друштвото ја пресметува маргината на солвентност во согласност со член 75 став 1 и Гарантниот фонд од член 77 од Законот за супервизија на осигурување.

во 000 ден	2016	2015
Маргина на солвентност	109.825	106.584
Гарантен капитал	276.665	277.176

Ризик бр.12

Ризик на цената на капиталот

Ризик на цената на капиталот е можност дека цената на капиталот ќе флукутира под влијание на фер вредноста на капиталните вложувања и другите инструменти чија вредност произлегува од одредено капитално вложување или индекс на капитална цена. Друштвото го управува ризикот на цената на капиталот преку одржување на диверзифицирано портфолио на капитални вложувања.

Ризик бр.13

Неуспешно воспоставување и одржување на бизнис стратегија

Цел на управување на ризикот

Бизнис стратегиите воглавно се изготвуваат со цел насочување на активностите кон профитабилност, избегнување на финансиски загуби и оптимизација на процесите на функционирање. Друштвото е насочно кон креирање на актуелна бизнис стратегија, развој на нови производи, усовршување на каналите на продажба и аквизиции, земајќи го во предвид влијанието на целокупното пазарно опкружување.

Начин на управување

Контролата на овој ризик пред се остварува преку подготовка и примена на повеќегодишен деловен план. Деловниот план се подготвува врз основа на остварените резултати во тековна година, познати и достапни ресурси земајќи го во предвид и влијанието на локалното опкружување. Истиот се одобрува од страна на Надзорниот Одбор. Воспоставената бизнис стратегија се следи континуирано со преглед на реализираната состојба спрема она што е планирано, вклучувајќи го разгледувањето на достигнатото ниво на премија, промена во премиските стапки, техничкиот резултат, трошоци, како и целокупната профитабилност на секоја класа на осигурување одделно. Тековно се набљудува и осигурителниот циклус на пазарот преку промените на премиски стапки кои се следат со промената на премија, франшизите и условите на осигурување. Воедно се разгледува и однесувањето на останатите конкуренти на пазарот со цел да не ја нарушат планираната бизнис стратегија во однос на нови производи и продажната мрежа.

Ризик бр.14

Соработка со дистрибутивни канали

Цел на управување на ризикот

Со контролирање на ризикот се обезбедува Друштвото да соработува со осигурителни брокери и друштва за застапување кои се соодветни за деловна соработка и кои ги исполнуваат условите за работење согласно Законот за супервизија на осигурување. Друштвото соработува со дистрибутивни канали кои се овластени за

работење од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и кои ги почитуваат прописите кои се однесуваат на забрана за перење на пари и финансирање на тероризам, како и за заштита на лични податоци.

Начин на управување

Пред потпишување на договор за деловна соработка со дистрибутивен канал се обезбедува информација дали истиор има лиценца за вршење на осигурително брокерски работи, односно работи за застапување во осигурување издадена од страна на регулаторот. Со осигурителниот брокер, односно друштвото за застапување се потпишува договор за деловна соработка во кој детално се дефинираат правата и обврските на договорните страни.

Пред потпишување на договор за деловна соработка Друштвото се уверува дали дистрибутивениот канал е финансиски стабилен, дали има воспоставено адекватни процеси на продажба, дали е вклучен во дејствија поврзани со перење на пари и финансирање на тероризам, дали потпишувањето на договорот ќе ги прекрши правилата на конфликт на интерес, и дали дистрибутивниот канал има воспоставено процеси и принципи на работа кои би може да ја нарушат репутацијата на Друштвото.

Ризик бр.15

Неадекватно усогласување со прописи

Цел на контрола на ризикот

Со контролата на овој ризик се обезбедува Друштвото да работи согласно позитивните прописи. Друштвото настојува на имплементирање на систем на усогласување со прописи преку кој адекватно ќе се управуваат сите аспекти на ризикот. Целта на оваа контрола е исполнување на законските обврски на Друштвото и управување на ризици кои имаат правно потекло, односно ризици кои имаат правни последици.

Начин на контрола

Контролата се спроведува преку имплементирање на задолженија предвидени во посебен акт за остварување на функцијата усогласување со прописи. Друштвото креира соодветни политики и процедури кои се усогласени со локалната регулатива. Во текот на 2016 година Друштвото започна со имплементација на посебни политики за усогласување со закони кои се делегирани од страна на групацијата на која припаѓа Друштвото, кои пред нивната примена комплетно ќе се усогласат со македонската јурисдикција.

Преку соодветни и навремени консултации се обезбедува вработените да ги извршуваат своите секојдневни работни задачи согласно позитивните прописи. Вработените навремено се известуваат за промени во законските и подзаконските акти кои го детерминираат нивното секојдневно работење. Со соодветна деловна соработка и комуникација со институциите на системот и инспекциските служби кои се дел од нив, се обезбедува навремено исполнување на сите законски обврски на Друштвото и избегнување на прекршочни санкции.

Во деловната 2017 година Друштвото ќе започне со процес на детална идентификација на ризиците кои се однесуваат на усогласување со закони (Цомплианце Риск Инвенторс Процес), по што ќе следи унапредување на механизмите за управување на истите. Дополнително во 2017 година, Друштвото ќе продолжи со имплементација на акти кои се однесуваат на управување со поеднични ризици на усогласување со закони. Внимание се посветува и на размена на искуства, преку учество на групациски интернационални семинари и работилници

Ризик бр.16

Вклученост во активности на перење пари

Цел на управување на ризикот

Со управувањето на овој ризик се обезбедува Друштвото да не биде вклучено во активности на спречување на перење на пари, како и други активности поврзани со измами и осигурителни измами. Иако со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење на пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (објавен во Службен весник бр.35 од 22.03.2011 година) осигурителните друштва кои вршат дејност на осигурување неживот повеќе не се субјекти за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам, останува посветеноста за преземање активности за откривање на дејствија кои се насочени кон перење на пари и финансирање на тероризам.

Начин на управување

Контролата се спроведува согласно воспоставени политики и процедури на Друштвото, кои се комплетно усогласени со локалната регулатива која се однесува на спречување на перење на пари. Значаен елемент на оваа политика е да се обезбеди Друштвото да не биде вклучено во активности на перење на пари. Преку соодветна поддршка од страна на стручните служби на Друштвото се обезбедува вработените да ги извршуваат своите секојдневни работни задачи, а притоа да можат да препознаат активности кои се поврзани со перење на пари. Вработените навремено се известуваат за промени во регулативата која го детерминира перењето на пари, како и за промени во политиката за спречување на перење на пари.

Ризик бр.17

Злоупотреба на лични податоци

Цел на управување на ризикот

Управувањето со ризикот обезбедува Друштвото да врши обработка на лични податоци во согласност со целите на обработката на личните податоци. Се обезбедува адекватна, сигурна, доверлива и строго контролирана обработка на лични податоци. Преку контролата се обезбедува анулирање на ризикот кој постои податоците да се

обработуваат на незаконски начин и грижа истите да не бидат неовластено обработувани од страна на трети лица. Постојната комуникација на Друштвото со Дирекцијата за заштита на личните податоци, присуство на специјализирани обуки и тренинзи и запознавање на вработените со начинот на кој треба да се врши обработка на личните податоци преставува значаен елемент на контролата на овој ризик.

Начин на управување

Контролата се спроведува согласно политики и процедури на Друштвото кои се усогласени со локалната регулатива која се однесува на заштита на личните податоци. Преку претходно споменатите политики се обезбедува Друштвото да не биде вклучено во активности на неовластена обработка и трансфер на лични податоци. Изработена е комплетна документација за технички и организациски мерки за заштита на личните податоци и за истата документација Дирекцијата за заштита на личните податоци има дадено позитивно мислење.

Преку соодветна поддршка од страна на Офицерот за заштита на личните податоци се обезбедува вработените да бидат запознаени со начелата за заштита на личните податоци, а притоа да знаат на кој начин, за кои цели и преку што можат да ги обработуваат личните податоци. Вработените навремено се известуваат за промени во регулативата која ја детерминира заштитата на личните податоци.

Друштвото организира надворешна (овластено правно лице) и внатрешна контрола на системот на заштита на обработката на лични податоци согласно актите на Дирекцијата за заштита на личните податоци. Системот на обработка на лични податоци подлежи на повеќе контроли, (контрола на истиот спроведува Дирекцијата, овластени надворешни правни лица кои се ангажираат од страна на Друштвото, како и Друштвото согласно својата организациска поставеност), преку што се анлураат можностите за злоупотреба на личните податоци кои ги обработува Друштвото.

Преку комуникација со Дирекцијата за заштита на личните податоци и инспекциските служби кои се дел од неа, се обезбедува навремено исполнување на сите законски обврски на Друштвото и избегнување на прекршочни санкции. Согласно описот на работните места, сите вработени во Друштвото имаат добиено конкретно овластување за обработка на лични податоци, а истите имаат потпишано и посебни изјави. Со овластувањето се определени нивните обврски и одговорности при обработката на личните податоци

Ризик бр.18

Неправилно управување со човечки ресурси

Цел на контролата

Преку контролата на овој ризик се обезбедува адекватно управување со работењето на вработените, делегирање на работни активности и задачи, како и мерење на извршувањето на вработените со цел да се обезбеди непречено спроведување на

финансиско-материјалното работење и правилна примена на законските прописи при постигнување на стратешките цели на Друштвото.

Начин на контрола

Остварувањето на целите на контролата се врши со правилна примена на политиките и процедурите на Друштвото. Задачите и обврските на работниците се утврдени во поединечните договори за вработување, а со индивидуалните годишни евалуации на извршувањата на вработените, менаџерите ги контролираат остварувањата на претходно договорените годишните активности согласно стратешките цели на Друштвото. Со тоа се обезбедува ефикасно и ефективно управување со работењето. Преку контролата на овој ризик се обезбедува соодветно хоризонтално и вертикално позиционирање на вработените во Друштвото.

Ризик бр.19

Несигурност на информатичкиот систем

Цел на контролата

Контролата обезбедува адекватно управување со информатичкиот систем како важен елемент за целокупна поддршка на оперативното работење. Се обезбедува сигурност на работењето на Друштвото во смисла на поддршка на вработените во секојдневното функционирање, обезбедување на навремени информации и податоци и нивна сигурност.

Начин на контрола

Контролата се остварува преку соодветни информатичко оперативни системи, политики и процедури, лиценци за користење на информатички оперативни системи и обезбедување на сигурносни, резервни и заштитни копии. Со обезбедување на висока контрола на пристап до информатичкиот систем се обезбедува сигурност од неовластен пристап до информациите и податоците за деловното работење на Друштвото.

Со цел да се поддржат главните активности, на Друштвото во смисла на навремено и точно обезбедување на податоци, креирани се високо ефективни оперативни системи кои се однесуваат на прием во осигурување, реосигурување и штети. Покрај претходно споменатите, креирани се системи кои се однесуваат на човечки ресурси, финансии и други области од оперативното работење на Друштвото. Безбедноста на претходно споменатите системи се обезбедува преку поставена хардверска опрема, политики и процедури на безбедност, како и високо обучени кадри. Со цел обезбедување на континуираност во работењето на Друштвото креиран е детален план кој може да обезбеди функционирање на информатичкиот систем и комуникациската опрема на Друштвото, во смисла на обезбедување на информации, податоци и продолжување на работењето на Друштвото, во случај на несреќни случаи и природни катастрофи. Спроведливоста и остварливоста на претходно споменатиот план се обезбедува со редовни полугодишни контроли.

Ризик бр.20

Неконтинуитет во работењето

Цел на контролата

Контролата обезбедува континуираност на работењето на Друштвото во ситуации, состојби и инциденти кои не може да се предвидат. Континуираноста во работењето се обезбедува преку идентификување на сите критични процеси во работењето на Друштвото и обезбедување на санирање, односно повторно започнување на истите во оптимални временски рокови.

Начин на контрола

Контролата се остварува преку соодветен план за обезбедување на континуираност во работењето (БЦП План). Планот воспоставува менаџерски тим кој има право, должност и одговорност за обезбедување на континуираност на Друштвото во ситуации, состојби и инциденти кои не може да се предвидат, а кои би можеле да имаат значително негативно влијание врз работењето на Друштвото.

Претходно споменатиот тим обезбедува спроведување на планот за обезбедување на континуираност во работењето на Друштвото. Улогата на претходно споменатиот тим е да ги контролира и координира оперативните, односно последователните активности за обезбедување на работењето на Друштвото по настанат инцидент. Тимот е задолжен да обезбеди навремен одговор на прашања како што се обезбедување на состојбата на вработените по случени ситуации, состојби и инциденти, обезбедување на пристап до деловните објекти на Друштвото, обезбедување на опции за локации за работно сместување на вработените и работни материјали за обезбедување на продолжување на процесите на работење, составување и ажурирање на приоритетна листа на процесите и системите што треба да се рестартираат по случен инцидент, начин на обезбедување на сигурност и лесна достапност до податоци и информации по настанат инцидент. Посебна одговорност во планот претставува обезбедување на сигурност на информатичкиот систем на Друштвото, во смисла на обезбедување на податоците и информациите на Друштвото, кои се круцијални за работењето.

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

Системот за корпоративно управување во Друштвото е поставен согласно стандардите на позитивните прописи на Република Македонија. Согласно одредбите од Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување, како и одредбите од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје – Виена Иншуренс Груп во Друштвото е воспоставен двостепен систем на управување.

Управниот одбор е составен од 3 (три) члена, Надзорниот одбор е составен од 5 (пет) члена.

Карактеристика на системот на корпоративно управување во Друштвото, како друштво за осигурување, е интеракција со регулаторот согласно одредбите од Законот за супервизија на осигурување, при што членовите на Управниот одбор на Друштвото имаат добиено поединечна претходна согласност за извршување на својата функција од Агенцијата за супервизија на осигурување. За именувањето на членовите на Надзорниот одбор до регулаторот е доставено посебно поединечно известување. Управувањето и надзорот во Друштвото се детално регулирани со посебни акти на Друштвото, каде со одлука на органот на надзор извршена е детална поделба на надлежностите, одговорностите и функциите на членовите на Управниот одбор.

Транспарентноста е одлука на системот на корпоративно управување на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје – Виена Иншуренс Груп. Управниот одбор е посветен на адекватно и навремено информирање на сите заинтересирани страни. Преку системот за електронски информации за котираните друштва на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје се објавуваат сите информации кои се значајни за работењето на Друштвото. Информации за работењето на Друштвото се објавуваат и на официјалната интернет страница на Друштвото.

Со цел заштита на акционерските права, навремено информирање и обезбедување на неопходна документација поврзана со акционерските собранија во деловната 2016 година Друштвото започна со изработка на нов комуникациско информациски систем. Воведувањето на системот треба да обезбеди навремено информирање на сите организациони единици на Друштвото за обврските кои произлегуваат од одлуките на акционерите. Дополнително, системот треба да обезбеди и навремено информирање за преземените дејствија за исполнување на обврските од акционерските одлуки, со можност за увид во конкретни исправи.

5. 1 Надзорен одбор

Надлежностите и одговорностите на органот на надзор во Друштвото се детерминирани во позитивните прописи, посебно во прописите кои ја формализираат дејноста на осигурувањето. Дополнително и определени акти на Друштвото ги деталзираат надлежностите и одговорностите на надзорниот одбор.

Со датум 31.12.2016 година членови на Надзорниот одбор на Друштвото се:

- **Габор Лехел** (Gabor Lehel) како Претседател на Надзорниот одбор;
- **Андреја Јосифовски**, како член на Надзорниот одбор;
- **Вофганг Петчко** (Wolfgang Petschko), како член на Надзорниот одбор;
- **Реинхард Гојер** (Reinhard Gojer), како Независен член на надзорниот одбор;
- **Михаел Хак** (Michael Hack), како Независен член на Надзорниот одбор;

Во текот на деловната 2016 година Надзорниот одбор на Друштвото одржа вкупно 5 (пет) седници. На седниците кои се одржаа, Надзорниот одбор ги презема сите активности во врска со извршувањето на функцијата на надзор, одобрување на определени одлуки на Управниот одбор во однос на деловната политика и финансиските планови, застапување на Друштвото спрема членовите на Управниот одбор, одржување и унапредување на објективноста и професионалното функционирање на системот за внатрешна ревизија,

разгледување на определени наоди и решенија донесени од регулаторот, заштита на акционерскиот капитал.

Преку анализа на соодветни извештаи, одобрување на посебни акти и дејствија доставени од страна на Управниот одбор, Надзорниот одбор во целост за оствари својата контрола функција. При одржување на седниците на органот соодветно се применуваа одредбите од позитивните прописи. За сите состаноци кои се одржаа во текот на деловната 2016 година изготвени се соодветни записници од каде можат да се констатираат и одлуките на одборот.

5.2 Управен одбор

Членовите на Управниот одбор управуваат со Друштвото, обезбедуваат Друштвото да работи согласно правилата за управување со ризик, согласно одредбите од Законот за супервизија на осигурување, вршат контрола над ризиците од работењето, обезбедуваат Друштвото соодветно да ги води трговски книги и друга сметководствена документација, ги вреднува ставките во деловните биланси, и изготвува периодични и годишни извештаи. Организационата поставеност, како и работењето на Управниот одбор во Друштвото се во целост со позитивните прописи.

Согласно одредбите од Статутот, Управниот одбор на Друштвото е составен од 3 (три) члена од кои едниот е именуван за Претседател. Со датум 31.12.2016 година, членови на Управниот одбор на Друштвото се:

- **Бошко Андов**, како Претседател на Управниот одбор;
- **Весна Ѓорчева**, како член на Управниот одбор,
- **Ристо Секуловски**, како член на Управниот одбор.

Заради одржување и унапредување на пазарната позиција и зачувување на конкурентноста на Друштвото на пазарот, во текот на деловната 2016 година Управниот одбор редовно ги следеше сите состојби во осигурителната дејност и детално ги разгледуваше извештаите од работењето на другите осигурителни друштва презентирани од Агенцијата за супервизија на осигурувањето и Националното биро за осигурување. Управниот одбор постојано ја следи ликвидноста и солвентноста на Друштвото, резервите утврдени со Законот за супервизија на осигурување, приемот во осигурување и решавањето на оштетените побарувања што претставуваат и најбитни елементи за успешно функционирање на Друштвото.

Во рамките на своите овластувања, во деловната 2016 година Управниот одбор презема голем број на активности, пред сè преку донесување на одлуки, акти и издавање на исправи со кои се утврдуваат и се уредуваат деловните политики и стратегии во работењето. При донесувањето на одлуките Управниот одбор соодветно ги следеше и ги применуваше одредбите од позитивните прописи. Управниот одбор ги презема сите непоходни подготвителни дејствија поврзани со функционирањето на внатрешната ревизија и органот на надзор. Навременото информирање на Надзорниот одбор се обезбеди оперативна функционалност и конкретна ефективност на надзорот. Во периодот кој измина Управниот одбор обезбеди безрезервна подршка на организационите единици и

вработените при учество во различни проекти и постапки, комуникација со државните органи (органи на државната управа) и единиците на локалната самоуправа.

Во периодот од 01.01.2016 година до 31.12.2016 година Управниот одбор на Друштвото одржа вкупно 49 седници седници. Сите членови на Управниот одбор дадоа адекватен и значителен придонес во функционирањето на одборот. Сите одлуки на одборот се усвоени во транспарентна постапка и поткрепени со неопходно потребна документација. За сите состаноци кои ги одржа Управниот одбор составени се соодветни записници кои се потпишани од сите членови на Управниот одбор, како што е предвидено според локалните закони. Активностите на Управниот одбор придонесоа во деловната 2016 година Друштвото да работи успешно и профитабилно.

5.3 Менаџмент

- **Јасминка Илиева**, менаџер за прием во осигурување
- **Татјана Димов**, менаџер за спорови по штети и регреси
- **Маргарета Поповска-Гошева**, менаџер за финансии
- **Весна Богдановска**, менаџер за човечки ресурси
- **Кевсер Лаличиќ**, менаџер за информатичка технологија
- **Татјана Ансарова-Јовановска**, менаџер за интерна ревизија
- **Зоран Тодоровски**, менаџер за вонсудски штети
- **Зоран Алексовски**, регионален менаџер за продажба
- **Марјан Оручоски**, регионален менаџер за продажба
- **Филип Мешков**, менаџер за неагентска продажба

6. ВНАТРЕШНА И НАДВОРЕШНА РЕВИЗИЈА

6.1 Внатрешна ревизија

Интерната ревизија на Друштвото, согласно годишниот план за работа, во текот на 2016 година изврши 7 ревизии, со што се опфатија сите клучни функции во работењето на Друштвото.

Резултатите од извршените ревизии вклучуваа 3 наоди сите рангирани како наоди со низок ризик. Споредено со минатата година бројот на наоди е значително намален, сите мислења се "Одлично" и нема наоди кои произлегуваат од минати години и се повторуваат. Се ова укажува на уште поголема ефикасност на системите на интерни контроли воспоставени од страна на Друштвото.

Ревизорските мислења за сите ревидираните функции на Друштвото беа „Одлично“ што значи дека функционирањето на имплементираниите интерни контроли во работата на

ревидираните функции на Друштвото беше оценето како ефективно во сите материјални аспекти.

Договорените и доспеани активности со менаџментот за елиминирање на утврдените наоди беа завршени на предвидениот начин и во предвидените рокови.

6.2 Надворешна ревизија

Надворешен ревизор за 2016 е Друштво за ревизија КПМГ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје, со ЕМБС: 5078598, ЕДБ: 4030996107850 и седиште на бул. Филип Втори Македонски бр.3 ТЦ Соравиа 7 Кат, 1000 Скопје.

Ревизорот е избран со одлука на акционерско собрание бр.02-4378/13 од 09.05.2016 година. Согласно одредбите од Законот за супервизија на осигурување, Агенцијата за супервизија на осигурување донесе решение со кое издаде согласност Друштвото за ревизија КПМГ Македонија ДОО Скопје да изврши ревизија на финансиските извештаи за деловната 2016 година.

7. АКТУАРСКА ПОТВРДА

Мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај

Конечното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето е:

- а) позитивно б) мислење со резерва в) негативно

Позитивното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето се дава врз основа на следното:

- Друштвото во разгледуваната година работело само работи за кои е регистрирано
- Во својата работа ги применува усвоените услови и тарифи
- Капиталот на Друштвото го надминува потребното ниво на Маргина на солвентност и Гарантниот капитал, во согласност со законските прописи и актите на деловна политика на компанијата
- Проценката на техничките резерви е во согласност со усвоените акти и начелата на актуарската струка
- Друштвото остварува добар степен на ажурност во решавањето на штети, како и во исплатата на веќе ликвидирани штети
- Друштвото во 2016 година има остварено позитивен финансиски резултат

Премиите и техничките резерви на друштвото се пресметани согласно Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

Имајќи ги во предвид остварените добри технички резултати (стапки на штети) на крајот на годината, висината на сопствениот капитал, како и политиката во однос на формирање на техничките резерви, Друштвото може редовно и долгорочно да ги исполнува сите свои обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување.

Гордана Миноска
Јасминка Илиева

8. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Основна долгорочна цел на Друштвото е остварување на нето добивка преку извршување на дејноста осигурување, како и преку пласирање или инвестирање на средства. Во функцијата на оваа цел се:

- Максимална присутност на пазарот на осигурување, парите и капиталот;
- Проширување на портфелот на осигурување и зголемување на квалитетот на портфелот;
- Зголемување на квалитетот на услугите во осигурувањето;
- Релативно смалување на трошоците на работење;
- Оптимално пласирање на ризикот во соосигурување и реосигурување заради зачувување на стабилноста на портфелот;
- Ефикасно прибирање, користење, пласирање, инвестирање и вложување на финансиските средства со оптимална сигурност на истите и адекватна евиденција;
- Одржување на пазарното учество над 10% во бруто полисирана премија и поголемо учество во вкупната пазарна нето полисирана премија;
- Остварување на оптимален вкупен приход по работник;
- Остварување на организацијата и технологијата на работењето.

8.1. Стратешки правци на развој

Постојано унапредување на ефикасноста и рационалноста во користењето на средствата за осигурување, унапредување на организацијата на работа, елиминирање на факторите кои го спречуваат порастот и развојот на осигурувањето во Друштвото, со доследно спроведување на одговорноста према секој орган - работник со доследно спроведување на одговорноста на извршување на донесените одлуки на управните и раководните органи на сите нивоа.

Континуирано работење на утврдување и согледување на потребите за осигурување во услови на техничкиот и научниот развој и во услови на движење на стандардот на граѓаните.

Развивање и унапредување на квалитетот на работите во осигурувањето на основа создадените материјални услови и можности, со техничко-технолошка опременост и со нови вложувања во средствата за работа, со кои битно ќе се влијае на подобрување на ефикасноста и продуктивноста во работата.

Постојано развивање на стручноста, работните навики и креативните способности на работниците и на тој начин да се влијае на унапредување на квалитетот на работењето.

8.2. Успешност во работењето

На основа изнесените цели и правци на развој, посебно се води грижа за остварување на следните критериуми во успешноста на работењето:

- Оптимален позитивен финансиски резултат во однос на вкупниот приход и посебно во однос на премијата за осигурување;
- Остварување урамнотеженост на меродавен технички резултат кој треба да овозможува позитивен финансиски резултат, односно добивка стимулативна за акционерите, како и остварување на оптимална квота на штети (однос на меродавните штети со меродавната премија);
- Ефикасност во обработка на штети, односно бројот на решените штети во однос со бројот на пријавени,
- Релативно смалување на трошоците на работење во однос на вкупниот приход;
- Зголемување на премијата по вработен во Акционерското друштво;
- Зголемување на остварената камата на основа расположивите средства за пласман и инвестирање;
- Зголемување на нивото на наплата на премијата.

8.3. Стабилна солвентност и ликвидност

Друштвото е должно да води сметка во секој момент без никаков проблем да може да ги извршува своите материјални обврски, односно да има висок коефициент на ликвидност. Да има законски признати инвестирања на средства кои служат за покривање на техничките резерви. Да го надминува минималниот износ на гарантниот капитал и истиот да биде покриен со законски дозволените средства. Да води политика на осигурување, соосигурување и реосигурување, така што во секој момент резултатите од работењето да гарантираат сигурност, солвентност и ликвидност.

9. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Во текот на 2016 година година друштвото оствари полисирана премија во износ од 936.352 илјади денари, што претставува пораст од 1,6% споредено со полисирана премија во 2015.

Друштвото и понатаму продолжи со стратегијата за остварување на стабилен и балансиран вкупен портфел на осигурување, врз основа на континуирано следење на резултатите и портфолио сегментација со конечна цел остварување на профитабилен бизнис. Заради тоа, и оваа година, најголемо учество во остварената и полисирана премија отпаѓа на премијата остварена од класите на имотни осигурувања 44,5%, 26,9% класата на осигурување од автомобилска одговорност, 10,9% класата на осигурување од последици од несреќен случај – незгода

Класа на осигурување	БПП (000 МКД)		
	2016	2015	Движење
Осигурување од последици на несреќен случај - НЕЗГОДА	102.992	98.970	4,1%
Осигурување на моторни возила (каска)	81.713	81.078	0,8%
Осигурување на стока во превоз (карго)	24.445	22.887	6,8%
Осигурување на имот	417.494	421.770	-1,0%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	251.899	241.106	4,5%
Општо осигурување од одговорност	35.747	37.082	-3,6%
Останато	22.062	18.529	19,1%
ВКУПНО	936.352	921.422	1,6%

Имено, во однос на осигурување од последици на несреќен случај незгода, друштвото полисира 102.992 илјади денари премија, која е за 4,1% повисока од полисираната премија минатата година.

Друштвото оствари скроман пораст од 0,8%, споредбено со 2015 година во однос на каска осигурување на моторни возила, или премија во износ 81.713 илјади денари.

Премијата од 24.445 илјади денари полисирана од транспортните осигурувања, е за 6,8% повисока од полисираната премија минатата година.

Во однос на премијата остварена од класите на имотни осигурувања, таа е за 1% пониска од полисираната премија минатата година и изнесува 417.494 илјади денари.

Во однос на класата на осигурувања од автомобилска одговорност, друштвото полисира 251.899 илјади денари премија, која е за 4,5% повисока од полисираната премија минатата година.

Друштвото и понатаму продолжи во одржувањето на добри врски со друштвата за застапување и осигурителните брокерски друштва, што се гледа од остварувањето на полисирана премија по дистрибутивни канали:

Дистрибутивен канал	БПП (000 МКД)		
	2016	2016	Движење
Директна продажба	249.750	256.246	-2,5%
Брокерски друштва	160.871	161.173	-0,2%
Агенции за осигурување	511.749	487.341	5,0%
Туристички агенции	3.432	3.867	-11,2%
Банки	10.550	12.801	-17,6%
Вкупно	936.352	921.428	1,6%

9.1 Прием во осигурување

Во текот на 2016 година, Секторот за прием во осигурување го организираше и спроведуваше своето работење, преку преземање на ризици на начин и со мерки кои обезбедија стабилност на портфолиото и остварување на позитивен технички резултат во целина и по поодделните класи на осигурување.

Во имотното осигурување, во кое сме лидери на пазарот, и оваа година остваривме позитивен технички резултат, со подобрување во однос на минатогодишниот нето технички резултат за 44%. Со тоа се потврдува значајната улога на нашата Служба за преземање ризици во начинот на работење и контрола на ризиците со цел остварување профитабилност на компанијата со истовремено квалитетна заштита на имотот на нашите осигуреници. Во осигурувањата од класите на моторните возила остваривме профитабилен раст, и покрај силната конкурентска борба на пазарот за овие видови осигурувања кои претставуваат најзначаен пазарен сегмент. И кај останатите класи на осигурувања продолжи трендот на задржување на осигурениците со прилагодувањето на приемот во осигурување на различните категории осигуреници со цел остварување профитабилен бизнис и истовремено задоволување на потребите на клиентите.

Во таа насока, во 2016 година, направивме прилагодување на одделни услови и тарифи на премии за повеќе различни видови осигурувања, како одговор на промените на пазарот и како резултат на заклучоците извлечени од долгогодишното искуството во работењето со осигурителните производи. Подготвувањето на оптимизирани понуди според специфичностите на клиентит и снимањето на ризикот кај поголемите клиенти се значаен дел од работата на Службата за преземање ризици. Дополнително, преземачите на ризик се задолжени и за следење на остварените технички резултати на ниво на одделни клиенти, ризици и на ниво на целокупните портфолија.

Службата за поддршка на продажната мрежа чија основна задача е администрирање на полисите и останатата придружна документација, целосно и навремено ја опслужуваше продажбата, овозможувајќи на тој начин непречено одвивање на процесот. Во текот на 2016 година вработените во оваа служба процесираа повеќе од 70,000 предмети, во најголем дел од класите на осигурување на моторни возила и полиси кои се издаваат на физички лица, но исто така, нивното работење е незаменливо кога се работи за изготвување и издавање на комплексните полиси за осигурување имоти, транспорт или одговорност. Тарифирањето кое се спроведува во оваа служба како

последна контрола пред издавањето на полисата, претставува заокружување на процесот на прием во осигурување.

Добрата организираност и посветеност на вработените во целиот Сектор за прием во осигурување придонесе за нивната ефикасност во работата и остварувањето на позитивни технички резултати и профитабилност во работењето на компанијата.

9.2 Продажба

Продажната мрежа на Друштвото е организирана да обезбеди достапност на осигурителната понуда до клиентите преку разновидни дистрибутивни канали со цел да биде секогаш во чекор со потребите на пазарот. Службата за агентска продажба функционира во тимови на Западен и Источен регион преку интерни вработени агенти за осигурување и надворешна мрежа на застапници во агенциите за застапување. Тоа е искусна и обучена мрежа на продавачи, но и канал којшто обезбедува прилив на нови застапници и ширење на опфатот на пазарот.

Службата за неагентската продажба ја покрива потреба на пазарот на клиентите кои бараат компаративни понуди преку осигурителните брокери, банки, туристички агенции и др.партнери.

9.2.1. Агентска продажба и продажба преку агенции за застапување

Источен регион

Источниот регион во 2016 година полисираше 443.7 милиони денари. Споредено со 2015 година кога беше полисирано 430.3 милиони денари, е соодветен напредок. Имено планот за 2016 година беше 440 милиони денари со што е натфрлен за 3.7 милиони денари односно 1.01%.

Отворени се неколку нови подружници од страна на агенцијата за застапување и ангажирани се неколку нови застапници, со што се отвора можност за поголеми остварувања во тие сегменти на продажбата во наредната година. Најголем пораст има во во имотните осигурувања, во осигурувањата на моторни возила и задолжителното осигурување од автомобилска одговорност, потоа каско осигурување на моторни возила и незгодата на лица. Пораст на премијата има и во осигурувањето на домаќинство како и во патничкото осигурување.

Западен регион

Во деловната 2016 година Западниот регион оствари вкупна бруто полисирана премија во износ од 219.6 милиони денари, што е пораст во однос на минатата година од 1.5%. По видови на осигурување и бруто полисирана премија најголем процент е застапено осигурувањето на моторни возила од автомобилска одговорност со 33%, потоа осигурувањето од незгода, потоа имотното осигурување, каско осигурувањето на моторни возила и помалку застапено патничкото осигурување.

Незначителен пораст во однос на минатата година има во сите видови на осигурување .

Наплатата на премијата е на исто ниво како како и минатата година .

И покрај тоа што на пазарот е присутна се поголема конкуренција , треба да се истакне дека во 2016 година ги задржавме во нашиот портфел сите позначајни клиенти .

9.2.2 Неагентска продажба

Неагентската продажба во 2016 година опфати речиси 20% од целокупниот портфел на компанијата, додека организациски ја покрива работата со: осигурителни брокерски друштва, банки и туристички агенции.

Продажбата преку брокерските осигурителни друштва се интензивираше во делот на автомобилска одговорност и зелена карта. Во останатиот дел од портфолиото е забележан пад пред се заради завршување на осигурувањата на определени објекти во градба кај коишто нема продолжување на осигурувањето.

Фактурираната премија преку брокери во 2016 година достигна 160 милиони денари што е исто како и во минатата година. Од нив 50.3 милиони денари се полиси од автомобилска одговорност и зелена карта кај осигурување моторни возила. Продажбата на полиси од автомобилска одговорност порасна за 13% во однос на 2015 година или околу 6 милиони денари.

Во делот кој не го вклучува осигурувањето на автомобилска одговорност и зелена карта е забележано намалување од околу 5% или 6 милиони денари споредено со 2015 година.

Во текот на годината е склучен договор со 2 нови брокерски друштва, со тоа бројот на брокерски друштва со кои имаме договори за соработка порасна на 28.

Продажбата на хипотекарни домаќински и кредитни каско полиси се одвиваше преку договори за продажба со 3 банки: Стопанска банка, Прокредит банка и Охридска банка.

Трендот на намалување на бројот на земени кредити од банките за купување на станови и моторни возила продолжи и во 2016 година. Како и минатата 2015 година поголемиот број на веќе започнати кредитни хипотекарни договори завршија со оглед на тоа дека истите се склучени пред 10, а некои и повеќе години. Со завршувањето на кредитот завршува и обврската за осигурување на хипотеката со која е обезбеден кредитот. Од друга страна продажбата на осигурување преку една од банките со понов договор за застапување продолжи да расте со зголемен интензитет.

Премијата фактурирана преку банките во 2016 година изнесуваше 10.5 милиони денари.

Во текот на годината се склучија неколку нови договори со туристички агенции. Полисираната премија од патничко осигурување преку туристички агенции во 2016 година изнесуваше 4.4 милиони денари.

9.3 Вонсудски штети

Штетите остануваат на врвот на листата на нашите услужни активности. Од исклучителна важност е услугата при процесирањето на штетите да биде ефектна и ефикасна, затоа што со тоа се влијае како на профитабилното работење на друштвото, така и на зачувување на угледот и позитивната перцепција за него. Професионалноста и иновативноста на вработените во секторот, транспарентноста на процесот и техничката поддршка на најсовремените решенија за проценка на штетите, обезбедија голем број задоволни клиенти. Во продолжение се бројките кои го потврдуваат тоа.

Технички резултат

Нето техничкиот резултат во 2016 година изнесува 40,7% и е незначително подобрен за 1,5% во однос на 2015 година кога тој изнесуваше 42,2%.

Пријавени штети

Број на пријавени штети по видови осигурување

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1295	838	1936	1864	265

Споредбата со истиот параметар од минатата година ни покажува зголемување на бројот на пријавени штети во оваа година за 4,1 %, и тоа најмногосто зголемување има кај пријавените штети од осигурување незгода за 10,6%, каско осигурување на моторни возила за 5,5%, осигурување имот за 14,6% што најмногу се должи на настанатите поплави во текот на годината. Зголемување има и кај осигурување автомобилска одговорност за 12,5%, а намалување кај останатите пријавени штети за 60%.

Ликвидирани штети

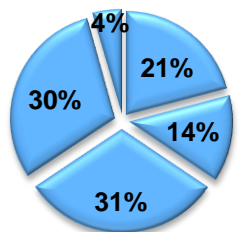
Број на ликвидирани штети

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1386	849	1988	1995	344

Истиот тренд се рефлектираше и кај бројот на ликвидирани штети, односно зголемувањето изнесува 3,6 % во однос на минатата година.

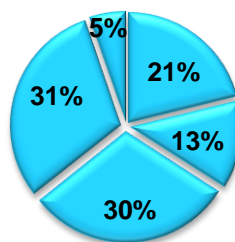
Пријавени штети

■ Незгода ■ Каско ■ Имот ■ АО ■ Останато

Ликвидирани штети

■ Незгода ■ Каско ■ Имот ■ АО ■ Останато

Исплатени штети

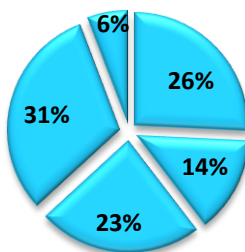
Број на исплатени штети

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1443	775	1322	1741	322

Бројот на исплатени штети во оваа година е исто така зголемен во однос на минатата година за 4,5%.

Платени штети

■ Незгода ■ Каско ■ Имот ■ АО ■ Останато

Во текот на 2016 година најголема штета која ја ликвидиравме и исплативме е со износ од 7.8 милиони денари и е настаната од ризикот пожар.

9.4 Спорови по штети и регреси за 2016 година

Секторот за спорови по штети и регреси е надлежен за водење на судски спорови каде Друштвото е тужено за надомест на штета по сите видови штети, по основ на тужби од работен однос, спорови кои произлегуваат од склучени договори како и спорови кои Друштвото ги поднесува за остварување на побарување од регресни должници и други спорови каде Друштвото е тужено или се јавува како тужител. Секторот за спорови по штети и регреси својата надлежност за водење на судски спорови ја остварува преку полномошниците за кои законскиот застапник им делегира дел од своите овластувања со полномошно. Секторот покрај интерни вработените ангажира и надворешни соработници – адвокати. Тие го застапуваат Друштвото во судовите и другите правосудни институции и државните органи на цела територија на Р.Македонија.

Секторот ги надгледува и координира и судските спорови кои се водат надвор од Република Македонија, а кои непосредно ги водат коресподентите на компанијата. Секторот за спорови по штети и регреси ги контролира и одобрува сите договори каде Друштвото се јавува како договорна страна со трети лица. Контролата се состои во смисла дали договорите се во согласност со позитивните законски прописи со Република Македонија и во согласност со деловната политика на Друштвото.

Полномошниците во судските постапки ги застапуваат интересите на Друштвото водејќи сметка за економичноста на постапката и целисходноста на истата, односно да не го изложуваат друштвото на непотребни трошоци и да постапуваат во рокови утврдени со Закон. Полномошниците во своето работење се однесуваат професионално и совесно кога застапуваат пред надлежните судови и органи, имаат професионален и коректен однос спрема колегите од спротивните страни, како и спрема судовите и државните институции во РМ. Полномошниците од Секторот за спорови по штети и регреси ја претставуваат компанијата пред надлежните институции и истите избегнуваат судир на интереси, неетички однесувања и други работи кои можат да го загрозат угледот на Друштвото. Основни начела на однесување на полномошниците се: професионалноста, принципите на правилно и чесно работење, принципот на тимска работа, унапредување на квалитетот на работата и континуирано усовршување преку обуки.

Тековната 2016 година Секторот ја започна со 143 незавршени предмети по тужби каде Друштвото е тужено. Во текот на 2016 година против Друштвото се поднесени 138 тужби по основ надомест на штета од кои:

- 59 предмети по основ на автомобилска одговорност,
- 16 предмети по основ на неосигурени возила,
- 32 предмети по основ странско возило, зелена карта,
- 21 предмет по основ на осигурување од последици на несреќен случај – незгода
- 6 предмети по основ на имотни осигурувања.
- 3 предмети по основ на каско осигурување на моторни возила
- 1 останато

Во текот на 2016 година против Друштвото нема поднесено тужби по основ на работен однос. Секторот води 1 работен спор што е започнат во претходните години, а кој не е правосилно завршен.

Во текот на 2016 година против Друштвото нема поднесено тужби по основ на склучени договори. Секторот води еден спор кој е започнат во претходните години, а кој сеуште не е завршен.

Тековната 2016 година Секторот ја започна со 1.225 незавршени ненаплатени регресни предмети (кои поголем дел се во извршна постапка).

Во текот на 2016 година Секторот поднесе 82 тужби против регресни должници.

9.5 Човечки ресурси

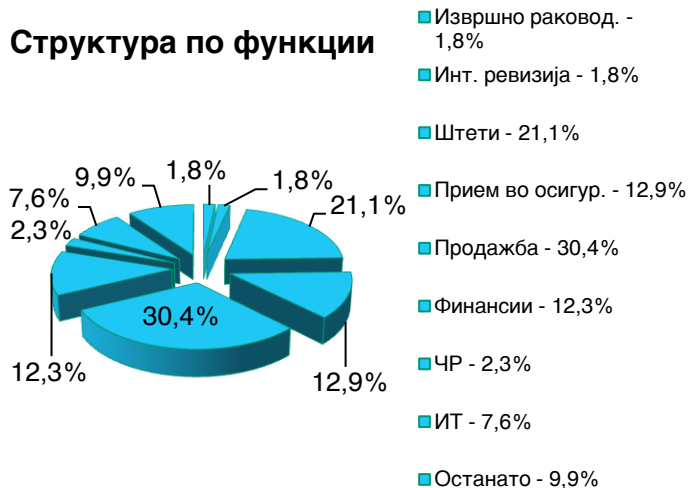
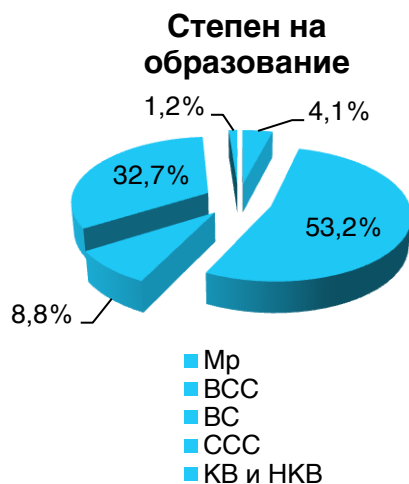
Активностите во Секторот за човечки ресурси и оваа година беа претежно насочени кон развој на знаењата и способностите на вработените.

Повторно оваа година вработени од нашето Друштво учествуваа во Програмата за ротирање на вработените во други компании членки на Виена Иншуренс Груп, која има за цел стекнување на нови знаења од областа на осигурителната дејност и осигурителните практики. Освен тоа, присуствуваа и на повеќе од 50 обуки, семинари и советувања, со што се продолжува со остварување на стратешката цел за поттикнување на личниот развој на вработените и подобрување на нивните стручни знаења.

Новина во исполнувањето на обврските на Секторот за човечки ресурси кон вработените во Друштвото, е воведувањето на доставување на задолжителните извештаи за вработените во електронска форма, без нивно печатење. На тој начин се потрудивме да придонесеме во одржувањето на животната средина, кое е едно од основните правила во Кодексот на деловна етика на Групацијата ВИГ.

Во 2016 година во Друштвото повторно се организираше постапка за престанок на работен однос на дел од вработените од деловни причини, но имаше и природен одлив на работници. Со тоа, бројот на вработени во Друштвото се намали за 10, така што на 31.12.2016 година вкупниот број на вработени во Друштвото беше 171, од кои 52 вклучени во функцијата продажба и 119 во останатите функции на Друштвото.

Структурата на вработените, од аспект на степенот на образование и распореденост по функции во Друштвото, е следната:

9.6 Информатичка технологија

Основна функција на секторот за Информатичка технологија во Осигурување Македонија а.д - Виена Иншуренс Груп е подршка на бизнисот за ефикасно и успешно работење преку: овозможување и учество во реализација на планот и стратегијата на компанијата и спроведување на корпоративните и компаниски процеси и процедури.

Секторот за Информатичка Технологија е димензиониран според потребите на деловните процеси во компанијата и има за цел цел навремено и комплетно процесирање на сите информации и документи релевантни за работењето на компанијата.

ИТ секторот се состои од тим од 13 специјалисти со највисока техничка наобразба, со одлично познавање на осигурителниот бизнис, кои се во тек со најновите современи технологии.

Секторот за Информатичка технологија функцијата ја остварува работејќи во повеќе правци:

- Достапност на ИТ сервисите од 100% за 2016 година
- Развој и одржување на апликативен софтвер,
- Развој и одржување на базата на податоци, системски софтвер, хардвер, маил и мрежи,
- Примена на ИТ политика за безбедност според стандардите на ВИГ групацијата ,
- Управување на ИТ преку следење на ИТ проекти и ресурси и функционирањето на УОСИТ (Управувачки Одбор на Сектор за Информатичка Технологија),
- Усогласеност на ИТ работењето со локалната законска регулатива,
- Развој, одржување на апликативен софтвер, хостирање и техничка подршка за Цолоннаде Украина,
- Остварување на ИТ планот на трошоци со 82,34% или заштеда од 17,66% во однос на планот за 2016

Поважни проекти на кои ИТ работеше во текот на 2016 се:

- Изработка и пуштање во продукција на повеќе ВЕБ апликацији (ВЕБ апликација за незгода - индивидуална),
- ВЕБ апликација за пред пријава на штети,
- ВЕБ апликација за анализа на продажбата,
- Имплементирање на ВЕБ сервиси за АО и ЗК,
- Замена на целосната инфраструктура на БЦП локација,
- Комплетирање на замената на свичеви во деловната зграда во Скопје, вклучително и централен свич.

10. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА, Скопје - Виена Иншуренс Груп во текот на 2016 година делуваше во согласност со исполнување на целите од деловната политика и стратешки цели. Заклучно со 31.12.2016 Осигурување МАКЕДОНИЈА ад Виена Иншуренс Груп ги исполни и ги надмина планираните цели во делот на остварената добивка и вкупната профитабилност.

Во периодот 01.01 - 31.12.2016 година бруто полисираната премија е зголемена во однос на 2015 година за 2%. Зголемувањето во најголем дел се должи на зголемување на осигурувањата кај моторните возила.

Друштвото во извештајниот период во осигурување неживот оствари позитивен финансиски резултат во износ од 149.6 милиони денари. Остварениот позитивен резултат се должи на позицијата приходи од вложување.

Категориите на приходи и расходи признати до степенот на завршеност на денот на билансот во годината на известување детално се дадени подолу.

Приходот од заработена премија во осигурување неживот изнесува 600.9 милиони денари што е повисока во однос со заработена премија во осигурување во 2015 година за 9%. Вкупно полисираната премија во износ од 936.3 милиони денари во однос на 2015 година е зголемена за 2%. Истата е корегирана со преносна премија од 2015 година како приходна ставка и со преносна премија за 2016 година како расходна ставка. Дополнително бруто приходот од премија се намалува и за делот на премија предадена во реосигурување.

Заработената премија по осигурување, приходите од вложувања, приходите од други работи во осигурување го чинат вкупните приходи на Акционерското друштво во износ од 888.1 милиони денари. Вкупните приходи за 2016 година споредено со 2015 година бележат намалување од 12%.

Надоместоците за штети во износ од 208,4 милиони денари и трошоци за спроведување на осигурување во износ од 387 милиони денари изнесуваат околу 80% од вкупните расходи. Трошоци од вложувања во износ од 26.1 милиони денари и останатите осигурително технички трошоци се сопствен дел на вкупните расходи од работењето во износ од 738,5 милиони денари.

Како резултат на вака утврдените приходи и расходи Друштвото оствари позитивен финансиски резултат од 149.6 милиони денари.

Пресметаниот данок на добивка за 2016 пресметан на остварената добивка за 2016 година зголемена за непризнатите трошоци и помалку признати приходи за 2015 година и намалена за даночните ослободувања изнесува 15.5 милиони денари.

УПРАВЕН ОДБОР

Бошко Андов
Претседател на Управен одбор

Весна Ѓорчева
Член на Управен одбор

Ристо Секуловски
Член на Управен одбор

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп

Извештај за финансиските извештаи

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп ("Друштвото") кои се состојат од биланс на состојба на 31 декември 2016 година, извештаите за билансот на успех, промените во капиталот и паричниот тек за годината тогаш завршена, и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија, усвоени и објавени во Службен весник на Република Македонија бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2016 година, како и неговата финансиска успешност и неговиот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34 (д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со годишната сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2016 година. Раководството е одговорно за изготвување на годишната сметка на Друштвото која што беше одобрена од Надзорниот одбор на Друштвото на 27 февруари 2017 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, кој што беше одобрен од Надзорниот одбор на Друштвото на 27 февруари 2017 година.

Скопје, 23 март 2017 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување
Македонија - Скопје Виена Иншуренс Груп**

**Финансиски извештаи
за годината што завршува на 31 декември 2016
со Извештај на независниот ревизор**

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Финансиски извештаи

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	4
Извештај за промените во капиталот	8
Извештај за паричен тек	10
Белешки кон финансиските извештаи	12

Годишен извештај за работењето

Неревидирана годишна сметка

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

Опис на позиција	Белешка	Износ во илјади денари	
		2016	2015
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		888.115	1.010.066
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	6	600.921	550.590
1. Бруто полисирана премија за осигурување		936.352	921.427
2. Бруто полисирана премија за соосигурување		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	2.006
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија		(347.883)	(364.725)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија		1.510	(41.829)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување		10.942	33.711
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА		151.135	86.639
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		178	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		52.880	42.598
2.1 Приходи од наемнини		38.476	39.910
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		14.404	2.688
3. Приходи од камати		24.393	27.315
4. Позитивни курсни разлики		2.777	15.603
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка		932	995
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		932	995
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања		-	-
7. Останати приходи од вложувања		69.974	128
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		91.404	117.228
IV . ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	7	34.860	60.802
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	8	9.795	194.807

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)

Опис на позиција	Белешка	Износ	
		во илјади денари	
		2016	2015
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		738.531	742.438
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	9	208.421	221.240
1. Бруто исплатени штети		327.313	395.263
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		(12.303)	(11.525)
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија		(105.573)	(132.071)
5. Промени во бруто резервите за штети		(54.013)	(55.250)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување		(55.029)	24.823
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел соосигурување за и реосигурување		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		42.710	21.158
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)		25.315	6.483
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)		17.395	14.675
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	10	387.001	398.466
1. Трошоци за стекнување		191.444	201.245
1.1 Провизија		120.969	127.388
1.2 Бруто плата за вработените во внатрешна продажна мрежа		60.698	62.214
1.3 Останати трошоци за стекнување		11.935	15.537
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		(2.159)	(3.894)
2. Административни трошоци		195.556	197.221
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста		18.169	17.638
2.2 Трошоци за вработените		100.689	101.465
2.2.1 Плати и надоместоци		61.625	62.686
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плати		5.901	5.977
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		23.172	24.238
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување		437	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		9.554	8.565
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		5.385	5.455
2.4 Останати административни трошоци		71.313	72.662
2.4.1 Трошоци за услуги		41.287	39.643
2.4.2 Материјални трошоци		19.710	22.624
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето		10.316	10.395

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)

Опис на позиција	Белешка	Износ во илјади денари	
		2016	2015
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		22.433	23.298
2. Трошоци за камати		-	-
3. Негативни курсни разлики		2.758	29.960
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба		870	3.822
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		870	3.822
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања		-	-
6. Останати трошоци од вложувања		136	297
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ			
1. Трошоци за превентива		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување		37.973	26.784
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА			
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА			
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ			
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ			
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА			
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК			
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ			
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ			
	11	37.973	26.784
		-	-
		37.973	26.784
		23.249	1.119
	12	12.981	16.294
		149.584	267.628
		-	-
	13	15.520	27.720
		-	-
		134.064	239.908
		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

Опис на позицијата

АКТИВА

A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Гудвил

2. Останати нематеријални средства

B. ВЛОЖУВАЊА

I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста

1.1 Земјиште

1.2 Градежни објекти

2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста

2.1 Земјиште

2.2 Градежни објекти

2.3 Останати материјални средства

II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници

2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници

3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва

4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва

5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници

6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва

7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година

1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба

2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година

2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти

2.4 Акции и удели во инвестициски фондови

3. Финансиски вложувања за тргување

3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година

3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година

3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти

3.4 Акции и удели во инвестициски фондови

4. Депозити, заеми и останати пласмани

4.1 Дадени депозити

4.2 Заеми обезбедени со хипотека

4.3 Останати заеми

4.4 Останати пласмани

5. Деривативни финансиски инструменти

Белешка	Износ во илјади денари	
	2016	2015
14	2.553	2.975
	-	-
	2.553	2.975
	1.651.357	1.794.360
	750.020	793.866
	236.614	238.639
	6.186	6.186
16	230.428	232.453
15	513.406	555.227
	-	-
	513.406	555.227
	-	-
	11.746	11.797
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	11.746	11.797
17	889.591	988.697
	41.941	51.256
	41.941	51.256
	-	-
	224.092	235.271
	-	-
	197.388	215.067
	26.704	20.204
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	623.558	702.169
	623.558	702.169
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)

Опис на позицијата	Белешка	Износ во илјади денари	
		2016	2015
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ		182.196	119.293
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија		50.562	42.688
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети		131.634	76.605
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		10.778	-
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		10.778	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА		350.471	319.606
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ	18	286.951	268.808
1. Побарувања од осигуреници		286.951	268.808
2. Побарувања од посредници		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА		63.530	50.798
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	19	20.736	23.515
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	20	41.861	26.035
3. Останати побарувања	21	933	1.248
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА		197.417	162.309
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)		22.555	21.369
1. Опрема	16	20.068	18.896
2. Останати материјални средства	16	2.487	2.473
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	22	174.145	140.411
1. Парични средства во банка		174.097	140.390
2. Парични средства во благајна		48	21
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		717	529

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)

Опис на позицијата	Белешка	Износ во илјади денари	
		2016	2015
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		78.934	78.880
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување		41.282	39.123
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		37.652	39.757
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)		2.473.716	2.477.422
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА		42.402	24.523
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	26	1.456.979	1.507.969
И. ЗАПИШАН КАПИТАЛ		888.308	888.308
1. Запишан капитал од обични акции		888.308	888.308
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		263.163	256.499
1. Материјални средства		262.550	262.550
2. Финансиски вложувања		610	(5.933)
3. Останати ревалоризациони резерви		3	(118)
IV. РЕЗЕРВИ		154.056	59.486
1. Законски резерви		139.455	59.486
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5. Останати резерви		14.601	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		17.387	63.768
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		134.065	239.908
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	23	696.958	644.456
I. Бруто резерви за преносни премии		335.878	337.388
II. Бруто математичка резерва		-	-
III. Бруто резерви за штети		345.978	277.146
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти		15.102	29.922
V. Бруто еквилизациона резерва		-	-
VI. Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		3.739	3.724
1. Резерви за вработени		3.739	3.724
2. Останати резерви		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		5.793	23.045
1. Одложени даночни обврски		3.486	4.442
2. Тековни даночни обврски		2.307	18.603

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)

Опис на позицијата	Белешка	Износ	
		во илјади денари	
		2016	2015
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
Ж. ОБВРСКИ		93.596	161.629
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ		-	1.283
1. Обврски спрема осигуреници		-	1.283
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		36.971	49.892
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување		36.139	49.278
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		832	614
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ	24	56.625	110.454
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		18.731	76.673
2. Обврски по основ на финансиски вложувања		5.046	1.849
3. Останати обврски		32.848	31.932
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	25	216.651	136.600
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S		2.473.716	2.477.422
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	27	42.402	24.523

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за промените во капиталот

Позиција	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви	
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви						Вкупно резерви
Состојба на 1 јануари претходната деловна година 2015		888.308	-	30.262	-	-	-	30.262	-	258.356	40.477	87.672	1.305.074
Добивка или загуба за претходната деловна година 2015												239.908	239.908
Трансфер на дел од добивка во резерва на сигурност		-	-	29.224	-	-	-	29.224	-	-	-	(29.224)	-
Трансфер на дел од резерва на сигурност во покривање на загуба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер на дел од добивка во акумулирана добивка		-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.292	(23.292)	-
Несопственички промени во капиталот													
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	(1.857)	-	-	-	(1.857)
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот													
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(35.156)	(35.156)
Данок		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пренос во нераспределена добивка		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година 2015	26	888.308	-	59.486	-	-	-	59.486	-	256.499	63.769	239.908	1.507.969
Останата распределба на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за промените во капиталот

Позиција	Белешка	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви				Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви	
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви						Вкупно резерви
Состојба на 1 јануари тековната деловна година 2016		888.308	-	59.486	-	-	-	59.486	-	256.499	63.769	239.908	1.507.969
Промена во сметководствените политики		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер на портфолио живот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година 2016 – преправено		888.308	-	59.486	-	-	-	59.486	-	256.499	63.769	239.908	1.507.969
Добивка или загуба за тековната деловна година 2016													
Трансфер на дел од добивка во резерви		-	-	79.969	-	-	-	79.969	-	-	-	134,065 (79,969)	134,065
Трансфер на дел од добивката во останати резерви -реинвестирана добивка		-	-	-	-	-	14,601	14,601	-	-	-	(14,601)	-
Трансфер на дел од добивка во акумулирана добивка		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	6.664	-	-	6.664
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда		-	-	-	-	-	-	-	-	(46.382)	(145.337)	(191.719)	-
Данок		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пренос во нераспределена добивка		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година 2016	26	888.308	-	139.455	-	-	14.601	154.056	-	263.163	17.387	134.065	1.456.979

Од добивката остварена во 2015 година Друштвото изврши распределба во реинвестирана добивка во износ од 14.601 илјада

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за паричниот тек

ПОЗИЦИЈА

A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси
2. Премија за реосигурување и ретроцесија
3. Приливи од учество во надомест на штети
4. Примени камати од работи на осигурување
5. Останати приливи од деловни активности

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Исплатени штети. договорени суми на осигурување. учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија
3. Премија за соосигурување. реосигурување и ретроцесија
4. Надоместоци и други лични расходи
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување
6. Платени камати
7. Данок на добивка и останати јавни давачки
8. Останати одливи од редовни активности

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Приливи по основ на нематеријални средства
2. Приливи по основ на материјални средства
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници. придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Приливи од камати

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

1. Одливи по основ на нематеријални средства
2. Одливи по основ на материјални средства
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници. придружени друштва и заеднички контролирани ентитети
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка
8. Одливи од камати

III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА

V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ

Белешка	Износ во илјади денари	
	2016	2015
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	1.151.628	1.300.167
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	867.906	925.997
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	-	2.006
3. Приливи од учество во надомест на штети	105.579	132.072
4. Примени камати од работи на осигурување	26.435	25.023
5. Останати приливи од деловни активности	151.708	215.069
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	1.100.911	1.162.825
1. Исплатени штети. договорени суми на осигурување. учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	316.943	385.063
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	-	-
3. Премија за соосигурување. реосигурување и ретроцесија	275.937	324.824
4. Надоместоци и други лични расходи	167.035	163.253
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	190.077	128.024
6. Платени камати	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	67.859	18.189
8. Останати одливи од редовни активности	83.060	143.472
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	50.717	137.342
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	-	-
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	292.453	97.257
1. Приливи по основ на нематеријални средства	3.489	3.491
2. Приливи по основ на материјални средства	54.454	28.559
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	50.723	52.374
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници. придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	105.410	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	7.965	12.118
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	69.975	127
8. Приливи од камати	437	588
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	125.221	148.584
1. Одливи по основ на нематеријални средства	3.620	3.974
2. Одливи по основ на материјални средства	118.318	114.076
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници. придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	3.283	30.534
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	-	-
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	-	-
8. Одливи од камати	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	167.232	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	-	51.327
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	2.062	2.120
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	2.062	2.120
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	186.277	34.556

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Извештај за паричниот тек

ПОЗИЦИЈА

3. Одливи по основ на исплата на дивиденда
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ
**Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА
ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД**
**З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ
ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ**
**С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА
ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД**

Белешка	Износ во илјади денари 2016	2015
	186.277	34.556
	-	-
	184.215	32.436
	1.446.142	1.399.544
	1.412.409	1.345.965
	33.734	53.579
	-	-
	140.411	86.832
	-	-
22	174.145	140.411

Финансиските извештаи прикажани на страна 1 до 13 се одобрени од Управниот одбор на 26 Фебруари 2017 година и беа потпишани во нивно име од:

Г-дин Бошко Андов
Генерален Менаџер

Г-ѓа Маргарета Поповска - Гошева
Менаџер за финансии

1. Општи информации

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија – Скопје Виена Иншуренс Груп (во понатамошниот текст „Друштвото“ или “Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп,“) претставува акционерско друштво кое своите активности ги обавува во Република Македонија. Активностите на Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д Скопје - Виена Иншуренс Груп вклучуваат: осигурување од последици на несреќен случај (незгода), здравствено осигурување, осигурување на моторни возила (каска), осигурување на шински возила, осигурување на воздухоплови, осигурување на пловни објекти, осигурување на стока во превоз, осигурување на имот од пожар и природни непогоди, други осигурувања на имот, осигурување од одговорност од употреба на моторни возила, осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови, осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти, осигурување од одговорност, осигурување на кредити, осигурување на гаранции, осигурување од финансиска загуба, осигурување од правна заштита и осигурување на туристичка помош. Друштвото ја врши својата дејност преку Генерална дирекција и 14 експозитури во земјата. Друштвото своите активности со состојба на ден 31 декември 2016 година ги извршува со 119 вработени во администрација и 52 вработени во продажба (2015: 125 вработени во администрација и 56 во продажба).

Адресата на седиштето е следната:

бул.“11 Октомври” бр. 25
1000 - Скопје
Република Македонија

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” и “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси” и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување”.

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник.

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што заврши на 31 декември 2016 година беа одобрени за издавање од страна на Управниот Одбор на Друштвото на 27 февруари 2017 година.

(б) Функционална и известувачка валута

Ставките коишто се вклучени во финансиските извештаи се прикажани во валутата на примарното економско окружување во кое делува Друштвото (функционална валута). Финансиските извештаи се прикажани во МКД којашто е функционална и известувачка валута на Друштвото искажани во илјади денари.

(в) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги во предвид околностите, и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки. Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Расудувањата направени од страна на раководството при примената на сметководствените политики кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во белешка 4.

2. Основа за изготвување на финансиските извештаи (продолжува)

(г) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се прикажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, корегирани за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута и кои се мерат по објективна вредност се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност.

Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра. Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2016 и 2015 година беа како што следи:

	2016	2015
	МКД	МКД
УСД	58,33	56,37
ЕУР	61,48	61,59
ГБП	71,81	83,46

3. Значајни сметководствени политики

Значајните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2016 година се применети конзистентно за сите периоди прикажани во финансиските извештаи и се следните:

3.1 Договори за осигурување и реосигурување

(i) Осигурување

Договорот за осигурување е договор според кој едната странка (осигурителот) прифаќа значителен ризик од осигурување од друга странка (имателот на полисата) со согласување да му обезбеди надомест на имателот на полисата доколку одреден неизвесен настан (осигурителен настан) има негативно влијание на имателот на полисата.

Во финансиските извештаи се обелоденуваат информации кои ги идентификуваат и објаснуваат износите во финансиските извештаи кои произлегуваат од договорите за осигурување.

На датумот на известување ќе се процени дали признаените обврски по осигурување се соодветни.

На датумот на стекнување превземените обврски по осигурување и стекнатите средства на осигурување друштвото ќе ги мери според објективна вредност.

Во финансиските извештаи се обелоденуваат информации кои ќе овозможат:

- да се процени природата и степенот на ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување, целите, политиките и процесите на управување со ризиците кои произлегуваат од договорите за осигурување и методите кои се користат за управување со тие ризици како кредитен ризик, ликвидносен и пазарен ризик.

Осигурителот ги обелоденува информациите преку анализа на чувствителност која покажува како би било влијанието на добивката или загубата и главнината кога би дошло до промена на релевантната променлива на ризикот.

(ii) Реосигурување

Договорот за реосигурување е вид на договор за осигурување издаден од еден Осигурувач (Реосигурувач) за да ги надомести загубите на друг Осигурувач (цедент) настанати врз основа на еден или повеќе договори издадени од цедентот.

Реосигурител е странката која има обврска според договорот за реосигурување да му надомести на цедентот ако се случи осигурен настан.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.1 Договори за осигурување и реосигурување (продолжува)

(iii) Реосигурување (продолжува)

Цедираната премија се препознава како трошок во билансот на успех во согласност со склучените договори за реосигурување. Повратоците по реосигурување се евидентираат како приход во билансот на успех. Доколку средството за реосигурување е намалено поради обезвреднување цедентот ќе ја намали неговата сметководствена вредност и ќе ја признае загубата поради обезвреднување во добивка или загуба. Вредноста на средството е намалена поради обезвреднување кога има објективен доказ дека цедентот може да не ги прими сите износи кои му следат според договорот за реосигурување.

Бидејќи Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурувањето истото е изложено на пазарен ризик поврзан со флукуација на девизните курсеви. Друштвото не употребува финансиски инструменти за да ги намали овие ризици.

3.1.1 Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии. Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на период на обезвреднување врз основа на моделот на преземени ризици. Делот од приходот од запишаните премии кој доспева во наредната година е разграничен во следните пресметковни периоди како преносна премија.

Кај краткорочните договори за осигурување со еднократна уплата бруто полисираната премија се признава во моментот на плаќање и истата се намалува за износот на неочекуваниот ризик во договорот.

Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување. Дел од премијата пренесена на реосигурителот се признава како трошок за периодот и ја намалува вредноста приходот по основа на полисирана премија.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година пресметан за секој поодделен договор за осигурување користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно. корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Штетите ги вклучуваат трошоците за надомест на осигурениците кои настанале во пресметковниот период трошоци за извид и процена на штети направени од надворешни проценители заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година, но не ги вклучуваат трошоците за увид и процена на настанатите штети направени од страна на проценителите вработени во Друштвото.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.1 Договори за осигурување и реосигурување (продолжува)

3.1.1 Признавање и мерење (продолжува)

Штети (продолжува)

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработка на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите како и соодветната маржа за внимателност.

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската се прават за да се утврди дали резервите по договорите за осигурување намалени за одложените трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства, како оние стекнати во деловни комбинации или со пренос на портфолио се соодветни. Доколку се идентификува дека резервите не се доволни во тој случај поврзаните одложени трошоци за запишани премии и поврзаните со нив нематеријални средства се отпишуваат и доколку е потребно, се утврдува дополнителна резерва. Недостатокот се признава во билансот на успех за тековната година.

На секој датум на билансот на состојба се претпоставува дека развојот на штети во преостанатиот период на портфолиото ќе биде ист со развојот на штети за време на целата година. За потребите на овие анализи износот на настанатите штети во секоја година во врска со договорите валидни на датумот на билансот на состојба се споредува со вредноста на резервата за преносна премија на датумот на билансот на состојба.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на и побаруваат од страна на осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување а не во резервите по договорите за осигурување.

3.2 Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските.

Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Кога ќе се јави неизвесност во врска со наплатливоста на износот кој веќе е вклучен во приходот, ненаплатливиот износ или износот чиешто надоместување не е повеќе веројатно се признава како расход а не како корекција на износот на приходот којшто бил првично признаен.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.2 Приходи

3.2.1 Резултат од основната дејност

Резултатот од основната дејност е утврден на база на период од една календарска година.

Запишаните премии се искажуваат како приход во годината во која настануваат.

Делот од приходот од запишаните премии кој доспева во наредната година е разграничен во следните пресметковни периоди како преносна премија.

Ако во моментот на настанувањето на настанот се процени дека наплатата не е извесна, приходите се одложуваат. За реализацијата од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

3.2.2 Приходи од вложувања

Приходите по основ на камата за сите каматоносни финансиски инструменти, освен за оние што се класифицирани за тргување или оние кои се вреднуваат по фер вредност преку билансот на успех се признати како „приход од камати“ во билансот на успех. користејќи ја методата на ефективна камата.

Методата на ефективна камата е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.2.3 Приходи од надоместоци и провизии

Надоместоците и провизиите ги опфаќаат провизиите примени по основ на пасивно реосигурување како и по основ на проценети и исплатени услужни штети.

3.3 Расходи

Во политиката за признавање расходи Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.3 Расходи (продолжува)

Друштвото треба да ги обелодени информациите кои ги идентификуваат и објаснуваат износите во финансиските извештаи кои произлегуваат од договорите за осигурување во делот на усогласување на промените во обврските за осигурување поврзани со одложени трошоци за стекнување.

Друштвото треба да ја утврди вредноста на обврските за осигурување по основ на трошоците за стекнување. Истата треба да ја корегира за одложените трошоци за стекнување. Пресметката за утврдување на одложените трошоци за стекнување се врши од страна на секторот за сметководство во согласност со актуарите.

Трошоците настанати при склучувањето на договорите за осигурување кои се одложуваат, вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и бруто платите на продажната мрежа и индиректните трошоци како на пример трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите.

Кај договорите за осигурување одложените трошоци за стекнување претставуваат пропорција на резервата на преносната премија во наплатената премија применета на бруто платите на продажната мрежа и останати трошоци за стекнување.

Движењето на одложените трошоци за стекнување се признава преку Билансот на успех.

3.4 Користи за вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кои ги дава друштвото во размена на извршените услуги од страна на вработените како краткорочни користи, користи по престанок поради прекин на вработување.

Друштвото во текот на неговото секојдневно оперативно работење врши исплата во корист на своите вработени за пензиско и здравствено осигурување вработување и персонален данок. Истите се пресметуваат врз основа на бруто плати а во согласност со законските прописи.

Друштвото не работи со пензиски шеми и нема обврска во однос на пензиите.

Друштвото не е обврзано да обезбеди понатамошни бенефиции за сегашните и поранешните работници.

Друштвото исто така врши исплата на надоместоци на вработените во согласност со постојните законски обврски.

Друштвото пресметува користи за вработените за отпремнини кои треба да се платат како резултат на одлука на ентитетот да го прекине работниот однос на некој вработен на вообичаениот датум на пензионирање.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.5 Даноци

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во добивката или загубата освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината. применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка.

Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

3.6 Нематеријални средства

а) Класификација

Нематеријалните средства ги опфаќаат лиценците.

б) Почетно признавање

Нематеријалното средство се признава само ако е веројатно дека идните економски користи кои му се припишуваат на средството ќе бидат прилив кон Друштвото и ако трошоците на средството можат веродостојно да се измерат.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.6 Нематеријални средства (продолжува)

Ако некое нематеријално средство не ги исполнува критериумите за признавање, настанатиот издаток треба да се признае како расход кога ќе настане.

Издатоците за истражување и развој не може да се третираат како средство.

Софтвер - трошоците настанати со стекнување лиценца за софтвер како и останатите долгорочни права се амортизираат со праволиниска метода во текот на очекуваниот, односно договорениот век на употреба но не подолго од 5 години.

Трошоците кои значително ја подобруваат и прошируваат користа на софтверот во однос на изворната варијанта се признаваат како дополнително вложување и го зголемуваат почетниот трошок на софтверот. Помалите подобрувања се сметаат за трошоци на одржување кои се сметаат за расходи во тековниот период.

Основа за вреднување на нематеријалните средства е: 1) начинот на нивното стекнување; 2) очекуваниот период за добивање на економска корист и 3) можноста да се продадат. Нематеријалното средство почетно се мери според набавната вредност. Во набавната вредност се вклучуваат сите трошоци за набавка и сите останати трошоци неопходни нематеријалното средство да се стави во функција.

в) Мерење по почетно признавање

По почетното признавање нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за соодветната акумулирана амортизација и соодветната загуба од обезвреднување.

г) Корисен век на употреба

Нематеријалните средства се амортизираат според очекуваната употреба, односно во периодите во кои се очекуваат економските користи но не подолго од 5 години.

Нематеријалните средства се отпишуваат од деловните книги во момент на оттуѓување или кога трајно се повлекуваат од употреба а од нивното отпишување не се очекува никаква идна економска корист.

Добивките или загубите кои настануваат со повлекување на средството од употреба се утврдуваат како разлика помеѓу проценетата нето добивка од располагање со тоа средство и неговата сметководствена вредност и се признаваат како приход или расход за периодот во кој се настанати.

3.7 Материјални средства

а) Класификација

Земјиште

Признавањето на земјиштето на кое се лоцирани градежните објекти сопственост на Друштвото се врши според вредноста на стекнување. Друштвото не врши вреднување на земјиштето по почетно признавање. На земјиштето не се врши пресметка на амортизација.

Материјалните средства се состојат од недвижен имот, постројки и опрема, мебел, транспортните средства, инвестиции во тек и останати материјални средства.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.7 Материјални средства (продолжува)

Материјалните средства се средства коишто:

- Се чуваат за обезбедување на производи и услуги или за административни цели;
- Се очекува да бидат користени во текот на повеќе од еден период.

б) Почетно признавање и корисен век на употреба

Материјалните средства се признаваат по набавна вредност под услов истата да може сигурно да се измери и доколку е веројатно дека идните економски користи кои се поврзани со средството ќе претставуваат прилив за Друштвото. Трошокот на набавка односно набавната вредност на материјалното средство кој се распоредува за време на корисниот век на употреба е износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства за да се стекне едно материјално средство во моментот на неговото стекнување или изградба. Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа куповната цена, вклучувајќи ги увозните давачки и неповратните даноци како и трошоците кои директно можат да се припишат на доведување на средството во работна состојба на употреба. Сите трговски попусти и работи се одбиваат за да се дојде до куповната цена.

Трошоците за секојдневно сервисирање на материјалните средства не се признаваат во сметководствената вредност на средството, туку овие трошоци се признаваат во добивката или загубата како што настануваат.

Векот на употреба на средството е периодот во кој се очекува дека Друштвото ќе го користи средството.

Векот на употреба на материјалните средства се проценува на следниот начин:

- Градежни објекти	40 години
- Мебел и опрема	5-20 години
- Компјутери	4 години
- Патнички возила	4 години

в) Вреднување по почетното признавање на недвижности

За вреднување на недвижности – згради по почетното признавање се применува моделот на ревалоризација (фер вредност) во согласност со МСС 16.

По почетното признавање недвижностите чија вредност може со сигурност да се утврди се вреднуваат според ревалоризациониот износ кој претставува фер (објективна) вредност на датумот на ревалоризирање (датумот на проценка). намалена за последователната акумулирана амортизација и соодветната акумулирана загуба поради безвреднување.

Ревалоризација на средствата се врши доволно редовно за сметководствената вредност да не се разликува значително од фер вредноста во Извештајот за финансиската состојба.

Кога недвижностите се ревалоризираат акумулираната амортизација на датумот на ревалоризација се искажува пропорционално на промената на бруто сметководствената вредност на средството.

Фер вредноста на средствата се утврдува со проценка од страна на квалификуван, овластен проценител. Во некои случаи проценката може да се изврши и од комисија која ќе биде именувана од управителот (менаџерот) на друштвото.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.7 Материјални средства (продолжува)

в) Вреднување по почетното признавање на недвижности (продолжение)

Ефектот од ревалоризацијата се евидентира во ревалоризационата резерва. Амортизација се пресметува на ревалоризираната вредност која претставува нејзина објективна вредност на датумот на ревалоризацијата по утврдените стапки по пропорционална метода.

За останатите материјални средства (мебелот, опремата, компјутерите и патничките возила) при последователното вреднување се користи трошочен модел. Имено средството се евидентира по набавна вредност минус акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Амортизацијата на останатите материјалните вложувања се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдените стапки со помош на кои набавната вредност на мебелот, опремата, компјутерите и патничките возила треба да се отпишат во текот на нивниот проценет корисен век на траење.

Инвестициите во тек се евидентираат по трошокот за изградба вклучувајќи ги и трошоците кон трети лица. На инвестициите во тек за време на изградбата не се пресметува амортизација (депрецијација). На крајот од процесот сите акумулирани трошоци се пренесуваат на соодветните материјални средства и опрема и подлежат на соодветна стапка на амортизација.

Амортизацијата (депрецијацијата) се пресметува поединечно за секое средство во рамките на амортизационите групи се додека вредноста на средствата не се надомести целосно. Применетите годишни стапки на амортизација се следните:

Градежни објекти	2.5%
Мебел и опрема	5-20%
Компјутери	25%
Патнички возила	25%

Кога ќе се надомести вредноста која е основа за пресметување на амортизацијата (депрецијацијата) истата престанува да се пресметува. Тоа важи и доколку средствата се користат за понатамошно вршење на дејноста.

Пресметувањето на амортизацијата престанува кога ставката на недвижност, постројка или опрема ќе се отпише, како и кога ќе се рекласифицира како средство наменето за продажба во согласност со соодветните одредби на овие сметководствени политики.

г) Вложувања во туѓи недвижности, постројки и опрема

Вложувањата кои се вршат во туѓи недвижности, постројки и опрема - кои се земени под закуп се признаваат како посебни ставки на нетековни средства, во случај кога таквите вложувања се извршени во сопствено име и за сопствена цел а се во согласност со договорот за закуп кој е направен со сопственикот на закупеното средство.

Амортизацијата на вложувањата се вршат по систематска основа според проценетиот корисен век на употреба кој може да биде еднаков или пократок од периодот на траење на договорот за закуп.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.8 Вложувања во недвижности

Вложувања во недвижности се недвижности (земјиште или зграда или дел од зграда или и двете заедно) кои се чуваат од страна на Друштвото со цел заработување на наемнини или за зголемување на капиталот или и за двете заедно. Во оваа категорија не влегуваат недвижности кои се користат од страна на Друштвото за вршење на редовниот тек на работењето.

Вложувањата во недвижности првично се мерат по набавна вредност и последователно се водат по набавна цена намалена за амортизација. Набавната вредност на купени вложувања во недвижности ја содржат нивната набавна цена и сите издатоци кои директно можат да и се припишат на таа недвижност. Издатоци кои директно може да и се припишат на недвижноста ги вклучуваат на пример професионалните такси за правни услуги, даноци за пренос на недвижности и други трансакциски трошоци.

Амортизацијата на материјалните вложувања се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдените стапки со помош на кои набавната вредност на градежните објекти треба да се отпишат во текот на нивниот проценет корисен век на траење.

Векот на употреба на градежни објекти се проценува на 40 години со годишна стапка на амортизација 2.5%.

Вложувањата во недвижности создаваат парични приливи независно од другите средства коишто ги поседува Друштвото. Вложувањата во недвижности престануваат да се признаваат при оттуѓување или кога вложувањето перманентно ќе се повлече од употреба и нема да се очекуваат идни економски користи од неговото оттуѓување.

Критериум за разликување на вложувањата во недвижности кои се користат за обавување на дејноста и недвижности кои не се користат за обавување на дејноста ќе се зема поделбата на нето корисна површина на недвижностите според просторот на користење и расположивиот простор за издавање. Ревидирање на процентите ќе се врши еднаш годишно. За вреднување на недвижности по почетното признавање се применува модел на набавна вредност.

По почетното признавање како средство ставката на недвижности треба да се евидентира по нејзината набавна вредност минус акумулирана амортизација и акумулирана загуба поради безвреднување.

Во рамките на вложувања во недвижности Друштвото во посебна категорија ги искажува материјалните средства превземени во замена на ненаплатени побарувања а кои не се целосно во сопственост на Друштвото. Средството се смета за превземено во моментот на стекнување на правна основа за запишување на сопственост. Овие средства не служат за заработување на наемнини.

Првично средствата се мерат според проценета вредност од страна на овластен проценител наведена во актот од кој произлегува правната основа за стекнување право на сопственост. За последователно мерење на овие средства се применува модел на набавна вредност.

Амортизацијата на материјалните вложувања се пресметува по пропорционална метода со примена на утврдените стапки со помош на кои набавната вредност на средствата треба да се отпише во текот на нивниот проценет корисен век на траење.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања

Друштвото ги класификува своите финансиски вложувања во средства кои се чуваат до достасување, средства расположливи за продажба и депозити, заеми и останати пласмани.

а) Средства кои се чуваат до достасување

Друштвото ги класификува во средства кои се чуваат до доспевање:

- средства кои имаат фиксни или утврдени плаќања;
- средства кои имаат фиксен датум на доспевање;
- средства за кои Друштвото има позитивна намера и можност да ги чува до доспевање;
- средства кои при почетното признавање Друштвото не ги назначува како средства според објективна вредност преку добивка или загуба;
- средства кои Друштвото не ги назначува како средства расположливи за продажба;
- средства кои не ја исполнуваат дефиницијата за заеми и побарувања.

Средствата кои се чуваат до достасување се состојат од државни записи издадени од Министерство за финансии.

Друштвото ги признава средствата кои се чуваат до достасување во билансот на состојба на датумот на тргување. Почетното вреднување на финансиските средства кои се чуваат до достасување се врши според нивната набавна вредност којашто е објективната вредност на дадениот надоместок за истите во која се вклучени и трошоците на трансакцијата кои се директно поврзани со набавката на средството.

Последователно, вложувањата кои се чуваат до достасување се мерат според амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата.

Добивката или загубата од последователното мерење се признава во нето добивката или загубата само кога средствата се обезвреднети или се депризнаени.

б) Средства расположливи за продажба

Друштвото ги класификува како средства расположливи за продажба:

- не-деривативни финансиски средства кои се класифицирани како расположливи за продажба;
- средства кои не се класифицирани како заеми и побарувања, вложувања кои се чуваат до доспевање или финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба;
- било кое финансиско средство класификувано во оваа категорија при почетното признавање.

Како средства расположливи за продажба кои Друштвото иницијално ги признава во билансот на состојба на датумот на тргување по нивната набавна вредност којашто е еднаква на објективната вредност зголемена за трансакциските трошоци кои се

директно поврзани со набавката на средството се класификувани сопственички инструменти (вложувања во акции и удели).

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

б) Средства расположливи за продажба

По почетното признавање најдоцна при секое составување на Извештајот за финансиската состојба Друштвото ги вреднува финансиските средства по нивната објективна вредност без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или оттуѓување.

Добивките и загубите коишто се јавуваат од промената во објективната вредност на средствата расположливи за продажба, се признаваат во капиталот во „Ревалоризациони резерви“.

Во моментот на депривирање на финансиските средства расположливи за продажба акумулираната добивка или загуба претходно признаена во капиталот како и разликата помеѓу сметководствената вредност и надоместот добиен за средството се признава во билансот на успех.

За утврдување на објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активен пазар се користи тековната куповна цена освен кај сопственичките инструменти кои немаат определена пазарна цена и чијашто објективна вредност не може со сигурност да се измери се мерат според набавната вредност намалени за загуби поради обезвреднувања.

Друштвото ги вреднува вложувањата во хартии од вредност кои не котираат на организирани пазари и чија доспеаност не е значајна по пат на поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

Финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност се определува врз основа на следните критериуми чија важност се намалува последователно:

- Солвентност на издавачот на хартиите од вредност;
- Ликвидност на издавачот на хартиите од вредност;
- Парични текови во претходниот период и очекувани идни парични текови
- Профитабилност на издавачот на хартиите од вредност;
- Општи пазарни услови и идни перспективи на издавачот на хартиите од вредност како и негова позиција на пазарот;
- Соодветност и навременост во исполнување на обврските и
- Квалитет и експертиза на раководството.

Друштвото треба да отпише финансиско средство кога и само кога:

- а) истекуваат договорните права на паричните текови од финансиското средство;
- б) го пренесува финансиското средство.

Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба издадени од Република Македонија кој немаат котирана пазарна цена на активен пазар Друштвото ги вреднува со примена на методот на ефективна каматна стапка.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

в) Депозити, заеми и останати пласмани

Депозити, заеми и останати пласмани се прикажани во билансот на состојба во износ на неотпишана главница и камата намалени за направената исправка по основ на сомнителни и спорни побарувања. Исправката на побарувањата се проценува од страна на менаџментот кога постои очигледен доказ дека друштвото нема да биде во состојба да ги наплати сите износи согласно претходно утврдените услови.

г) Загуби поради обезвреднување

(i) Средства кои се вреднуваат според амортизирана вредност

На секој датум на билансот на состојба Друштвото проценува дали постојат објективни докази за обезвреднетост на финансиските средства или група на финансиски средства кои не се мерат според објективна вредност. Финансиските средства се обезвреднети кога објективни докази покажуваат дека обезвреднувањето настанало по почетното признавање на средството и истото има влијание на идните парични текови кои можат веродостојно да се проценат.

Друштвото го разгледува доказот за обезвреднетост на индивидуална и на групна основа. Сите индивидуално значајни финансиски средства се проценуваат на индивидуална основа за загуба поради обезвреднување. Сите индивидуално значајни средства кои не се индивидуално обезвреднети потоа се проценуваат групно за обезвреднување кое настанало, но не било идентификувано. Средствата кои не се индивидуално значајни се проценуваат групно за обезвреднување со нивно групирање (за финансиските средства евидентирани по амортизирана набавна вредност) според слични карактеристики на кредитен ризик.

Објективен доказ дека финансиските средства се обезвреднети може да вклучува доцнење или неисполнување на обврските на должникот, реструктурирање на побарувањето од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот или издавачот на хартиите од вредност банкротирале, исчезнување на активен пазар за хартиите од вредност или други воочливи информации за група на средства како што се: негативни промени во платежната способност на должникот или издавачот на хартиите од вредност во групата, или економски услови кои соодветствуваат со неисполнување на обврските во групата.

Загубата поради обезвреднување на средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност се мери како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните парични приливи дисконтирани со иницијалната ефективна каматна стапка на средствата. Загубите поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех и се рефлектирани во сметките за исправка на вредноста на заемите, исправка на вредноста на побарувањата по основ на осигурување и останати побарувања.

Доколку во наредниот период износот на загубата поради обезвреднување се намали, загубата се анулира низ билансот на успехот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.9 Финансиски вложувања (продолжува)

а) *Загуби поради обезвреднување (продолжува)*

(ii) *Средства класифицирани како расположливи за продажба*

На секој датум на билансот на состојба Друштвото прави проценка дали постои објективен доказ за исправка на вредноста на финансиското средство или група на финансиски средства.

Во тој случај кај средствата расположливи за продажба кои се водат според објективната вредност преку капиталот кумулативната загуба која е измерена како разлика помеѓу почетната набавна вредност и тековната објективна вредност намалена за било која загуба поради обезвреднување на тие финансиски средства претходно признаени во капиталот (во ревалоризациона вредност) претставува исправка на вредност се отстранува од капиталот и се признава во билансот на успех. За должнички инструменти класификувани како расположливи за продажба, доколку во последователниот период, објективната вредност се зголемува, и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил откако загубата поради обезвреднување била признаена во билансот на успех, загубата поради обезвреднување се ослободува преку билансот на успех.

Кај сопственичките вложувања класифицирани како расположливи за продажба значајно или пролонгирано намалување на објективната вредност на хартијата од вредност под нејзината набавна вредност се зема во предвид при утврдување дали средствата се обезвреднети. Загубата поради обезвреднување признаена во билансот на успех за сопственичките вложувања последователно не може да се ослободи/анулира преку билансот на успех.

б) *Депризнавање*

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Секој дел од пренесените финансиски средства кои што Друштвото ќе го задржи се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

3.10 Краткорочни побарувања

Побарувањата, побарувањата од купувачите, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите согласно склучениот договор односно одлуката за исплата.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства и парични еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност која вообичаено е еднаква со нивната номинална вредност.

Паричните средства и парични еквиваленти на Друштвото се состојат од:

- Пари на жиро сметки (тековни сметки) во денари и девизи кај деловните банки;
- Пари во благајна (денарска и девизна).

Паричните текови се прилив и одлив на пари и парични еквиваленти.

Друштвото известува за паричните текови за оперативни активности по директна метода.

3.12 Активни временски разграничувања

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат. Причината за разграничувањето, како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

3.13 Капитал и резерви

а) Капитал

Капиталот на друштво за осигурување се состои од основен и дополнителен капитал.

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно промената на уписот на вредноста на капиталот.

Стектатите сопствени акции не го намалуваат бројот на издадени акции., туку влијаат на намалување на бројот на акциите во оптек.

Капиталот на Друштвото го сочинуваат:

- основната главнина која е еднаква на номиналната вредност на сите акции (запишан и уплатен капитал);
- зголемување на капиталот по основ на остварена разлика помеѓу номиналната вредност на акциите и износите по кои се продадени (премии на акции);
- зголемување на капиталот по основ на распоредена ревалоризациона резерва. (прокнижен распоред од ревалоризациона резерва од поранешни години) и
- задржана добивка / акумулирани загуби од претходни години.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.13 Капитал и резерви (продолжува)

а) Капитал (продолжува)

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од обични акции, кои имаат номинална вредност од 20.084 ЕУР по акција. Сите издадени акции се платени во целост.

Имателите на обични акции имаат право на глас на седница на Собранието на акционери (една акција дава право на еден глас) и право на исплата на дел од добивката (дивиденда).

б) Резерви

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува резерви на сигурност. Резерви на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период. Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку 1/3 од остварената добивка искажана по финансиските извештаи ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка не е должно да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

На друштвата за осигурување не се применува членот 485 од Законот за трговски друштва што се однесува на општата задолжителна резерва.

Во ревалоризационата резерва се евидентираат добивките и загубите од промените во објективната вредност за средствата расположливи за продажба и нетековни средства која резултира во зголемување или намалување на главнината (освен за загубите поради обезвреднување и добивките и загубите од курсните разлики кои се признаваат во билансот на успех).

Пренос на ревалоризационата резерва во задржана добивка

Ревалоризационата резерва која е настаната по основ на ревалоризација на одредени ставки на недвижност се пренесува во акумулирана добивка за годината во која таа ставка е оттуѓена.

Пренос на ревалоризационите резерви во акумулирана добивка може да се врши и додека средството е во употреба. Во тој случај, износот на реализираната ревалоризациона резерва кој се пренесува на акумулирана добивка е разликата помеѓу износот на амортизацијата кој е пресметан на ревалоризираната вредност на средството и амортизацијата која би била пресметана доколку врз средството е применет моделот на набавна вредност.

в) Добивка или загуба

Добивката или загубата во тековната година се утврдува согласно законските прописи. Остварената нето добивка од тековната година се пренесува и распоредува наредната година согласно одлуката на Собранието на акционерите на Друштвото.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.13 Капитал и резерви (продолжува)

е) Добивка или загуба

(i) Признавање на задржана (акумулирана) добивка / загуба

Во деловните книги посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка а посебно искажаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по одлука на Органите на управување а во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со статутот да ја покриваат загубата со внес на дополнителни влогови.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на одлука на Собранието и според одредбите на Законот за трговските друштва.

(ii) Признавање на добивката или загубата во тековната година

Добивката или загубата во тековната година во билансот се искажува по оданочувањето како добивка (нето добивка) за распределба, односно загуба од работењето во тековната година.

При определување на нето добивката или загубата треба да бидат вклучени сите ставки на приходи и расходи признаени во периодот. Исклучок може да бидат исправка на грешки и ефектот од промена на сметководствени политики.

Добивката односно загубата од работењето се презентираат од редовни активности и вонредни ставки.

3.14 Резервирања

3.14.1 Технички резерви

Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување, друштвото за осигурување формира технички резерви кои се состојат од:

- 1) резерви за преносни премии;
- 2) резерви за бонуси и попусти;
- 3) резерви за штети
- 4) други технички резерви.

(i) Резерви за преносни премии

Резерви за преносни премии се издвојуваат во висина на оној дел од премијата што се пренесува во идниот пресметковен период во сразмер меѓу истечениот осигурителен период и преостанатиот период до истекот на договорот за осигурување.

Преносната премија е пресметана врз база на про рата темпорис (pro rata temporis) за календарска година од 360 дена.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања

3.14.1 Технички резерви

(ii) Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се издвојуваат во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на:

- 1) право на учество во добивката како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување (бонуси);
- 2) право на делумно намалување на премиите (попусти);
- 3) право на враќање на еден дел од премијата која се однесува на неискористениот период на осигурување кој се должи на прерано прекинување на осигурувањето (откажување).

(iii) Резерви за штети

Резерви за штети се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои друштвото за осигурување е должно да ги подмири врз основа на договорите за осигурување каде што осигурениот настан се појавил до крајот на пресметковниот период, вклучувајќи ги сите трошоци кои произлегуваат од ненавременото извршување на обврските на друштвата за осигурување по комплетирани отштетени барања.

Резервите за штети покрај проценетите обврски за пријавени, а сеуште неликвидирани штети, ги вклучуваат и проценетите обврски за настанати, а непријавени штети.

Резервата за трошоци за обработка на штети опфаќа резервација за директни и индиректни трошоци за обработка на штети.

(iv) Други технички резерви

Друштвото треба да издвојува други технички резерви за неистечени ризици.

Пресметката на други технички резерви ќе се врши согласно одредбите од Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви.

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност)

Поради реално оценување на вредноста на побарувањата по премија за осигурување и камата по премија и побарувања по основ на регрес и проценка на ризикот од ненаплатливост на истите Друштвото формира посебна резерва.

Посебната резерва се формира врз основа на доспеани ненаплатени побарувања по премија и камата и репрограмирани побарувања. Под рок на доспеаност се подразбира последниот ден на кој клиентот бил должен да плати одреден износ на пари, согласно со склучениот договор за осигурување (полиса) со друштвото. Во моментот на достасување на побарувањето достасаниот дел влегува во пресметката за посебна резерва.

Репрограмираните побарувања во договор со должникот се класифицираат спрема првобитниот датум на доспевање.

Репрограмираните побарувања во договор со нов должник се класифицираат спрема датум на доспевање на новиот договор.

Побарувањата од клиенти во стечај или ликвидација задолжително се резервираат 100%.

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14 Резервирања (продолжува)

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност) (продолжува)

Посебната резерва се утврдува во согласност со класификацијата на достасаните ненаплатени побарувања категоризирани во ризични пондери од:

- Категорија А - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 0 до 30 дена ;
- Категорија Б -Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 31 до 60 дена
- Категорија В - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 61 до 120 дена
- Категорија Г - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 121 до 270 дена.
- Категорија Д - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност од 270 до 365 дена
- Категорија Ѓ - Побарувања по премија и камата со рок на доспеаност повеќе од 365 дена

Посебна резерва на побарувањата класифицирани од премија за осигурување, камата по премија и побарувања по основ на регрес, се формира на следниот начин:

Група на побарувања	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%-30%
В	од 61 до 120 дена	31%-50%
Г	од 121 до 270 дена	51%-70%
Д	од 271 до 365 дена	71%-90%
Ѓ	подолго од 365 дена	100%

Утврдената посебна резерва која произлегува од достасаните ненаплатени побарувања по премија и камата се признава преку билансот на успех, а се прикажува во билансот на состојба на посебна сметка.

Сите останати достасани ненаплатени побарувања се резервираат согласно Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Утврдениот износ на резервирања се признаваат преку билансот на успех.

Како резултат на направена анализа на динамиката на наплата на побарувањата Друштвото во декември 2015 година донесе Одлука за измена на Правилникот за методот на вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Според одлуката во поодделни групи на побарувања се утврдени повисоки проценти за исправка на вредност. Процентите се повисоки кај следните групи на побарувања: В – 35% (до 30.09.2015 година: 31%); Г – 55% (до 30.09.2015 година: 51%) и Д – 75% (до 30.09.2015 година: 71%).

3. Значајни сметководствени политики (продолжува)

3.14.2 Признавање на посебната резерва (Исправка на вредност) (продолжува)

Траен отпис на побарувањата

Друштвото за осигурување согласно корпоративните политики врши траен отпис на побарувањата постари од 36 месеци за кој претходно е извршена 100% исправка на вредноста и за кој се превземени сите правни мерки за наплата на истите.

Отпишаните побарувања ќе останат во вонбилансната евиденција на Друштвото, со тоа што и сите започнати активности во врска со наплата на побарувањата кои се отпишуваат продолжуваат да течат.

3.15 Пасивни временски разграничувања

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период. Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

4. Сметководствени проценки

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврдат техничките резерви по договори за осигурување кои се доволни за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување доколку тие можат да се предвидат.

Земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на непријавени штети и пријавени а неисплатени штети постои можност да исплатениот износ по штета се разликува од иницијално утврдената обврска за истата.

На датумот на билансот на состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум без оглед дали се пријавени или не вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Проценката на настанатите но сеуште непријавени штети (“ИБНР”) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Резервите за штети вклучуваат:

- проценети обврски за настанати и пријавени но сеуште не решени штети.
- проценети обврски за настанати но непријавени штети.
- проценети обврски за трошоци за обработка на штети.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување

**(a) Резерва за настанати и пријавени, но сè уште не решени штети ('RBNS'-
Reported but not settled)**

Износот на резервацијата за настанати и пријавени но сè уште нерешени штети се утврдува според висината на очекуваната исплата за секоја штета посебно на денот на исплатата, а врз основа на прибраната документација во штетата.

Резервата на штети се врши перманентно со попис за сите штети кои по било кој основ на осигурување се остварени од дејностите на Друштвото.

При утврдувањето на износите за резервациите на штетите се користат следниве пресметки за висина на штети од:

- проценителите на штети по видови на осигурување; и
- кога се работи за нематеријална штета ликвидаторот на штета ја утврдува резервацијата на штетата врз основа на расположливата медицинска документација а доколку истата не е доволна се бара мислење од лекар или друго стручно лице чии овластувања произлегуваат од природата на работата а се во корелација со осигурителната и судската пракса.

При утврдување на износите за резервации на останатите материјални штети кои произлегуваат од нематеријални штети (ренти, изгубена заработувачка, надоместоци за социјално осигурување и слично) се користат мислењата на лекари, правници, актуари и други лица кои се стручни во доменот кој е потребен да се утврди висината на резервираната штета.

Износот на пријавените, настанати, но сè уште нерешени штети кои ќе се исплатуваат во облик на рента се резервираат и капитализираат во следните износи:

- сегашна вредност; и
- процена на исплатата за идните ренти

За пресметување на износите на резервациите на штети за рента задолжително се користат таблиците за утврдување на обврските за резервирање на ренти, а можат да се користат за пресметување на резервација на рентите.

Пресметувањето на резервираниот износ за секоја рента се врши на тој начин што се утврдува годишниот износ на рента, кој се множи со соодветниот фактор од Таблицата со фактори за утврдување на резервацијата и обврската за соодветниот пол и припадна старост за време додека важат условите за исплата на рента.

Штетите кои биле пријавени и резервирани на крајот на тековната година а во наредната година не се ликвидирани или потполно ликвидирани остануваат во резервација за неисплатениот дел на начин утврден во претходниот став.

Начинот на утврдување на износот на резервациите за штети се врши по следните основи:

1. утврдување на износот на резервации за штети на крајот на деловната година;
2. утврдување на износот на резервации за штети на крајот на пресметковниот период пократок од една година.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување

(б) Резервација за настанати, но непријавени штети ('IBNR'- Incurred but not reported)

Резервација за настанати, но непријавени штети се пресметува врз основа на статистички податоци за број и износ на настанати и пријавени односно ликвидирани штети, технологијата на обработка и исплата на штети, како и на останатите расположливи податоци.

Во зависност од карактеристиките на класата на осигурување и осигурителното портфолио, резервите за настанати, но непријавени штети ќе се пресметуваат со користење на еден или комбинација на следните актуарските методи:

- Триангулација на штети (Основен Chain Ladder).
- Триангулација на штети прилагодена за инфлација (Chain Ladder прилагоден за инфлација).
- Метод на просечен износ на штета - резервите по овој метод се пресметуваат како производ од проектираниот просечен износ на штета и проектираниот очекуван број на штети.
- Метод на очекуван коефициент на штета - очекуваниот коефициент на штета се утврдува од страна на Агенцијата.
- Bornhuetter - Ferguson-ова метода, и
- Други актуарски методи

Друштвото при пресметката на резервите за настанати но непријавени штети, првенствено го применува методот на триангулација на штети (основен или прилагоден на инфлација), освен во случаи кога нема доволно потребни историски податоци.

Под потребни историски податоци се сметаат податоци за број и износ на настанати и пријавени, односно исплатени штети на годишна основа, најмалку за претходните пет години.

По исклучок, за ризици што не се со долга опашка под потребни историски податоци се сметаат податоци за број и износ на настанати и пријавени односно исплатени штети на годишна основа, најмалку за претходните три години.

(в) Резервација за трошоци за обработка на штети

Резервацијата за трошоци за обработка на штети опфаќа резервација за директни и индиректни трошоци за обработка на штети.

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети, односно за настанати, но непријавени штети.

Резервите за индиректни трошоци за обработка на штети се формираат заради покривање на трошоци за обработка на штети во случај на престанок на работењето на друштвото.

Минимален коефициент за нејзино пресметување е 1.5% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати, но не пријавени штети и резервите за директни трошоци.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

г) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

4. Сметководствени проценки (продолжува)

(i) Технички резерви од договори за неживотно осигурување (продолжува)

а) Анализа на сензитивност (продолжува)

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2016 година и 31 декември 2015 година се презентирани во табелата подолу.

31 декември 2016	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	134.065	1.456.980	109.825	1327%	-
Принос од вложувања (+1000 п.п.)	149.178	1.472.092	109.825	1340%	14%
Принос од вложувања (-1000 п.п.)	118.951	1.441.864	109.825	1313%	-14%
10% зголемување на останати расходи	132.768	1.455.682	109.825	1325%	-1%
10% намалување на останати расходи	135.364	1.458.278	109.825	1328%	1%
10% зголемување на настанати штети	113.224	1.436.138	109.825	1308%	-19%
10% намалување на настанати штети	154.908	1.477.822	109.825	1346%	19%

31 декември 2015	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	239.908	1.507.969	106.584	1415%	-
Принос од вложувања (+200 п.п.) -неживот и живот	248.572	1.516.633	106.584	1423%	8%
Принос од вложувања (-200 п.п.) -неживот и живот	231.244	1.499.305	106.584	1407%	-8%
2% зголемување на останати расходи- неживот и живот	238.279	1.506.340	106.584	1413%	-2%
2% намалување на останати расходи - неживот и живот	241.537	1.509.598	106.584	1416%	2%
2% зголемување на настанати штети –неживот и живот	217.784	1.485.845	106.584	1394%	-21%
2% намалување на настанати штети –неживот и живот	262.032	1.530.093	106.584	1436%	21%

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици

Активностите на Друштвото подлежат на повеќе видови ризици. Друштвото склучува договори кои носат ризик од осигурување или финансиски ризик или двата ризика. Пристапот на Друштвото во поглед на управувањето со ризикот е фокусиран на непредвидливоста на финансискиот пазар и тежнее да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот е во согласност со политиките одобрени од Управниот одбор.

5.1 Управување со ризик од осигурување

Ризикот кој произлегува од еден договор за осигурување претставува можност за настанување на осигурениот настан, како и неизвесноста на износот на надомест на штета. По самата природа на договорите за осигурување, овој ризик е случаен и според тоа тешко предвидлив.

За портфолио на договори за осигурување, каде се применува теорија на веројатност, се со цел да се одреди соодветно ниво на резерва, основниот ризик со кој се соочува Друштвото е да реалната штета и надоместот за истата ја надмине сметководствената вредност на обврската по осигурување. Ова може да настане бидејќи фреквентноста и озбиљноста на штетата и надоместот за истата се поголеми од проценката за истите. Осигурителните настани се различни и реалниот број и износ на штети и надомест за истите варираат од година во година, од нивото воспоставено со употреба на статистички техники. Искуството покажува дека колку е поголемо портфолиото на слични договори за осигурување, толку е помала релативната варијабилност за очекуваниот исход. Во продолжение, колку е по диверзифицирано портфолиото толку е помалку веројатно да биде негативно погодено од промените во опаѓањето на истото. Друштвото има развиено стратегија за запишување на премии по диверзифицирани видови на осигурителни ризици, со цел да се намали варијабилноста на очекуваниот настан. Фактори кои влијаат на зголемување на ризикот од осигурување вклучуваат недостаток на диверзификација на ризикот во поглед на видови на осигурителни ризични настани, како и географска и секторска концентрација.

Цел на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Со оваа контрола се обезбедува ефикасно менаџирање на приемот во осигурување и обезбедување на адекватно ниво на премија. Преку формализирани процедури со кои се запознаени сите вработени се обезбедува преземање во осигурување на клиенти со кои ќе се обезбеди одржување на профитабилноста на бизнисот. Во исто време потребно е во работењето да се обезбеди квалитетна услуга за продажбата.

Контролата на овој ризик се овозможува преку постоење на соодветни процедури и упатства за прием во осигурување. Исто така, постојат соодветни нивоа на овластувања за сите вработени во Секторот за прием во осигурување и агентите. Тековно се следи профитабилноста на секој производ одделно со детектирање на сегментите кои можат да влијаат на влошување на резултатот. Преку интегрираниот систем на евиденција и обработка на податоци се овозможува следење на резултатите за секој клиент одделно.

Тоа овозможува селекција на квалитетни клиенти и формирање на портфолија по одделните видови производи кои ќе дадат задоволителни резултати согласно политиките на компанијата. Во рамките на тековните активности се врши анализа и промена на постоечките услови и тарифи за осигурување.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Стратегија за реосигурување

Со цел да ја контролира својата изложеност кон загуби од настанати штети, како и да ги заштити изворите на капитал, Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи, со претходно посебно одобрување.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за обезвреднување како резултат не настанато признаено средство.

Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување.

Друштвото склучува договори за реосигурување со матичното претпријатие и со неповрзани реосигурители за да ја контролира изложеноста од загуби како резултат од настанување на еден штетен настан.

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(а) *Географска и секторска концентрација*

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување. онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален. професионален. старосен или друг аспект.

(б) *Концентрација од многу сериозни. ретки настани*

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури потребно е посебно одобрување од раководството. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување. како и трошоците и користите од истата.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа: ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5.2.1 Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, кој претставува ризик дека клиентите нема да бидат во можност да ги подмират своите обврски кон Друштвото.

Кредитната изложеност на Друштвото се состои од пласмани и депозити дадени на банки, вложувања во хартии од вредност, побарувања по основ на премии и поврат на штети. Овој ризик се дефинира како потенцијална загуба во пазарната вредност како резултат на влошена финансиска состојба на клиентите да го отплатат долгот.

Менаџментот има усвоено кредитна политика со која се дефинира кредитниот ризик. Осигурување Македонија управува со овој ризик првично преку приемот во осигурување со пресметка на код на анализа на клиентите и анализа на солвентноста на клиентите. Побарувањата се следат на месечна основа и се утврдува наплатливоста на истите. Во согласност со утврдената состојба се утврдува нивото на резервации на побарувањата по основ премија и од страна на секторот за контрола на побарувањата се врши обезбедување наплата на истите.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, поточно лимитите по основ на вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и капиталот. Осигурување Македонија со цел дисперзија на ризикот ги пласира средствата во депозити кај голем број банки.

Исто така се следи пазарот на хартии од вредност и согласно промените се врши вреднување на вложувањата во хартии од вредност.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2016	2015
Финансиски средства		
- Должнички хартии од вредност чувани до достасување	41.941	51.256
- Должнички хартии од вредност расположливи за продажба	197.388	215.067
- Сопственички инструменти расположливи за продажба	26.704	20.204
- Орочени депозити	623.558	702.169
Средства од реосигурување	182.196	119.293
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	286.951	268.808
Останати побарувања	63.530	50.798
Парични средства и паричен еквиваленти	174.145	140.411
Вкупно	1.596.413	1.568.006

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2016 и 2015 година без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата 17.97% (2015: 20.38%) од максималната кредитна изложеност се однесуваат на побарувања по основ на осигурување и останати побарувања од неживотно осигурување 39.06% (2015: 44.78%) се однесуваат на орочени депозити.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува сопственички хартии од вредност расположливи за продажба. должнички хартии од вредност расположливи за продажба - државни оверзници издадени од Република Македонија и должнички хартии од вредност кои се чуваат до достасување. т.е. државни записи издадени од Република Македонија.

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во износ од 459.700 илјади МКД во големи банки а 163.858 илјади МКД во средни банки. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРМ. Средствата од реосигурување се побарувања од реосигурители со кредитен рејтинг од А+ според Standard and Poor's Кредитен рејтинг агенцијата.

Менаџментот е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии поврат на штети и депозити во банки. Структурата на доспеаноста на Побарувања по основ на премии и регреси презентирани подолу:

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Опис на позиција	Доспеани до 30 дена			Доспеани од 31 до 60 дена			Доспеани од 61 до 120 дена			Доспеани од 121 до 270 дена			Доспеани од 271 до 365 дена			Доспеани над 365 дена			Вкупно доспеани побарувања			Отпис на побар	Вкупно	
	Недоспеани побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.	Вкупни побар.	Износ на исправка на вредност на побар.	Сегашна вредност на побар.			
по основ на премија	150.667	53.650	0	53.650	34.470	3.447	31.023	29.949	10.482	19.467	62.991	34.645	28.346	15.194	11.396	3.798	56.838	56.838	0	253.092	116.808	136.284	75.941	286.951
незгода	29.270	5.651	0	5.651	3.043	304	2.739	4.730	1.656	3.074	6.510	3.581	2.929	1.193	895	298	5.454	5.454	0	26.581	11.890	14.691	4.344	43.961
здравствено каско	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
моторни возила	4.799	3.750	0	3.750	2.474	247	2.227	1.869	654	1.215	3.141	1.728	1.413	1.423	1.067	356	4.994	4.994	0	17.651	8.690	8.961	10.063	13.760
каска шински возила	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
каска воздухоплови	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
каска пловни објекти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	0
карга имот од пожар и др. опасн. имот останато	174	342	0	342	116	12	104	253	89	164	629	346	283	304	228	76	418	418	0	2.062	1.093	969	179	1.143
АО (вкупно)	25.374	5.803	0	5.803	4.616	462	4.154	2.171	760	1.411	9.202	5.060	4.142	1.184	888	296	5.602	5.602	0	28.578	12.772	15.806	36.250	41.180
одговорност воздухоплови	46.955	26.358	0	26.358	13.895	1.390	12.505	3.007	1.052	1.955	16.082	8.845	7.237	2.339	1.755	584	9.560	9.560	0	71.241	22.602	48.639	16.187	95.594
одговорност пловни објекти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
одговорност општа	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	5	4	1	0	1
одговорност кредити	6.823	138	0	138	181	18	163	218	76	142	1.738	956	782	321	241	80	1.929	1.929	0	4.525	3.220	1.305	231	8.128
гаранции финансиски задуби	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
правна заштита туристичка помош	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	1	0	0	0	12	12	0	15	14	1	0	1
по основ на регрес	4.770	100	0	100	100	10	90	235	82	153	115	63	52	0	0	0	0	0	0	550	155	395	6	5.165
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	159	338	0	338	107	10	97	125	44	81	337	185	152	55	41	14	1.869	1.869	0	2.831	2.149	682	117	841
ВКУПНО	150.667	53.785	0	53.785	34.717	3.472	31.245	30.674	10.736	19.938	64.913	35.702	29.211	17.285	12.964	4.321	84.689	84.689	0	286.063	147.563	138.500	75.941	289.167

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2 Управување со финансиски ризик (продолжува)

5.2.1 Кредитен ризик (продолжува)

Побарување по основ на поврат на штети - реосигурувачи

Реосигурувањето се користи да се намали ризикот од осигурување. Во 2016 Друштвото има побарување по основ на штети од VIG Holding / VIG и VIG Re zajistovna a.s.

5.2.2 Пазарен ризик

Пазарниот ризик претставува ризик од промена на пазарните цени., како што се промена на каматните стапки, цена на капиталот, промена на девизните курсеви кој ќе влијае врз приходите на Друштвото или врз вредноста на финансиските инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се контролира кредитната изложеност во прифатливи рамки, за оптимизирање на повратот од ризик.

5.2.2.1 Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на финансиски вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Должничките финансиски средства се изложени на каматен ризик, иако најголем дел од нив се со фиксна камата (државни обврзници и депозити).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски

31 декември 2016 година	Инструменти со фиксна каматна стапка							Некама то-носни
	Вкупно	Инструмент и со променлив а каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства								
Финансиски вложувања								
Финансиски вложувања кое се чуваат до достасување	41.941	-	-	-	41.941	-	-	-
Финансиски вложувања расположиви за продажба	224.092	-	-	10.000	30.000	93.899	63.489	26.704
Орочени депозити	623.558	-	84.000	29.000	277.558	233.000	-	-
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	182.196	-	-	-	-	-	-	182.196
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	286.951	-	-	-	-	-	-	286.951
Останати побарувања	63.530	-	-	-	-	-	-	63.530
Парични средства и парични еквиваленти	174.145	-	174.145	-	-	-	-	-
Обврски								
Бруто технички резерви	(696.958)	-	-	-	-	-	-	(696.958)
Обврски по основ на реосигурување	(36.971)	-	-	-	-	-	-	(36.971)
Обврски спрема осигуреници	(-)	-	-	-	-	-	-	(-)
Останати обврски	(56.625)	-	-	-	-	-	-	(56.625)
Неусогласеност на средствата и обврските	805.859	-	258.145	39.000	349.499	326.899	63.489	(231.173)

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски (продолжува)

31 декември 2015 година	Инструменти со фиксна каматна стапка							Некаматно-носни
	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства								
Финансиски вложувања								
- Финансиски вложувања кое се чуваат до достасување	51.256	-	-	9.937	41.319	-	-	-
Финансиски вложувања расположиви за продажба	235.271	-	-	-	119.096	65.971	30.000	20.204
- Орочени депозити	702.169	-	-	12.500	299.000	390.669	-	-
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	119.293	-	-	-	-	-	-	119.293
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	268.808	-	-	-	-	-	-	268.808
Останати побарувања	50.798	-	-	-	-	-	-	50.798
Парични средства и парични еквиваленти	140.411	-	140.411	-	-	-	-	-
Обврски								
Бруто технички резерви	(644.456)	-	-	-	-	-	-	(644.456)
Обврски по основ на реосигурување	(49.892)	-	-	-	-	-	-	(49.892)
Обврски спрема осигуреници	(1.283)	-	-	-	-	-	-	(1.283)
Останати обврски	(110.453)	-	-	-	-	-	-	(110.453)
Неусогласеност на средствата и обврските	761.922	-	140.411	22.437	459.415	456.640	30.000	(346.980)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.1 Каматен ризик (продолжува)

Сензитивна анализа на промени на каматните стапки

На 31 декември 2016 Друштвото има каматоносни депозити во износ од МКД 623.558 (2015: МКД 702.169 илјади) МКД 41.941 илјади државни записи (2015: МКД 51.256 илјади) и државни обврзници МКД 197.388 илјади (2015: МКД 215.067 илјади). Останатите позиции од билансот на состојба се некаматоносни.

Анализата на сензитивноста на каматните стапки е дефинирана врз основа на изложеноста на каматниот ризик на датумот на известување. На датумот на известување доколку каматните стапки на депозитите се се поголеми/помали за 0.5% а останатите променливи останат непроменети добивката на Друштвото заклучно со 31 декември 2016 ќе се зголеми/намали за МКД 809 илјади (2015: добивката ќе се зголеми/намали за МКД 919 илјади).

5.2.2.2 Девизен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви Друштвото го дисперзира ризикот со средства и обврски во евра американски долари. Најголем дел од средствата и обврските се во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција за 2016 од страна на НБРМ е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен. Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските по валути.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.2 Девизен ризик (продолжува)

31 декември 2016	МКД	ЕУР	ГБП	Останато	Вкупно
Финансиски вложувања кое се чуваат до достасување	24.191	17.750			41.941
Финансиски вложувања расположливи за продажба	116.704	107.388			224.092
Орочени депозити	563.700	59.858			623.558
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	182.196				182.196
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	286.951				286.951
Останати побарувања	52.587	9.482	-	1.461	63.530
Парични средства и парични еквиваленти	103.481	69.354		1.310	174.145
Вкупно средства	1.329.810	263.832	-	2.771	1.596.413
Бруто технички резерви	696.958				696.958
Обврски по основ на реосигурување	-	33.529	-	3.442	36.971
Обврски спрема осигуреници	-				-
Останати обврски	50.718	5.629	-	278	56.625
Вкупно обврски	747.676	39.158	-	3.720	790.554
Нето вредност	582.134	224.674	-	(949)	805.859

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.2 Девизен ризик (продолжува)

31 декември 2015
Неживот

	МКД	ЕУР	ГБП	Останато	Вкупно
Финансиски вложувања кое се чуваат до достасување	51.256	-	-	-	51.256
Финансиски вложувања расположиви за продажба	139.345	95.926	-	-	235.271
Орочени депозити	642.200	59.969	-	-	702.169
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	119.293	-	-	-	119.293
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	268.808	-	-	-	268.808
Останати побарувања	41.298	8.531	-	969	50.798
Парични средства и парични еквиваленти	130.157	9.198	-	1.056	140.411
Вкупно средства	1.392.357	173.625	-	2.025	1.568.006
Бруто технички резерви	644.456	-	-	-	644.456
Обврски по основ на реосигурување	-	11.810	-	38.082	49.892
Обврски спрема осигуреници	1.283	-	-	-	1.283
Останати обврски	50.531	12.995	-	46.927	110.453
Вкупно обврски	696.270	24.805	-	85.009	806.084
Нето вредност	696.087	148.820	-	(82.985)	761.922

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.2.2 Девизен ризик (продолжува)

Ризик од промени во девизните курсеви

Функционална валута за Друштвото е македонскиот денар. Друштвото има побарувања и обврски во странски валути претежно во ЕУР и УСД. Друштвото обавува меѓународни трансакции поврзани со реосигурување и со матичната компанија. Поради тоа Друштвото е изложено на ризик поврзан со флукуациите на девизните курсеви.

Сензитивната анализа на промената на девизните курсеви е спроведена при промени на курсевите на одделни валути врз основа на статистичките податоци кои покажуваат стабилност на курсот на еврото наспроти денарот.

На 31 декември 2016 доколку дојде до 0.5% зголемување/намалување на курсот на ЕУР и УСД во однос на МКД добивката пред оданочување за дванаесет месечен период ќе се намали/зголеми за МКД 1.119 илјади.

5.2.3 Ризик на цената на капиталот

Ризик на цената на капиталот е можност дека цената на капиталот ќе флукуира под влијание на фер вредноста на капиталните вложувања и другите инструменти чија вредност произлегува од одредено капитално вложување или индекс на капитална цена. Примарната изложеност на капиталната цена произлегува од капиталните вложувања кои не се за тргување. Друштвото има капитални вложувања кои не се за тргување и кои подлежат на ризик на цената на капиталот.

Друштвото го управува ризикот на цената на капиталот преку одржување на диверзифицирано портфолио на капитални вложувања.

5.2.4 Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на доволно средства за да ги подмири своите обврски. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Друштвото управува со ризикот од ликвидност преку управување со активата и пасивата на начин кој ќе овозможи навремено плаќање на обврските во нормални или вонредни услови на работење на Друштвото. Согласно Законот за супервизија на осигурувањето друштвото пресметува коефициент на ликвидност и минимална ликвидност, што претставува однос меѓу ликвидните средства и доспеаните обврски., односно обврски кои наскоро ќе доспеат.

Планирањето на очекуваните приливи и одливи на парични средства е редовна контрола на ликвидноста и усвојување на мерки за спречување или отстранување на причините за евентуална неликвидност.

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основа на која капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава повисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според ликвидноста

31 декември 2016	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања						
- Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	-	41.941	-	-	41.941
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	10.000	30.000	93.899	90.193	224.092
- Орочени депозити	84.000	29.000	277.558	233.000		623.558
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	5.696	7.908	127.405	30.172	11.015	182.196
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	150.667	84.673	51.611	-	-	286.951
Останати побарувања	6.785	6.212	12.634	9.529	28.360	63.530
Парични средства и парични еквиваленти	174.145	-	-	-	-	174.145
	421.293	137.793	541.149	366.600	129.568	1.596.413
Обврски						
Бруто технички резерви	21.789	30.249	487.367	115.418	42.135	696.958
Обврски по основ на реосигурување	-	32.636	3.720	615	-	36.971
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	42.450	-	6.936	7.239	-	56.625
	64.239	62.885	498.023	123.272	42.135	790.554
Нето ликвидност	357.054	74.908	43.126	243.328	87.443	805.859

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.4 Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според ликвидноста - Неживотно осигурување (продолжува)

31 декември 2015	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања	-	-	51.256	-	-	51.256
- Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	-	119.096	65.971	50.204	235.271
- Орочени депозити	-	74.500	287.000	340.669	-	702.169
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	2.548	5.470	73.475	25.461	12.339	119.293
Побарувања од работи на осигурување и реосигурување	200.772	39.707	28.329	-	-	268.808
Останати побарувања	9.628	18.185	16.192	6.793	-	50.798
Парични средства и парични еквиваленти	140.411	-	-	-	-	140.411
	353.359	137.862	575.348	438.894	62.543	1.568.006
Обврски						
Бруто технички резерви	10.458	58.996	430.635	99.722	44.645	644.456
Обврски по основ на реосигурување	44.217	5.060	615	-	-	49.892
Обврски спрема осигуреници	1.182	101	-	-	-	1.283
Останати обврски	9.828	39.546	824	60.255	-	110.453
	65.685	103.703	432.074	159.977	44.645	806.084
Нето ликвидност	287.674	34.159	143.274	278.917	17.898	761.922

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.5 Објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој едно средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Во услови кога не постојат достапни пазарни цени кои би послужиле за вреднување на средствата и обврските на Друштвото, објективната вредност се базира на проценката од страна на менаџментот на Друштвото.

Објективната вредност на долгорочните финансиски вложувања се темели на пазарната вредност со исклучок на дел од хартиите од вредност кои не котираат на пазарот на хартии од вредност, во кој случај таа се утврдува врз основа на техники на вреднување кои вклучуваат анализа на расположливи финансиски извештаи. Должничките хартии од вредност класифицирани како расположливи за продажба издадени од Република Македонија кој немаат котирана пазарна цена на активен пазар Друштвото ги вреднува со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Побарувањата по основ на премии и аванси во книговодството се изразени во сегашна вредност коригирани за исправка на вредноста. Проценетата реална вредност на побарувањата по основ на премии, дадени кредити и аванси ја претставува наплатливата вредност која што е утврдена со анализа и оценка на сервисирањето на долговите како и тековната финансиска состојба и статус на должниците.

Објективната вредност по основ на премии,, дадени кредити и аванси.. како и вложувањата во акции и други хартии од вредност е приближна со нивната книговодствена вредност намалена за направената исправка на вредност.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Заеми и побарувања	Чувани-до- достасаност	Расположиви за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметковод- ствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2016						
Финансиски вложувања						
- Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	41.941	-	-	41.941	41.941
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	224.092	-	224.092	224.092
- Орочени депозити	623.558	-	-	-	623.558	623.558
Средства за реосигурување во бруто техничките резерви	182.196	-	-	-	182.196	182.196
Побарување по основ на осигурување и останати побарувања	286.951	-	-	-	286.951	286.951
Останати побарувања	63.530	-	-	-	63.530	63.530
Парични средства и парични еквиваленти	174.145.	-	-	-	174.145.	174.145.
	1.330.380	41.941	224.092	-	1.596.413	1.596.413
Бруто технички резерви	-	-	-	696.958	696.958	696.958
Обврски по основ на реосигурување	-	-	-	36.971	36.971	36.971
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	56.625	56.625	56.625
	-	-	-	790.554	790.554	790.554
31 декември 2015						
Финансиски средства						
- Должнички хартии од вредност чувани-до-достасаност	-	51.256	-	-	51.256	51.256
- Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	235.271	-	235.271	235.271
- Орочени депозити	702.169	-	-	-	702.169	702.169
Средства од реосигурување	119.293.	-	-	-	119.293	119.293
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	268.808	-	-	-	268.808	268.808
Останати побарувања	50.798	-	-	-	50.798	50.798
Парични средства и паричен еквивалент	140.411.	-	-	-	140.411	140.411
	1.281.479	51.256	235.271.	-	1.568.006	1.568.006
Бруто технички резерви	-	-	-	644.456	644.456	644.456
Обврски по основ на реосигурување	-	-	-	49.892	49.892	49.892
Обврски спрема осигуреници	-	-	-	1.283	1.283	1.283
Останати обврски	-	-	-	110.454	110.454	110.454
	-	-	-	806.084	806.084	806.084

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот

Друштвото за осигурување е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работа и класите во рамки на кои врши работи на осигурување.. како и ризиците на кои е изложено при вршење на тие работи.

Капиталот на друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност.

Цели на Друштвото во поглед на управувањето со капиталот се:

- Да соодветствува со барањата за капитал согласно законската регулатива;
- Да се заштити способноста на Друштвото да обезбеди дивиденда за акционерите;
- Да одржи стабилна и квалитетна капитална база која ќе го поддржи развојот на друштвото.

Друштвото е во согласност со законската регулатива ако, капиталот е адекватен на маргината на солвентност.

Маргината на солвентност и користењето на сопствените средства редовно се следат од Раководството на Друштвото, при што се користат техники кои се пропишани согласно законската регулатива и истата се известува на тримесечна основа.

Сопствените средства на Друштвото се составени од основниот капитал кој вклучува: обични акции., резерви на сигурност, ревалоризациони резерви и задржана добивка или акумулирана загуба.

При пресметка на основниот капитал како одбитни ставки се земаат сопствени акции, долгорочни нематеријални средства, пренесени непокриени загуби од тековната година и други потенцијални обврски кои друштвото има обврска да ги прикаже во вонбилансна евиденција.

Согласно законската регулатива, акционерскиот капитал на друштвото, треба најмалку да биде во висина на гарантниот фонд.

Согласно пресметките за маргина на солвентност заклучно со 31 декември 2016 минимален капитал кој треба да го поседува Осигурување Македонија е следниот:

Маргина на солвентност	2016	2015
Маргина на солвентност	109.825	106.584
Износ на гарантен капитал	276.665	277.176

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот (продолжува)

Маргината на солвентност на друштвото за осигурување се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот - стапка на штети.. во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

- Според методот на стапка на премија се зема вкупниот износ на бруто полисирани премии за осигурување и реосигурување во последната деловна година, се намалува за износот на сторнираните односно отпишаните износи на премија во таа деловна година, истиот се множи со дадени коефициенти
- Според методот на стапка на штети вкупниот износ на бруто исплатени штети за осигурување и реосигурување во последните три деловни години, зголемен за бруто резервите за штети по основ на осигурување и реосигурување на крајот на последната деловна година од периодот и намален за бруто резервите за штети по основ на осигурување и реосигурување на почетокот на тој период., се дели со три и се множи со дадени коефициенти.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.6 Управување со капиталот (продолжува)

5.2.6 А Потребно ниво на маргина на солвентност

		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување во МКД	
		2016	2015
Бруто полисирана премија	1	936.351.434	923.433.291
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110.666.160	110.870.460
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	51.446.309	49.197.807
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4		-
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5		-
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	162.112.469	160.068.267
Бруто исплатени штети	7	327.312.829	395.263.535
Нето исплатени штети	8	221.740.015	263.192.154
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50. доколку е помал)	9	0.68	1
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	109.824.714	106.583.856
Референтен период (во години)	11	3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1.031.217.920	977.001.951
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	345.978.055	277.145.521
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	236.283.448	261.562.419
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	380.304.176	330.861.684
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0.26	16	98.879.086	86.024.038
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0.23	17	0	-
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	98.879.086	86.024.038
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	66.986.222	57.280.396
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10].[21]))	22	109.824.714	106.583.856

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото, односно лимити до кои може да се вложуваат средствата кои служат за покривање на техничките резерви.

Друштвото управува со својата финансиска позиција така што балансира со квалитетот, ликвидноста и повратот на вложувањата земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата се презентирани техничките резерви на Друштвото и вкупните расположливи финансиски средства кои служат за покривање на техничките резерви и капиталот:

	2016	2015
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	174.145	140.411
Хартии од вредност издадени од Р.М или НБРМ	41.941	51.256
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	197.388	215.067
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	623.558	702.169
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ (дозволено - 25%)	26.704	20.204
	1.063.736	1.129.107
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	696.958	644.456
Дел за реосигурителот	(182.196)	(119.293)
	514.762	525.163
Вкупно нето технички резерви		
	514.762	525.163

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките и математичките резерви

Согласно Правилникот за видовите и карактеристиките на средствата кои служат за покривање на техничките и математичката резерва како и деталното пласирање и ограничување на тие вложувања Друштвото средствата со кои располага на 31.12.2016 година ги има пласирано како што следи:

Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви 2016

	Дозволен %	Остварен износ	Остварен %
Видови дозволени вложувања			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	14.729	2.9
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60	234.000	45.5
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80	41.941	8.1
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени или за кои гарантира Република Македонија на домашниот пазар	80	197.388	38.3
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	25	26.704	5.2
Вкупно дозволени вложувања на средства		514.762	
Вкупно нето технички резерви		514.762	
Резерви за преносни премии		285.316	
Резерви за бонуси и попусти		15.102	
Резерви за штети		214.344	
Други технички резерви		-	
Еквализациона резерва		-	
Разлика (Вкупно дозволени вложувања на средства - Вкупно нето технички резерви)		-	

5. Управување со ризици од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

5.2.7 Усогласеност на средствата и обврските (продолжува)

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките и математичките резерви

Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви 2015 за делот неживот

	Дозволен %	Остварен износ	Остварен %
Видови дозволени вложувања			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	15.135	2..9
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60	223.500	42..6
Хартии од вредност издадени од Р.М или НБРМ	80	51.256	9..8
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80	215.067	41
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	25	20.205	3..8
Вкупно дозволени вложувања на средства		525.163	
Вкупно нето технички резерви		525.163	
Резерви за преносни премии		294.700	
Резерви за бонуси и попусти		29.922	
Резерви за штети		200.541	
Други технички резерви		-	
Еквализациона резерва		-	
Разлика (Вкупно дозволени вложувања на средства - Вкупно нето технички резерви)		-	

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6. Заработена премија (нето приходи од премија)

класа на осигурување	брuto полисирана премија за осигурување и реосигурување	премија предадена во реосигурување	2016 промени во брутo резервата за преносна премија	промени во брутo резервата за преносна премија дел за реосигурување	заработена премија
незгода	102.992	(51.533)	(1.608)	798	50.649
моторни возила	81.713	(174)	136	-	81.675
пловни објекти	-	-	14	-	14
карго	24.445	(1.850)	47	-	22.642
имоти од пожар	123.688	(58.551)	18.634	(10.666)	73.105
имоти останато одговорност од употреба на моторни возила одговорност од употреба на пловни објекти	293.805	(94.145)	(6.865)	14.997	207.792
општа одговорност	251.899	(117.650)	(5.331)	2.270	131.188
гаранции	132	-	7	-	139
финансиски загуби	35.748	(18.925)	53	(127)	16.749
туристичка помош	56	-	9	-	65
туристичка помош	6.496	(5.055)	(3.688)	3.670	1.423
туристичка помош	15.378	-	102	-	15.480
Вкупно	936.352	(347.883)	1.510	10.942	600.921

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

6.Заработена премија (нето приходи од премија) (продолжува)

класа на осигурување	2015				
	брuto полисирана премија за осигурување	премија предадена во реосигурување	промени во брутo резервата за преносна премија	промени во брутo резервата за преносна премија дел за реосигур.	заработена премија
незгода	98.971	(49.549)	(97)	48	49.373
моторни возила	81.079	(150)	2.597	-	83.526
пловни објекти	47	-	22	-	69
карго	22.887	(2.375)	(247)	-	20.265
имоти од пожар	147.018	(72.007)	(34.837)	26.690	66.864
имоти останато	276.759	(109.131)	(6.723)	4.277	165.182
одговорност од употреба на моторни возила	241.108	(112.244)	1.768	(440)	130.192
одговорност од употреба на пловни објекти	155	-	37	-	192
општа одговорност	37.082	(18.646)	(4.141)	3.168	17.463
гаранции	89	-	(1)	-	88
финансиски загуби	2.453	(623)	46	(32)	1.844
туристичка помош	15.785	-	(253)	-	15.532
Вкупно	923.433	(364.725)	(41.829)	33.711	550.590

Во вкупниот износ на брутo полисирана премија во 2015 година во износ од МКД 923.433 илјади е вклучена брутo полисирана премија за осигурување во износ од МКД 921.427 илјади и брутo полисирана премија за реосигурување/ретроцесија во износ од МКД 2.006 илјади.

Брутo полисираната премија во 2016 во износ од МКД 936.352 илјади во целост се однесува на брутo полисирана премија за осигурување (2015: МКД 923.433 илјади).

7. Останати осигурително технички приходи намалени за реосигурување

	2016	2015
Наплатени отпишани побарувања	18.494	41.523
Приходи од гарантен фонд за регреси	2.503	3.776
Приходи од гарантен фонд за непознато и неосигурано возило	526	633
Надомест за исплатени штети	2.696	4.973
Преносна премија во бонуси	5.737	5.175
Останато (регреси од претходни години)	4.904	4.722
Вкупно	34.860	60.802

8. Останати приходи

	2016	2015
Наплатени судски трошоци	36	2.773
Вонредни приходи од наемнина	3.862	4.052
Приходи од ИТ услуги	3.485	3.489
Приходи по основ отпис на обврски	1.614	160.296
Приходи по основ отпис на обврски-реосигурување	-	23.617
Останато	798	580
Вкупно	9.795	194.807

Износот од 160.296 илјади Приходи по основ на отпис на обврски на 31 декември 2015 година се однесува на отпис на обврски спрема поранешното Матично Друштво QBE International.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016**

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

9. Настанати штети (нето трошоци за штети)

	2016		2015	
	Бруто исплатени штети	Промени во бруто резервите за штети	Бруто исплатени штети	Промени во бруто резервите за штети
незгода	66.373	1.195	59.434	(1.613)
моторни возила	44.086	(245)	41.691	212
воздухоплови	-	-	-	-
пловни објекти	-	-	119	-
карго	514	(17)	66	-
имоти од пожар	24.795	(2.274)	49.118	(19.401)
имоти останато	57.572	49.347	126.492	(40.483)
одговорност од употреба на моторни возила	123.948	5.242	107.931	4.639
општа одговорност	2.624	(467)	1.301	496
Кредити	40	-	-	-
Гаранции	28	1.341	-	(30)
финансиски загуби	78	-	146	-
туристичка помош	7.255	(109)	8.965	930
Штети од активно реосигурување	-	-	-	-
Вкупно	327.313	54.013	395.263	(55.250)
Намалување за приход од регреси	(12.303)	-	(11.525)	-
Бруто исплатени штети дел за реосигурување и промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	(160.602)	-	(107.248)	-
Нето трошоци за штети	208.421	-	221.240	-

9. Настанати штети (нето трошоци за штети) - продолжува

Податоци за коефициент на штети - коефициент на трошоци и комбиниран коефициент

Класа на осигурување	2016 Коефициент			2015 Коефициент		
	Штети	Трошоци	Комбиниран	Штети	Трошоци	Комбиниран
Незгода	68%	62%	130%	58%	43%	101%
Каско	51%	49%	100%	45%	40%	85%
Пловни објекти	0%	14%	14%	172%	17%	190%
Карго	2%	44%	46%	0%	47%	47%
имоти пожар	13%	62%	75%	32%	64%	96%
Имоти останато	27%	59%	86%	45%	47%	91%
Авто одговорност	43%	69%	112%	37%	47%	84%
Одговорност пловни објекти	0%	40%	40%	0%	30%	30%
Општа одговорност	13%	87%	100%	10%	79%	89%
Гаранции	172%	0%	172%	0%	50%	50%
Финансиска загуба	8%	99%	107%	8%	44%	52%
Туристичка помош	46%	67%	113%	64%	59%	122%
Вкупно	35%	60%	95%	40%	48%	89%

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

10. Нето трошоци за спроведување на осигурувањето

	2016	2015
Провизија за брокери	33.253	30.390
Провизија агенции за застапување	87.716	96.697
Провизија за реосигурување	1.616	301
Плати на агенти	60.699	62.214
Маркетинг	9.196	13.426
Репрезентација	5.090	4.501
Промени во одложени трошоци за стекнување	(2.159)	(3.894)
Плати администрации	91.135	92.900
Останати примања на вработени	9.554	8.758
Трошоци за услуги на физички лица	5.385	5.455
Потрошена топлотна и електрична енергија	13.045	15.928
Поштенски трошоци	2.679	2.769
Мобилна телефонија и интернет	3.546	3.847
Комунални трошоци	5.909	5.851
Тековно и инвестиционо одржување	9.752	8.837
Обезбедување	4.800	5.629
Административни судски трошоци	3.288	3.119
Премија за осигурување	1.986	1.573
Консултантски услуги ВИГ	3.549	2.557
Амортизација	18.169	17.638
Останати административни трошоци	18.793	19.970
Вкупно	387.001	398.466

Од 2014 година трошоците за стекнување Друштвото ги корегира за одложени трошоци за стекнување.

11. Останати осигурително технички трошоци намалени за реосигурување

	2016	2015
Трошоци за исплата на штети за непознати и неосигурани возила	7.137	7.245
Противпожарен придонес	7.457	8.083
Придонес за здравство	2.420	2.338
Трошоци за финансирање на супервизорски орган	6.989	5.600
Финансирање на Национално биро за осигурување	2.852	3.029
Останато	11.118	489
Вкупно	37.973	26.784

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

12. Останати расходи вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2016	2015
Вредносно усогласување на регресни побарувања	2.282	1.408
Вредносно усогласување на останати побарувања	1.798	(566)
Обврска по основ на регреси	-	2.199
Останати расходи	8.901	13.253
Вкупно	12.981	16.294

13. Данок на добивка

	2016	2015
Тековен данок/ признаен во биланс на успех	15.520	27.720
Вкупно	15.520	27.720

Усогласување со применетата даночна стапка

	2016	2015
Добивка пред оданочување	149.584	267.628
Загуба пред оданочување	-	-
Данок пресметан по даночна стапка	14.958	26.763
Расходи непризнаени за даночни цели	1.212	1.075
Намалување на даночната основица	(651)	(118)
Данок на добивка односно загуба	15.520	27.720

14. Вложувања во нематеријални средства

	2016	2015
На 1 јануари		
Набавна вредност	20.442	18.579
Акумулирана амортизација	(17.467)	(16.548)
Нето книговодствена вредност на 1 јануари	2.975	2.031
Почетна нето книговодствена вредност	2.975	2.031
Зголемување	988	1.863
Амортизација	(1.410)	(919)
Нето книговодствена вредност на 31 декември	2.553	2.975
Набавна вредност	21.430	20.442
Акумулирана амортизација	(18.877)	(17.467)
Нето книговодствена вредност на 31 декември	2.553	2.975

15. Вложувања во недвижности

	2016	2015
На 1 јануари		
Набавна вредност	883.525	901.377
Акумулирана амортизација	(328.298)	(314.192)
Нето книговодствена вредност на 1 јануари	555.227	587.185
Почетна нето книговодствена вредност	555.227	587.185
Зголемување	14.450	15.196
Оттуѓувања и отписи	(41.699)	(33.048)
Пренос во материјални вложувања	(4.458)	-
Пренос во материјални вложувања-акумулирана амортизација	732	-
Амортизација за годината	(10.847)	(14.106)
Крајна нето книговодствена вредност на 31 декември	513.405	555.227
Набавна вредност	851.818	883.525
Акумулирана амортизација	(338.413)	(328.298)
Нето книговодствена вредност на 31 декември	513.405	555.227

Во текот на 2013 година Друштвото изврши проценка на вредноста на недвижностите. Проценетата вредност на недвижностите изнесува МКД 727.475 илјади.

Друштвото на годишно ниво прави анализа на објективната вредност на недвижностите. Според анализата направена во 2016 година Друштвото констатира дека сметководствената вредност материјално не се разликува од вредноста која би се утврдила преку ревалоризација на крајот на периодот на известување. Поради незначајните промени во објективната вредност на недвижностите, годишна ревалоризација не е потребна.

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

16. Материјални средства

	Градежни објекти	Компјутери	Мебел и опрема	Моторни возила	Инвестиции во тек градежи	Инвестиции во тек опрема	Останато	Вкупно
Набавна вредност	406.494	41.310	72.730	12.253	2.719	70	2.623	538.333
Акумулирана амортизација	(176.760)	(34.116)	(65.432)	(8.070)	-	-	-	(284.512)
Нето книговодствена вредност 31 декември 2015	229.734	7.194	7.298	4.183	2.719	70	2.623	253.821
Почетна нето книговодствена вредност 1 јануари 2016	229.734	7.194	7.298	4.183	2.719	70	2.623	253.821
Зголемување	5.105	2.233	-	-	1.704	1.831	14	14.534
Пренос од инвестиции во тек	1.316	-	1.154	2.493	(1.316)	-	-	-
Пренос од вложувања во недвижности	-	-	-	-	-	-	-	-
Расходувања и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
ефект од вреднување на набавна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-
ефект од вреднување на акумулирана амортизација	(10.954)	(2.960)	(1.820)	(1.657)	-	-	(100)	(17.491)
реклаификација од недвижности во материјални вложувања	4.458	-	-	-	-	-	-	4.458
Нето книговодствена вредност на 31 декември 2016	229.660	6.467	6.632	5.019	3.107	1.901	2.537	255.323
Набавна вредност 1 јануари 2016	417.374	43.543	73.884	14.746	3.107	1.901	2.771	557.326
Акумулирана амортизација	187.714	37.076	67.252	9.727	-	-	234	302.003
Нето книговодствена вредност 31 декември 2016	229.660	6.467	6.632	5.019	3.107	1.901	2.537	255.323
Почетна нето книговодствена вредност состојба на 1 Јануари 2016	229.734	7.194	7.298	4.183	2.719	70	2.623	253.821
Зголемување	10.880	2.233	1.154	2.493	1.704	1.831	14	20.309
Расходувања и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
Амортизација	(10.954)	(2.960)	(1.820)	(1.657)	-	-	(100)	(17.491)
Крајна нето книговодствена вредност На 31 декември 2016	229.660	6.467	6.632	5.019	4.423	1.901	2.537	256.639
Набавна вредност	417.374	43.543	73.884	14.746	3.107	1.901	2.771	557.326
Акумулирана амортизација	187.714	37.076	67.252	9.727	-	-	234	302.003
Нето книговодствена вредност на 31 декември 2016	229.660	6.467	6.632	5.019	3.107	1.901	2.537	255.323

**Позициите компјутери, мебел и опрема, моторни возила и инвестиции во тек на опрема се содржани во билансот на состојба на позиција опрема.

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овој финансиски извештај

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

17. Останати финансиски вложувања

	2016	2015
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување		
-Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	41.941	51.256
Депозити	623.558	702.169
Финансиски вложувања расположливи за продажба		
-Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	197.388	215.067
Акции, удели и останати сопственички инструменти	277.899	320.816
Вкупно	1.140.786	1.289.309
Исправка на вредност	(251.195)	(300.612)
Нето	889.591	988.697

Вредноста на акции,удели и останати сопственички инструменти е намалена поради наплата на акции за кој во предходни периоди има направено исправка на вредност.

18. Побарувања од непосредни работи на осигурување

	2016	2015
Побарувања од осигуреници	403.759	438.307
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	10.610	10.610
Вкупно	414.369	448.917
Исправка на вредност	(127.417)	(180.109)
Нето побарувања	286.952	268.808
Движење на исправката на вредност		
	2016	2015
Состојба на 1 јануари	180.109	277.819
Дополнителна исправка на вредност	29.005	23.995
Ослободување на исправка на вредност	(5.757)	(23.257)
Отпис	(75.940)	(98.448)
Состојба на 31 декември	127.417	180.109

19. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување

	2016	2015
Побарувања по основ на регрес	32.971	31.465
Побарувања по основ на услужно исплатени штети	9.373	7.508
Побарувања од Национално биро	5.892	12.964
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	1.752	1.173
Побарувања по основ штети	4.213	578
Побарувања за дадени аванси	5.631	5.631
Вкупно побарувања	59.832	59.319
Исправка на вредност	(39.096)	(35.804)
Нето вредност на побарувања	20.736	23.515

Движење на исправката на вредност

	2016	2015
Состојба на 1 јануари	35.804	36.081
Дополнителна исправка на вредност	4.013	2.207
Ослободување на исправка на вредност	-	(678)
Ослободување на исправка на вредност ZK UG	-	(1.295)
Отпис	(721)	(509)
Состојба на 31 декември	39.096	35.804

20. Побарувања по основ финансиски вложувања

	2016	2015
Побарувања од камата	425	437
Побарување од закуп	8.486	8.609
Побарувања од тргување со хартии од вредност	36.603	20.521
Вкупно побарувања	45.514	29.567
Исправка на вредност	(3.653)	(3.532)
Нето вредност на побарувања	41.861	26.035

21. Останати побарувања

	2016	2015
Побарувања од вработени	236	716
Побарувања од Кјуби	-	-
Побарувања од купувачи - останато	883	884
Останати побарувања	19	115
Вкупно побарувања	1.138	1.715
Исправка на вредност	(205)	(467)
Нето вредност на побарувања	933	1.248

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

21. Останати побарувања (продолжува)

Движење на исправката на вредност

	2016	2015
Состојба на 1 Јануари	467	114.607
Дополнителна исправка на вредност	-	467
Отпис	(262)	(114.607)
Состојба на 31 Декември	205	467

Износот од МКД 114.607 илјади во 2015 година претставува побарување од QBE Insurance International што се однесува на понудените опциони права на вработените на Осигурување Македонија во текот од 2002 до 2014 година исплатени од страна на Осигурување Македонија во име и за сметка на QBE Insurance International. За истите во 2012 и во 2014 година согласно порамнување на меѓусебните побарувања и обврски со тогашната матична компанија, QBE Македонија направи исправка на вредност во вкупен износ од МКД 114.607 илјади. Во 2015 година Друштвото донесе одлука да се изврши целосен отпис.

22. Парични средства и останати парични еквиваленти

	2016	2015
Парични средства во благајна	48	21
Парични средства во банка		
- во денари	103.433	130.136
- во девизи	70.664	10.254
Вкупно	174.145	140.411

23. Технички резерви

	2016	2015
Бруто резерва за преносна премија	335.878	337.388
Резервации за настанати пријавени штети	209.285	155.071
Резервации за ненастанати непријавени штети	131.580	117.979
Резерви за бонуси и попусти	15.102	29.922
Останати технички резерви	5.113	4.096
Бруто технички резерви	696.958	644.456

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

24. Останати обврски

	2016	2015
Примени аванси по основ осигурување	5.315	5.192
Провизии на агенти	7.644	8.943
Обврски спрема Кјуби *	-	58.556
Обврски за придонеси и членарини	2.284	2.119
Обврски кон Национално биро	488	497
Добавувачи за материјални вложувања	3.609	2.765
Добавувачи за обртни средства	9.159	9.384
Обврски спрема вработени	13.833	13.561
Придонеси и даноци по основ плата	5.295	5.430
Обврски кон ВИГ	3.001	1.366
Обврски за дивиденда	4.418	1.285
Останати обврски	1.579	1.356
Вкупно	56.625	110.454

Износот од МКД 58.556 илјади на 31 декември 2015 година се состои од обврски спрема поранешното Матично Друштво QBE International. Истите целосно се платени во текот на 2016 година.

25. Пасивни временски разграничувања

	2016	2015
Пресметани обврски за реосигурување	158.096	97.919
Пресметани провизии	2.435	1.938
Обврски за противпожарен придонес	4.069	3.509
Обврски кон НБ	15.127	13.139
Останато	36.924	20.095
Вкупно	216.651	136.600

26. Капитал и резерви

Акционерски капитал

	2016	2015
Во број на акции		
На 1 јануари - целосно платени	717.462	717.462
Издадени во текот на годината	-	-
На 31 декември - целосно платени	717.462	717.462

На 31 декември 2016 година акционерскиот капитал се состои од 717.462 обични акции со номинална вредност од ЕУР 20.084 по акција (2015: 717.462 обични акции со номинална вредност од ЕУР 20.084 по акција). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната односно ликвидационата маса.

26. Капитал и резерви (продолжение)

Акционерската структура на 31.12.2016 на Друштвото е:

	% од акциите со право на глас
Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Grup VIG)	94.26%
Останати правни и физички лица	5.74%

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба за 2016 година Собранието на акционери на Друштвото во согласност со утврденото право според законските прописи донесе одлука за распоред на дел од добивката за исплата на дивиденда во бруто износ од МКД 68.876 илјади (2015: МКД 189.410 илјади) односно МКД 96 (2015: МКД 264) по акција.

27. Вонбилансна евиденција - пасива

Согласно усвоеното Упатство за евидентирање на работењето помеѓу Националното биро и осигурителните друштва во 2012 година Друштвото вонбилансно евидентира резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила. Во 2016 година Друштвото продолжи со политиката на вонбилансна евиденција на резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила. На 31.12.2016 износот на резервирани штети изнесува МКД 42.402 илјади (2015: МКД 24.523 илјади).

28. Трансакции со поврзани лица

Матично и основно матично друштво

Друштвото е во доминантна сопственост на Виена Иншуренс Груп (Vienna Insurance Grup VIG) кое е и основно матично претпријатие.

28. Трансакции со поврзани лица (продолжение)

Трансакции со Матичното друштво

Трансакциите со Матичното друштво се дадени како што следи:

Побарувања	2016	2015
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од реосигурување	-	
Побарувања по основ на провизија од реосигурување	-	-
Обврски		
Обврски по основ на премија за реосигурување	900	1.168
Обврски по основ на премија за реосигурување – депозитна премија	832	614
Останати обврски	3.001	1.367
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	-	443
Резерва за штети – дел за реосигурување	72.848	59.017
Трошоци и приходи		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	156.554	156.271
Промена во резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	3.067	392
Приходи од провизии и надомести по основ на реосигурување	53.766	64.229
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	82.317	66.047
Промена во резерва за штети – дел за реосигурување	13.831	20.558
Трошоци за камати по депозитна премија	2.933	2.603

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп**

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016

(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

Трансакции со останати поврзани страни

Трансакциите со останатите поврзани друштва во Групацијата се дадени како што следи:

	2016	2015
Побарувања		
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од реосигурување		
Побарувања по основ на провизија од реосигурување		
Обврски	223	-
Обврски по основ на премија за реосигурување	34.100	9.412
Резерви		
Резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	6.966	7.746
Резерва за штети – дел за реосигурување	57.186	17.587
Трошоци и приходи		
Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	133.053	162.132
Промена во резерва за пренесена премија – дел за реосигурување	779	3.155
Приходи од провизии и надомести по основ на реосигурување	40.079	55.185
Бруто исплатени штети - дел за реосигурителите	23.255	66.024
Промена во резерва за штети – дел за реосигурување	39.598	45.247

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести по сите основи на членовите на Надзорниот одбор. Управниот одбор и Раководниот тим на Друштвото вклучени во Административни трошоци се како што следува:

	2016	2015
Вкупни надомести	39.351	38.412
	39.351	38.412

29. Превземени и потенцијални обврски

До датумот на изготвување на финансиските извештаи Друштвото нема превземено обврски.

Судски спорови

Во рамките на тековните активности постои можност да се добијат тужби против Друштвото. Врз основа на сопствени проценки како и интерни и екстерни консултанти раководството на Друштвото смета дека тужбите нема да предизвикаат материјални загуби и според тоа не е направена резервација во овие финансиски извештаи.

30. Последователни настани

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи 76

Акционерско друштво за осигурување и реосигурување Македонија-Скопје
Виена Иншуренс Груп
Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016
(сите износи се искажани во илјади денари, доколку поинаку не е назначено)

По датумот на изготвување на Билансот на состојба не се случиле материјални настани коишто би требало да се објават во финансиските извештаи.

Потврда на актуарот

1) Назив на Друштво: Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп
Адреса: 11 Октомври бр.25
Телефон: 02/3115-188
Веб-адреса: www.insumak.mk
Период за којшто се известува: 01.01-31.12.2016

Име и презиме на актуарот: Јасминка Илиева
Телефон: 02/3250-766
Е-маил : jasminka.ilieva@insumak.mk

Име и презиме на актуарот: Гордана Миноска
Телефон: 02/3250-581
Е-маил : gordana.minoska@insumak.mk

2) Потврдата се изготвува во однос на следните класи на осигурување:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

3) Информации и податоци кои ги користи актуарот:

При пресметка на техничките резерви се користени податоци добиени од МВА Oracle база на податоци која е изработена и одржувана од Секторот за информатичка технологија во Осигурување Македонија. Базата на податоци се состои од меѓусебно поврзани системи на прием во осигурување, штети и финансии, со што се обезбедува реална слика за целокупното работење. Веродостојноста на податоците кои се користат при проценка на техничките резерви се потврдува преку споредба на податоци од:

- детална листа на податоци за полиси и штети доставена од ИТ Секторот,
- системски извештаи во Финансиските апликации,
- финансиските извештаи на Друштвото,
- контрола на податоците за поодделни полиси и штети директно во базата на податоци

Со направената проверка е утврдено дека податоците добиени од базата на податоци се усогласени со податоците прикажани во финансиските извештаи на Осигурување Македонија.

За пресметка на Маргината на солвентност се користени податоци добиени од базата на податоци и финансиските извештаи добиени од Сектор за финансии и истите взаемно се проверуваат за усогласеност на износите кои се користат при пресметката.

4) Валута

Конверзијата на валутата во денарска противредност се врши според средниот курс на еврото на Народна банка на Р.Македонија на денот на пресметката, доколку курсот не е дефиниран со договор.

5) Тарифи на премии

Во тековната година Друштвото има воведено нови тарифи или има направено измена во постојните тарифи на премии.

а) Да

б) Не

Во тек на четвртиот квартал од 2016 година, Друштвото ги направи следниве измени и дополнувања во тарифите на премии:

1. Тарифа за задолжително осигурување на патници во јавен превоз од последици на несреќен случај (класа 1 - Осигурување од последици на несреќен случај - НЕЗГОДА)

Со цел постигнување на конкурентност на пазарот и зголемување на портфолиото во соодветната тарифа на осигурување, направено е намалување на премијата во две тарифни групи: патници во автобуси регистрирани до 25 места и патници во автобуси регистрирани со повеќе од 25 места, за 60%.

Воведувањето на овие попусти нема значително да влијае на профитабилноста на вкупната тарифа и класа на осигурување бидејќи премијата од овие две тарифни групи на годишно ниво е околу 400 илјади денари, со минимален износ на штети во текот на последните 3 години и со веќе одобрувани попусти на редовните клиенти од страна на Секторот за прием во осигурување.

Направените измени и дополнувања во тарифата, се усогласени со начелата и правилата на актуарската струка и осигурувањето.

2. Тарифа на премии за каско осигурување на моторни и шински возила, Тарифа на премии за каско осигурување на патнички моторни возила, Тарифа на премии за комбинирано осигурување на семејствата (класа 3 - Осигурување на моторни возила (каска))

- Заради усогласување со тековните измени во условите за оваа класа и заради излегување во пресрет на барањата на продажната мрежа и клиентите, Друштвото направи измени и дополнувања во наведените Тарифи и тоа:

Во двете тарифи на каско осигурување, во тарифна група патнички возила доплатокот за кражба за возила со новонабавна вредност до 15,000 евра се промени од 60% на 40%, а за возила со новонабавна вредност на 15,000 евра од 80% над 60%.

Коефициентот на штета со примена на споменатото намалување на премија и истото ниво на штети во последните 3 години (2013-2015) изнесува 55%. Намалувањето на премијата по овој вид на промена, би било околу 4 милиони денари годишно, применето на последните 3 години и истото се очекува да се надолжни со зголемување на бројот на осигурени возила.

-Во тарифата на премии за каско осигурување на патнички моторни возила се бришат премиските стапки за возила со старост над 10 години од табелите на премиски стапки, бидејќи со оваа тарифа овие ризици се исклучени од можност за осигурување

- Во тарифите за каско осигурување се воведува можност за договорна клаузула на задолжителна франшиза за кражба, која е претходно дефинирана во соодветните тарифи.

Направените измени и дополнувања во тарифата, се усогласени со начелата и правилата на актуарската струка и осигурувањето.

3.Тарифа за осигурување на електронски сметачи, процесори и слично уреди (Класа 8 - /Класа - Поради постоење на душло покритие на електронски сметачи и процесори Друштвото за осигурување одлучи осигурувањето на електронски сметачи, процесори и слично да го врши по постоечките Услови за осигурување нисконапонска електронска опрема, електронски сметачи, процесори и слични уреди. Притоа, во согласност со споменатите Услови, се одлучи ризикот поплава, порој и високи води да се воведат како основен ризик. Укинувањето на доплатокот за

поплава нема значително влијание на односот на полисирана премија и ликвидирани штети на оваа тарифа кој на 3 годишно ниво е 38% (доколку се исклучи премијата за доплатак, односот не се менува, бидејќи истата е незначителна).

б) Технички резерви

Податоците за бруто техничките резерви и техничките резерви – дел од реосигурување и/или соосигурување од соодветните статистички обрасци, кои се составен дел на Правилникот за статистички осигурителни стандарди, се пресметани во согласност со Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарските стандарди и друштвото за осигурување може да одговори на сите свои обврски од осигурувањето.

- а) Да б) Не

Методите за пресметка на сите типови резерви се исти со методите опишани во претходната актуарска потврда.

- а) Да б) Не

6.1. Резерви за преносни премии

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени:

- ① договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот,
- ② договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот,
- 3) договори за осигурување кај коишто ризикот нелинеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот.

Притоа:

- при пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 1) е користен методот про рата темпорис опишан во Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

- а) Да б) Не

- бројот на договори од точка 2) изнесува 48 .

При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 2) е користен методот од точка 1/1.2/2) од Прилогот кон правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

- а) Да б) Не

Во овој вид на договори се опфатени договорите кои ги покриваат ризиците градба и монтажа на објекти и осигурување од одговорност на изведувачите на градба и монтажа.

Преносната премија за овие договори, се пресметува со методот про-рата темпорис бидејќи немаме информација за висината на осигурителното покритие во определен период на осигурувањето.

- бројот на договори од точка 3) изнесува _____ .

При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 3) е користен методот _____ .

Преносната премија дел во реосигурување се пресметува согласно методот про-рата темпорис, со соодветна примена на спецификациите (процент пласиран во реосигурување, основа за пресметка на премија и сл.) кои ги повлекува секој договор за реосигурување за кој постојат активни полиси на 31.12.2016.

Износот на резерви за преносни премии по основ неживотно осигурување со 31.12.2016 е:

Класа на осигурување		Бруто резерви за преносни премии	Резерва за прен. премии во реосигурување
незгода	1	35,350,828	0
каска моторни возила	3	31,687,978	0
каска пловни објекти	6	0	0
карго	7	710,064	0
имот од пожар и др.опасности	8	46,352,027	18,465,827
имот останато	9	72,214,113	20,775,815
АО (вкупно)	10	126,014,396	0
одговорност пловни објекти	12	68,440	0
општа одговорност	13	14,179,510	7,069,070
гаранции	15	12,741	0
финансиски загуби	16	4,539,590	3,686,960
туристичка помош	18	3,335,350	0
Вкупно		334,465,037	49,997,672

Износот на резерви за преносни премии по основ активно реосигурување со 31.12.2016 е:

Класа на осигурување		Бруто резерви за преносни премии	Резерва за прен. премии во реосигурување
имот од пожар и др.опасности	8	706,454	282,161
имот останато	9	706,454	282,161
Вкупно		1,412,908	564,322

6.1.1. Дополнителна резерва за неистечени ризици

Заклучно со 31.12.2016 проценето е дека нема потреба да се издвои резерва за неистечени ризици за ниедна класа на осигурување.

6.2. Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се составен дел на математичката резерва

а) Да Не

Резервата за бонуси и попусти за неживотно осигурување во однос на одделни ризици од класата 01 - Осигурување од незгода, се издвојува согласно одредбите од условите за осигурување, врз основа на податоците за заработена премија по соодветните ризици кои се користат при пресметка на надоместокот. Времетраењето на полисите по овој вид осигурување секогаш изнесува една година.

Резерва за бонуси и попусти за овој период е издвоена за три клиенти (Макпетрол, ЕЛЕМ и Еврошпед), за кои во периодот на разгледување постојат договори со клаузула за право за враќање на дел од премијата. Износот на оваа резерва е издвоен од заработената техничка

премија врз основа на договорот за ЕЛЕМ и процент од техничката полисирана премија за Макпетрол и Еврошпед.

Износот на резервата со 31.12.2016 е:

Класа на осигурување		Бруто резерва за бонуси
незгода	1	4,602,116
каска моторни возила	3	0
карго	7	25,314
имот од пожар и др.опасности	8	575,102
имот останато	9	9,797,501
општа одговорност	13	102,042
Вкупно		15,102,075

6.3. Резерви за штети

6.3.1. Резерви за настанати и пријавени штети

Резервите за настанати и пријавени штети се проценети во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите, Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување.

а) *До* б) *Не*

Резервите за настанати, пријавени штети се проценуваат во Сектор штети врз основа на соодветна документација и релевантни показатели кои имаат влијание на проценката на штетата.

Резервите за настанати, пријавени штети дел во реосигурување се однесуваат на штети врз основ на QS договорите за класите 01 и 10 – дел АО, Гранично и ЗК и Сурплус договорот за класа 08,09 и 16, и се пресметани согласно процентот кој се пласира во реосигурување.

Износот на резервите за настанати и пријавени штети со 31.12.2016 се:

Неживот – основно осигурување

Класа на осигурување		Бруто резерви за настанати и пријавени штети	Резерви за настанати и пријавени штети – дел во реосигурување
незгода	1	8,102,757	3,736,778
каска моторни возила	3	11,713,870	0
каска пловни објекти	6	0	
карго	7	5,000	0
имот од пожар и др.опас.	8	17,751,965	1,839,478
имот останато	9	87,501,093	56,946,061
АО (вкупно)	10	79,541,313	20,895,604
општа одговорност	13	314,041	0
гаранции	15	2,370,509	0
финансиски загуби	16	0	0
туристичка помош	18	1,984,699	0
Вк. неживот – основно осигурување		209,285,247	83,417,921

6.3.1.1. Рентни штети

За договорите за неживотно осигурување кај кои надоместоците се исплаќаат во облик на рента, резервите за настанати и пријавени штети се пресметуваат со:

- методот на Дисконтирање на обврски по основ на рента - доживотна и привремена рента
- користени се Македонски демографски таблици на смртност од период 1980-82
- каматна стапка 5%.

По доставена документација од кореспондентот, износот на резервација за една рента по Зелена карта, е направена со Словачки таблици на смртност од 2011 година и камата од 2.5%.

Заклучно со 31.12.2016 има резервирано 23 ренти, 18 во класа 10- АО и 5 во класа 10-ЗК во износ од 13,493,619 кој е дел од резервата за настанати, пријавени штети.

Во споредба со крајот на 2015 година, има активирано две нови ренти, врз основа на судски пресуди по стари штети.

Главни причини за исплата на рентите се изгубена заработувачка и изгубена поддршка.

Процесирањето на рентите од аспект на фреквенцијата на плаќање, износот на плаќање и целокупната дописка со клиентите и корисниците на рента се врши во Сектор штети.

6.3.2. Резерви за настанати, но непријавени штети

При проценка на резервата за настанати, непријавени штети се користени повеќе методи, кои во својата основа го користат методот на триангулација.

Триангулациите се направени за следните групи на ризици: Незгода (цела класа 01), Каско (цела класа 03), Карго (како група од класа 07 и поткласа 1005), Имот (како група од класа 08 без поткласа 080105, класа 09 без поткласа 090105 и класа 13, бидејќи одговорност како посебна тарифа се евидентира историски како дел од имотно осигурување), Домаќинство (кое е издвоено од класа 08 и 09 како посебна група) вклучувајќи и одговорност кон трети лица во домаќинство, Автоодговорност (поткласа 1001), Зелена карта (поткласа 1002), и Патничко осигурување (цела класа 18).

За класите Гаранции и Финансиски загуби не е издвоена оваа резерва бидејќи станува збор за мал и стабилен портфел.

Триангулациите се изработени за период од 01.01.2006 до 31.12.2016.

Повторно отворените штети, кои се регистрираат како развој на постојните штети, се вклучени во износот на настанатите пријавени штети, но не се вклучени во триангулациите со број на пријавени штети.

Износите на директните трошоци кои не се распределени по штета не се внесени во развојот на ликвидираниите штети. Износот на овие трошоци за штети е незначителен дел од вкупно ликвидираниите штети годишно, и истиот не претставува опасност за потценување на резервата.

Користени се методите триангулација на штета со ликвидирани штети, настанати штети, просечен износ на настанати штети и метод на очекуван коефициент на штети по година на настан. Врз основа на анализата на секоја група ризици одделно, избрани се проценки на резервата од методот кој се смета најсоодветен за таа група. За повеќето групи ризици, избран е методот каде триангулациите се направени врз база на настанати штети, освен за групите Зелена карта, Транспорт и Патничко. За овие три групи на ризици, поради позначително отстапување од претпоставката за рамномерност на настанувањето на штетите, како дел од крајниот износ на штети, се користи методот на очекуван коефициент на штета по година на настан следејќи го резултатот и од *run off* анализата. Очекуваните коефициенти на штета по години на настан се

определени врз основа на анализата на развојниот триаголник од настанати штети за тие групи на ризици и во консултација со Секторот за прием во осигурување.

Во проценката на резервата за АО, исклучени се пет штетни настани со износ над 6 мил.денари, два со година на настан 2008, еден со година на настан 2012 и два со година на 2014, кои значително влијаат на коефициентите на развој и претпоставките за рамномерен развој на штетите по година на настан. За оваа класа, изборот на коефициенти во главно е конзервативен, посебно во последните години на настан, со цел да се земе во предвид можноста за неповолен развој на портфолиото и појава на големи штети во определени години на настан.

Во однос на проценката на резервата за ЗК, согласно со движењата на настанатите штети во годината на настан 2013, споредено со претходниот квартал, намален е очекуваниот коефициент на штета во таа година.

Очекуваниот коефициент на последните три години на настан е избран поконзервативно во однос на очекувањата со крајот на 2015 година, следејќи позитивен run off резултат во оваа поткласа и можност за неповолен развој на портфолиото.

Во оценките каде се користат развојни триаголници, при развојот се користат просечно пондериран развојни фактори или прост просек од соодветни развојни фактори. Во некои периоди на развој, правени се корекции заради обезбедување на континуиран развој на штетите по периоди и истите се обелоденети во документацијата на проценката за секоја класа.

Во проценката на резервата за Имот, при проценка на коефициентите на развој исклучени се четири големи штети кои значително влијаат на исполнувањето на претпоставките на моделот – една со година на настан 2010 - тужена штета, една со година на настан 2011 наплатена со судски извршител и две големи штети од пожар со година на настан од 2014. Дополнителна проценка за големи штети не се прави, бидејќи се одбрани конзервативни коефициенти и во развојниот триаголник и во очекуваниот технички резултат при проценка на резервата за ЕЛЕМ, на кој клиент му припаќаат повеќето од големите штети.

Во проценката на групите на ризици со долг опаш не се користи таил фактор. Резервата се проценува следејќи го развојот на настанати штети повеќе од 10 години, кој е доволен показател за развој на крајните штети.

Поради големиот удел на клиентот АД ЕЛЕМ Електрани на Македонија во целокупното портфолио издвоен е посебен дел за резерва за настанати, непријавени штети за овој клиент со метод очекуван коефициент на штета по години на настан за класите Имот, Каско и Незгода. Очекуваниот коефициент на штета за секоја класа одделно, определен е со консултација со вработените во Секторот за прием во осигурување и Сектор штети.

Во случај кога резервата за настанати, непријавени штети не е поврзана со една класа, распределбата на истата се прави врз база на резервата за настанати пријавени штети.

Резервите за настанати, непријавени штети -дел во реосигурување се однесуваат на штети врз основ на QS договорот за класите 01 и 10 – дел АО, Гранично и ЗК за штети со датум на настан во 2014, 2015 и 2016 година, и се пресметани согласно процентот кој се пласира во реосигурување.

Износот на резервите за настанати, непријавени штети со 31.12.2016 се:

Неживот – основно осигурување

Класа на осигурување		Бруто резерви за настанати непријавени штети	Резерви за настанати непријавени штети – дел во реосигурување
незгода	1	18,469,421	9,222,731
каска моторни возила	3	3,593,164	0
карго	7	3,673	0
имот од пожар и др.опас.	8	3,065,682	0
имот останато	9	17,015,539	0
АО (вкупно)	10	87,957,039	38,993,174
општа одговорност	13	127,577	0
туристичка помош	18	1,347,737	0
Вкупно неживот – основно осигурување		131,579,832	48,215,905

6.3.3. Резерви за повторно отворени штети

Резервите за повторно отворени штети друштвото за осигурување ги регистрира како:

а) нови б) развој на постојните

Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се вклучени во резервите за настанати и пријавени штети, односно во резервите за настанати но непријавени штети.

а) Да б) Не

6.3.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети и резервите за настанати но непријавени штети.

а) Да б) Не

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесува 1.5% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети.

При проценката на резервата со овој квартал, направена е споредба на износот добиен со овој процент, и износот добиен со формулата презентирана во Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви точка 2.2.4/став4 и добиен е поголем износ на резерва со дефинираниот процент.

Во трошоците за штети при проценка на резервата, покрај платите и придонесите на Сектор штети, вклучени се и административни, режиски и други трошоци поврзани со овој сектор.

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети со 31.12.2016 се:

Неживот – основно осигурување

Класа на осигурување		Бруто резерви за индиректни трошоци
незгода	1	398,583
каско моторни возила	3	229,606
каско пловни објекти	6	0
карго	7	130
имот од пожар и др.опас.	8	312,265
имот останато	9	1,567,749
АО (вкупно)	10	2,512,475
општа одговорност	13	6,624
гаранции	15	35,557
финансиски загуби	16	0
туристичка помош	18	49,987
Вкупно неживот – основно осигурување		5,112,976

6.4. Еквилизациона резерва

Осигурување Македонија не издвојува Еквилизациона резерва, бидејќи :

- не врши работи во класа 14 - Осигурување на кредити
- портфолио со годишен коефициент на штета над 100% во последните пет години има само кај мали портфели Класа 6 и Класа 15 во една година.

6.5. Други технички резерви

Врз основа на дисперзираноста на ризиците во портфелот, покриеноста на портфелот со реосигурителни договори по ризик , реосигурителен договор за природни катастрофални ризици со низок самопридржај од 250,000 Евра и вредноста на капиталот на Друштвото, сметаме дека нема потреба од издвојување на други технички резерви.

6.7. Run-off анализа

Вкупно резерви

Табела 2

		АО															
		незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	10.237	29	2.853	12	-5.338	-18	-56.727	-32	-50.430	-36	-6.298	-17	1.222	79,00	-47.752	-18
31.12.2012	12	12.117	35	6.547	33	2.460	7	-18.780	-11	-27.535	-23	8.755	19	695	61,00	3.039	1
31.12.2013	13	9.837	32	8.359	49	-1.285	-4	-12.837	-9	-16.606	-15	3.769	10	1.516	85,00	5.589	2
31.12.2014	14	2.799	10	6.473	47	13.301	10	-9.111	-6	-15.702	-14	6.591	17	45	11,00	13.508	4
31.12.2015	15	803	3	2.739	20	9.475	14	-2.166	-1	-2.896	-2	730	2	463	52,00	11.315	4

Резерва за настанати, пријавени штети

Табела 2

		АО															
		незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	1.771	16	1.709	9	-2.340	-12	-37.600	-34	-33.028	-41	-4.572	-16	765	70	-35.695	-22
31.12.2012	12	3.301	30	2.046	14	4.929	20	-14.611	-14	-21.207	-30	6.596	19	423	55	-3.913	-3
31.12.2013	13	4.240	40	1.350	11	-3.822	-20	-18.503	-22	-21.512	-37	3.010	11	860	76	-15.875	-12
31.12.2014	14	1.513	15	1.894	20	5.068	4	-2.970	-4	-11.450	-21	8.480	31	167	80	5.671	3
31.12.2015	15	-351	-4	364	4	4.494	9	-21.845	-27	-22.988	-41	1.142	5	194	32	-17.144	-12

Резерва за настанати, непријавени штети

Табела 2

		АО															
		незгода		каска моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	8.466	34	1.144	19	-2.998	-29	-19.127	-28	-17.402	-30	-1.725	-20	457	100	-12.057	-11
31.12.2012	12	8.816	38	4.501	87	-2.469	-21	-4.169	-7	-6.328	-13	2.159	23	272	74	6.951	7
31.12.2013	13	5.597	27	7.009	144	2.537	24	5.665	9	4.906	9	759	8	656	100	21.464	21
31.12.2014	14	1.286	7	4.579	105	8.234	45	-6.140	-8	-4.252	-7	-1.889	-15	-122	-61	7.836	7
31.12.2015	15	1.154	7	2.375	66	4.980	27	19.679	26	20.092	32	-413	-3	269	92	28.459	24

Споредено со run off анализата од третиот квартал, во тек на четвртиот квартал од 2016 забележани се следните позначителни движења на run off резултатот на резервите:

- негативно движење на run off износот за резервата за настанати, непријавени штети во 2013 и 2014 година кај АО како резултат на еден штетен настан (датум на настан 2013 година), по кој се повторно отворени и резервирани пет оштетни побарувања - судски тужби во износ од околу 1 мил денари (исплата на блиски членови на семејство поради смртен случај). Дополнително, движењето во резервата за настанати, непријавени штети во од 2014 година е под влијание и на повторно отварање на оштетно побарување судски спор (датум на настан 2014) во четврти квартал 2016 во висина на 0,5 мил. денари
- негативно движење на run off износот за резервата за настанати, непријавени штети во 2014 и 2015 година кај ЗК како резултат на доцно пријавување на едно оштетно побарување со датум на настан во 2014, (пријава - четврти квартал 2016 година) во износ од 2,5 мил денари од страна на Бугарско Национално Биро
- негативно движење на run off –от за резервата за настанати, пријавени штети во 2013 и 2014 година за АО, како резултат на зголемување на резервиран износ на 5 оштетни побарувања од еден штетен настан - судски спор согласно најнови информации од правна служба во висина од 0,8 мил денари
- run off –от за резервата за настанати, пријавени штети за класа АО има негативен износ (-41%) кој во споредба со претходниот квартал е влошен, пред се како резултат на штетите опишани во претходниот параграф и не може да се покрие од значително позитивниот run off износ за резервата за настанати, непријавени штети.

7.1. Реосигурување

Друштвото за тековната 2016 година ги има склучено сите договори за реосигурување прикажани во Програмата за реосигурување за 2016 година.

Дополнително за ризиците кои го надминуваат лимитот дефиниран во договорите или се исклучени од нив, се купуваат факултативни договори.

Во овој квартал, во реосигурување се пласирани три обнови за факултативни договори од општа одговорност.

Согласно принципите на сигурност и стабилност, заштита на сопствениот портфел и покривање на штети во случај на настан на големи штети и стратегијата на Друштвото за зголемување на пазарниот удел, Друштвото има обезбедено соодветни реосигурителни договори.

Табела 8 – неживотно осигурување

Коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	1	68.3%	66.7%
каска моторни возила	3	53.6%	53.5%
каска пловни објекти	6	0.0%	0.0%
карго	7	2.2%	2.0%
имот од пожар и др.опасности	8	13.1%	15.8%
имот останато	9	26.6%	37.4%
АО	10	50.4%	52.4%
одговорност пловни објекти	12	0.0%	0.0%
општа одговорност	13	12.9%	6.0%
гаранции	15	2114.4%	2114.4%
финансиски загуби	16	5.5%	2.8%
туристичка помош	18	46.2%	46.2%
Вкупно		36.7%	40.7%

Доколку во коефициентот на штета се вклучат останатите параметри, кои влијаат на износот на настанати штети и заработена премија (финансиските бонуси, бонусите кои зависат од техничкиот резултат, вредносното усогласување на премијата и регресите) се добива следната табела на коефициенти

Коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	1	75.3%	70.0%
каска моторни возила	3	56.7%	56.6%
каска пловни објекти	6	0.0%	0.0%
карго	7	2.3%	2.1%
имот од пожар и др.опасности	8	14.3%	16.5%
имот останато	9	39.8%	47.3%
АО	10	47.5%	51.1%
одговорност пловни објекти	12	0.0%	0.0%
општа одговорност	13	15.4%	6.9%
гаранции	15	1965.2%	1965.2%
финансиски загуби	16	5.6%	2.8%
туристичка помош	18	49.1%	49.1%
Вкупно		41.7%	44.0%

Највисокиот бруто годишен коефициент на штети со овој квартал е во класа 15 - Гаранции, кој е резултат на зголемување на резерваците на стари штети врз основа на ажурирани побарувања за истите.

Нето годишниот коефициент за во 2016 година во однос на претходната година е подобрен на вкупен портфел, што се должи на подобрениот коефициент за имотните осигурувања.

Бруто годишниот коефициент за имотните осигурувања на тотал е 30,3%, а нето 23,1%. Доколку во коефициентот на штета се вклучат останатите параметри, кои влијаат на износот на штети и премија споменати погоре годишниот технички резултат за имотните осигурувања ќе биде 37,1% на бруто, т.е 33,2% на нето основа, што е добар резултат имајќи го во предвид уделот од 44,6% на овој вид на осигурување во портфелот на Друштвото.

Од останатите поголеми класи, забележано е позначително зголемување на годишниот коефициент на штети кај класа 10 – пораст од 13% на бруто и 19% на нето основа. Порастот се должи најмногу заради зголемувањето на ликвидираниите штети во овој период, при задржување на заработената премија и резервите за штети на блиско ниво во двата периоди на споредба.

Зголемување на бруто/нето годишниот коефициент во однос на минатата година, постои кај класа 1 - незгода, како резултат на зголемен износ на ликвидирани штети и зголемување на резервата за штети.

Табела 8 – активно реосигурување

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
имот од пожар и др.опасности	8	0%	0%
имот останато	9	0%	0%
Вкупно		0%	0%

- Во текот на разгледуваниот период нема потпишано ниту една полиса од активно реосигурување и нема пријавено штета по договорите од активно реосигурување.

8) Потребно ниво на маргина на солвентност и гарантен фонд

Пресметката на потребното ниво на маргината на солвентност, гарантниот фонд и капиталот е направена согласно Законот, Правилникот за пресметка на потребното ниво на маргина на солвентност и Правилникот за видовите и описот на ставките што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот.

- а) Да б) Не

Согласно обрасците за пресметка на маргината на солвентност, износот на пресметаното ниво на маргина на солвентност за неживот со 31.12.2016 е 109,824,714 денари.

Износот на капиталот согласно податоците добиени од Секторот за финансии е 1,320,360,853 денари.

Гарантниот капитал заклучно со 31.12.2016 е 276,665,400 денари.

Согласно приложеното, потврдуваме дека капиталот на Осигурување Македонија го надминува потребното ниво на Маргина на солвентност и Гарантниот капитал, во согласност со законските прописи и актите на деловна политика на компанијата.

10. Останато

Датум: 14.02.2017

Потпис: Гордана Миноска

Јасминка Илиева

Врз основа на член 384 став 2 точка 2, а во врска со член 483, член 487 и 490 од Законот за трговските друштва, член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, одредбите од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), а во врска со точка 5, точка 6 и точка 7 од работниот дел на дневниот ред на Јавниот повик за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на друштвото на **Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година** одржано на **28.04.2017 година** ја усвоија следната:

ОДЛУКА

за распоредување на добивката, исплата на дивиденда и утврдување на дивиденден календар

1. Друштвото има остварена нето добивка во деловната 2016 година во износ од **134.064.706** денари. Добивката во износ од **134.064.706** денари ќе се распореди на следниот начин:
 - резерви на сигурност **44.688.235** денари,
 - дивиденда **68.876.352** денари,
 - инвестиции **20.500.119** денари,
2. Дивидендата која ќе им се подели на акционерите на Друштвото е во износ од **96,00 денари** по акција или **7.77%** од номиналната вредност на една акција (**Euro 20,84**).
3. Утврдената дивиденда ќе се исплати согласно следниот:

ДИВИДЕНДЕН КАЛЕНДАР

1. Датум на евиденција	18.05.2017
2. Последен ден на тргување со право на дивиденда	15.05.2017
3. Прв ден на тргување без право на дивиденда	16.05.2017
4. Датум на почеток на исплата на дивиденда	25.05.2017
5. Последен рок за исплата на дивиденда	30.09.2017

4. Утврдената дивиденда ќе се исплати во готово.
5. За исплатата на дивиденда, како и за дивидендниот календар акционерите ќе се известат согласно одредбите од Законот за трговските друштва и Правилникот за котација издаден од страна на Македонската берза за хартии од вредност.

6. Оваа Одлука ќе се објави на официјалната интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
7. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување.
8. Оваа одлука стапува на сила на денот на донесувањето.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

Врз основа на член 384 став 5 од Законот за трговски друштва, член 30 од Законот за супервизија на осигурување, и член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, како и одредбите од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), а во врска со точка 8 од работниот дел на дневниот ред на Јавниот повик за свикнување на Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на Друштвото на **Годишното собрание за деловната 2016 година** одржано на ден **28.04.2017 година**, ја усвоија следната::

ОДЛУКА

**За усвојување на Извештајот за работата на Управниот одбор и
одобрување на работата на членовите на Управниот одбор на Друштвото**

1. Се усвојува Извештајот за работата на Управниот одбор на Друштвото за деловната 2016 година, кој е составен дел на оваа Одлука.
2. Собранието на Друштвото ја одобрува работата на:
 - **Г-дин Бошко Андов, како Петседател на Управниот одбор;**
 - **Г-дин Ристо Секуловски, како член на Управниот одбор;**
 - **Г-ѓа Весна Ѓорчева, ако член на Управниот одбор.**
3. Оваа Одлука ќе се објави на официјаланата интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
4. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување.
5. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

**Предлог одлука за Годишно
акционерско собрание за
деловната 2016 година**

Врз основа на член 384 став 5 од Законот за трговски друштва, член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, како и одредбите од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), а во врска со точка 9 од работниот дел од дневниот ред на Јавниот повик за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на Друштвото на **Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година** одржано ден на **28.04.2017 година**, ја усвоија следната::

ОДЛУКА

За усвојување на Извештајот за работата на Надзорниот одбор и одобрување на работата на членовите на Надзорниот одбор на Друштвото за деловната 2017 година

1. Се усвојува Извештајот за работата на Надзорниот одбор на Друштвото за деловната 2016 година, во текст и содржина кој е составен дел на оваа Одлука.
2. Собранието на Друштвото ја одборува работата на:
 - Г-дин Габор Лехел, како Претседател;
 - Г-дин Андреја Јосифовски, како член;
 - Г-дин Михаел Хаг, како член;
 - Г-дин Реинхард Гојер, како член;
 - Г-дин Волфганг Петчко, како член.
3. Оваа Одлука ќе се објави на официјалната интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
4. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување.
5. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

Врз основа на член 415-в став 1 и став 4 од Законот за трговските друштва, член 127 став 2 и став 4 од Законот за супервизија на осигурување, член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, член 55 од Статутот на Акционерското друштвото за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст Друштво), а во врска со точка 10 од работниот дел на дневниот ред на Јавниот повик за свикнување на годишно собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на Друштвото на **Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година**, одржано на ден **28.04.2017 година**, ја усвоија следната:

ОДЛУКА

**За усвојување на Извештајот за работењето на
Секторот за внатрешна ревизија на Друштвото за 2016 год**

1. Се усвојува Годишниот извештај за работењето на **Секторот за внатрешна ревизија на Друштвото** за 2016 година, за кој е добиено и позитивно мислење од страна на Надзониот одбор на Друштвото.
2. Извештајот за работењето на Секторот за внатрешна ревизија на Друштвото за 2016 година е составен дел на оваа Одлука.
3. Оваа Одлука ќе се објави на официјалната интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
4. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување.
5. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

**Годишен извештај за работата на
Секторот за интерна ревизија
на
Осигурување Македонија а.д. Скопје
– Виена Иншуранс Груп
во 2016 година**

СОДРЖИНА

	Страна
Програма за работа на интерната ревизија и реализација на годишниот план	3
Наоди утврдени со ревизиите:	
<i>НАОДИ ОД НИЗОК РИЗИК:</i>	
➤ Заштита на лични податоци	4
➤ Прием во осигурување и продажба (вклучително и реосигурување, маркетинг и односи со јавноста)	5
➤ Останати ревизии	6
➤ Наоди утврдени и известени и во претходни ревизии	6

Програма за работа на интерната ревизија и реализација на годишниот план

Соодветно на годишниот план за работа на интерната ревизија за 2016 година интерните ревизори извршија ревизија на следните функции: управување со основни средства и финансиски операции (без вложувања), прием во осигурување и продажба (вклучително и реосигурување, маркетинг и односи со јавноста), информациска технологија, заштита на личните податоци, штети (вклучително и реосигурување), усогласеност со закони (вклучително и извештаите за законодавецот) и финансии (локално сметководство, наплата на побарувања, вложувања и утужени побарувања).

Сите неведени функции беа ревидирани од аспект на нивните стратегии, политики, процеси и процедури, воспоставените интерни контроли и нивната ефективност, усогласеноста со интерните осигурителни општи и посебни услови и тарифи, овластувања, акти на деловната политика и локалната регулатива како и политиките и инструкциите на Групацијата.

Во текот на 2016 година интерните ревизори исто така изготвија и доставија до Агенцијата за супервизија на осигурувањето на РМ (“АСО”) извештаи за работата во текот на 2015 година, како и годишен извештај до Интерната ревизија на Групацијата.

Планот за работа на интерната ревизија до денот на изготвувањето на овој извештај е исполнет и тоа од аспект на ревизорската работа на терен и известувањето.

Наоди утврдени во текот на завршените ревизии

Во текот на ревизиите извршени во 2016 година интерните ревизори утврдија само наоди од низок ризик, односно наоди кои немаат значаен негативен ефект на работата и резултатите на Друштвото.

За сите известени наоди беа договорени соодветни активности, сопственици на активностите (одговорни лица) и рокови за извршување.

Ревизорските мислења за сите ревидирани функции беа **“Одлично”**.

При ревизиите на функциите управување со основни средства и финансиски операции (без вложувања) и информациска технологија не утврдивме материјални наоди и сите мали неусогласености и/или отстапувања кои се јавија во ограничен број (изолирани случаи) беа веднаш дискутирани со менаџментот на Друштвото и за истите беа договорени активности за нивно елиминирање.

Наодите од низок ризик се наведени подолу:

НАОДИ ОД НИЗОК РИЗИК:

I ***Заштита на личните податоци***

- ***Отсуство на обука на обработувачите на лични податоци вработени кај Друштвото за законските барања за обработка и заштита на личните податоци***

Наод:

Офицерот за заштита на личните податоци посетувал обука за заштита на личните податоци, но другите обработувачи на лични податоци вработени кај Друштвото не.

Импликации:

Овој наод интерните ревизори го известува бидејќи истиот може да доведе до ***несоодветна обработка, чување и заштита на личните податоци, поинципијални наочувања на законските барања, права на лица и законски казни.***

Активности на менаџментот:

Офицерот за заштита на личните податоци изработи правилник т.е инструкции за сите вработени на Друштвото кои истовремено се и обработувачи на лични податоци кој ќе служи за нивна обука за сите значајни аспекти и барања на Законот за заштита на личните податоци. Правилникот беше доставен до сите обработувачи на лични податоци, вработени во Друштвото.

Тековен статус:

Договорените активности беа **завршени до 31.07.2016 година.**

- ***Отсуство на обука на обработувачите на лични податоци вработени кај Друштвото за информатичката безбедност***

Наод:

Администраторот на информацискиот систем досега на организирал обука на обработувачите на лични податоци вработени кај Друштвото за информатичката безбедност.

Импликации:

Овој наод интерните ревизори го известува бидејќи истиот може да доведе до ***несоодветна обработка, чување и заштита на личните податоци, прекршување на политиката за информациска безбедност на Друштвото, законските барања, права на лица и законски казни.***

Активности на менаџментот:

Правилникот за обука на обработувачите на личните податоци, споменат во претходниот наод, го вклучува и делот за ИТ безбедност поврзан со обработката и заштитата на личните податоци. Правилникот беше доставен до сите обработувачи на лични податоци, вработени во Друштвото.

Тековен статус:

Договорените активности беа завршени до 31.07.2016 година.

II Прием во осигурување и продажба (вклучително и реосигурување, маркетинг и односи со јавноста)

- ✓ **Нестандардизиран процес и тек на деловната документација за ризиците примени во осигурување од страна на интјерните агенти, агенциите за осигурување и брокериите, неажурна евиденција на архивираниите полиси за осигурување, организација и чување на истите и засои во нивното архивско заведување**

Наод:

Друштвото продава осигурување преку интерните агенти, агенции за осигурување, брокери, банки и туристички агенции.

При анализата на процесот и текот на документацијата за ризиците примени во осигурување (полиси и придружни документи), од изготвувањето на понудата за осигурување до издавањето на полисата за осигурување и нивно архивирање, кај различните канали за продажба утврдиме нестандардизирани процеси и процедури кои доведуваат до тешкотии при обезбедување на полиси од архивата на Друштвото за потребите на анализи, ревизии и што е особено важно за утужување на ненаплатените побарувања.

Полисите за ризици примени во осигурување во последните 2 години не се евидентирани во компјутерската апликација за архивирање, што создало значителен застој и тешкотии во наоѓањето на полисите за осигурување кои им се потребни на кредит контролорите и правниците за утужување на старите и ненаплатени побарувања. Полисите кои не се компјутерски евидентирани се чуваат во купови на подот во просториите на архивата, несоодветно организирани. Следствено многу од полисите кои се потребни за тужење не можат на време да се најдат, да се утужат и наплатат.

При увидот во компјутерската апликација за евиденција на архивираниите полиси за осигурување утврдиме дека истата вклучува непотребни внесови кои одземаат време, а можат да доведат и до грешки. Сето тоа може да се отстрани со автоматски пренос на веќе внесените податоци од страна на вработените кои ги изготвуваат и тарифираат полисите, а вработените во архивата може да прават визуелни проверки и споредби на внесените и пренесени податоци со оригиналните доставени документи. Поради сегашната поставеност на апликацијата вработените во архивата не можат да се посветат на расчистување на застојот со невнесените полиси од последните 2 години и нивната соодветна организација.

Утврдиме и случаи на претпечатени полиси (за моторни и патнички осигурувања) кои биле продадени во периодот од 2013 до 2015 година, но не биле раздолжени кај вработениот за издавање и евиденција на ваквите полиси поради што и не биле архивирани. Оваа ситуација исто така негативно делува на можноста ненаплатените премии по овие видови осигурувања да се утужат и наплатат.

Ако се земе во предвид дека побарувањата застаруваат за 3 години, решавањето на проблемот со неевидентирани архивирани и/или нераздолжени и неархивирани претпечатени полиси треба да е приоритет.

Сепак мора да напоменеме дека сите полиси кои Друштвото ги издало на клиенти се точно и навремено евидентирани во сметководството на Друштвото како побарувања

и приход од премии, а недостигот на евиденција се однесува само на архивската компјутерска апликација.

Импликации:

Овој наод интерните ревизори го известува бидејќи истиот може да доведе до **финансиски загуби како резултат на неможности за ефикасна и навремена наплата на должните премии.**

Активности на менаџментот:

Менаџментот договори нова и унифицирана процедура за текот на документацијата за ризиците превземени во осигурување која ќе се применува од вработените во сите канали за продажба. Програмерите ќе ја надградат апликацијата за архивирање на полиси со обезбедување на автоматски трансфер на податоци за веќе внесени полиси со што ќе се обезбеди поточна и навремена архивска евиденција. Застојот со неевидентирани полиси од последните 2 години ќе се расчистува. Полисите и придружната документација ќе се реорганизира и соодветно ќе се подреди да овозможи лесно наоѓање на потребните полиси. Задолжените претпечатени полиси, кои подолго време не се раздолжени, а се издадени ќе се истражат и обезбедат за да се архивираат.

Тековен статус:

Договорените активности за стандардизација на процесот и текот на документите при издавање на полиси за осигурување до нивно архивирање кај сите канали за продажба започнаа **веднаш и се комплетирани.** Активностите поврзани со надградување на компјутерската апликација за архивирање на полиси кои иако беа договорени да се завршат до **30.09.2016 година беа завршени порано односно во текот на месец август 2016 година, а корисничкото тестирање ја потврди функционалноста на апликацијата.** Застојот со неевидентирани полиси од последните 2 години се расчисти и тековните полиси сега навремено се внесуваат на систем и физички соодветно се архивираат.

Останати ревизии:

При ревизиите на функциите информациска технологија, управување со основни средства и финансиски операции (без вложувања), штети (вклучително и реосигурување), усогласеност со закони (вклучително и извештаите за законодавецот) и Финансии (локално сметководство, наплата на побарувања, вложувања и утужени побарувања) не утврдивме материјални наоди. Малите отстапувања кои ги утврдивме беа веднаш корегирани и отстранети уште за време на теренската ревизија и затоа не беа известени како посебни наоди (но беа напоменати во делот на мислењето).

Наоди утврдени и во претходните ревизии

При ревизиите спроведени во текот на 2016 година не утврдивме наоди кои се повторуваат од минатите години, што претставува подобрување во однос на соодветната ситуација во 2015 година.

Татјана Ансарова - Јовановска
Менаџер за интерна ревизија

Стоил Стоименовски
Овластен ревизор

Сектор за интерна ревизија,
Осигурување Македонија ад -
Виена Иншуранс Груп

Врз основа на член 383 став 1 точка 8 од Законот за трговски друштва, член 20 став 3 точка 11 од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), а во врска со член 129 став 2 од Законот за супервизија на осигурување, член 39 став 7 и став 8 од Правилата за котација на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје, член 2 став 1 точка 2 од Правилникот за содржината на редовните известувања кои друштвата за осигурување и/или реосигурување и други лица ги доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно Законот за супервизија на осигурување, член 56 од Статутот на Друштвото, а во врска со точка 11 од работниот дел на дневниот ред на Јавниот повик за свикување на Годишното собрание за деловната 2016 година бр.02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, акционерите на Друштвото на **Годишното собрание на Друштвото за деловната 2016 година** одржано на ден **28.04.2017 година**, ја усвоија следната:

ОДЛУКА

**за именување на друштво за ревизија кое ќе изврши ревизија на
Финансиските извештаи и Годишната сметка на Друштвото за деловната 2017 година**

1. За извршување на ревизија на Финансиските извештаи и Годишната сметка на Друштвото за деловната 2017 година се именува **Друштвото за ревизија КПМГ Македонија ДОО Скопје**.
2. Се задолжува Управниот одбор на Друштвото да побара согласност од Агенцијата за супервизија на осигурување, за Друштвото кое ќе изврши ревизија на Годишната сметка за деловната 2017 година од став 1 на оваа Одлука, во рок од 15 дена од денот на донесувањето на оваа Одлука.
3. Оваа Одлука ќе се објави на официјаланата интернет страница на Друштвото и на СЕИ НЕТ системот на Македонската берза за хартии од вредност АД Скопје.
4. Оваа Одлука ќе се достави до Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Македонија.
5. Оваа Одлука влегува во сила по добивање на согласност од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на Р. Македонија.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

Врз основа на член 418 од Законот за трговските друштва, член 66 од Законот за супервизија на осигурување и член 59 од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), а во врска со 12 од дневниот ред на Јавниот повик за свикување на Годишно собрание за деловната 2016 година бр. 02-2849/2-1 од 23.03.2017 година, Годишното собрание на Друштвото на својата седница, одржана на **28.04.2017 година**, ја донесе следната:

СТАТУТАРНА ОДЛУКА

за измена на Статутот на Друштвото бр.0201-9377/3-1
(Пречистен текст) од 25.12.2014 година

1. Во Статутот на Друштвото бр.0201-9377/3-1(Пречистен текст) од 25.12.2014 година (во понатамошен текст: Статут) се вршат измените како во став 2 до став 5 од оваа Одлука.
2. Се менува членот 8 од Статутот, и по извршените измени истиот гласи:

Член 8

(1) Друштвото дејноста осигурување ја врши преку следните класи на осигурување:

- 1) **Класа 1** - Осигурување од последици од несреќен случај - незгода (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања), во случај на смрт или здравствени проблем поради повреда, вклучувајќи:
 - исплата на осигураната сума во еден целосен износ;
 - исплата на осигураната сума на рати;
 - комбинација на исплати од претходните два случаи, и
 - исплата на поради повреди, нарушување на здравјето или смрт на патници.
- 2) **Класа 2** - Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување, и тоа:
 - доброволно здравствено осигурување согласно со Законот за доброволно здравствено осигурување и/или;
 - исплата на фиксн парични износи и/или;
 - надоместок на покритие на други трошоци кои не се покриени со доброволното здравствено осигурување.
- 3) **Класа 3** - Осигурување на моторни возила (каска) кое ги покрива штетите за:
 - моторни возила со сопствен погон, освен шински, и
 - влечни патни возила.
- 4) **Класа 4** - Осигурување на шински возила (каска) ги покрива штетите настанати на шински возила;
- 5) **Класа 5** - Осигурување на воздухоплови (каска) ги покрива штетите настанати на воздухоплови;
- 6) **Класа 6** - Осигурување на пловни објекти (каска) ги покрива штетите настанати на речни или езерски пловни објекти;

ул. 11 Октомври бр. 25, П. факс: 27, 1000 Скопје
Република Македонија
Телефон: +389 (0)2 3115 188
Факс: +389 (0)2 3137 154
e-mail: info@insumak.mk

- 7) **Класа 7** - Осигурување на стока во превоз (карго) ги покрива штетите или гуток на стока во превоз, вклучувајќи го и багажот, без оглед на видот на транспортот;
- 8) **Класа 8** - Осигурување на имот од пожар и природни непогоди ги покрива штетите или губитоците на имот (освен штетите на имот од точка 3 до точка 7 на овој став од овој член), во случаи на:
- пожар,
 - експлозија,
 - луња,
 - природни непогоди освен луња и земјиште што тоне или се лизга
- 9) **Класа 9** - Други осигурувања на имот ги покрива штетите или губитоци на имот (освен штетите на имот предвидени со точките 3 до 7 од овој став од овој член) поради град или мраз, и други штети освен одние од точка 8 на овој член (на пример во случај на кражба);
- 10) **Класа 10** - Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- 11) **Класа 11** - Осигурување од одговорност на употреба на воздухоплови кое ги покрива штетите настанати од употреба на воздухопловот вклучувајќи ја одговорноста на сопственикот.
- 12) **Класа 12** - Осигурување од одговорност на од употреба на пловни објекти кое ги покрива штетите настанати од употреба на пловните објекти вклучувајќи ја одговорноста на сопственикот.
- 13) **Класа 13** - Општото осигурување од одговорност го покрива осигурувањето од други одговорности освен оние од точките од 10 до 12 од овој став од овој член.
- 14) **Класа 14** - Осигурувањето на кредити покрива:
- ризик од неплаќање (ненавремено плаќање), поради неликвидност или други околности;
 - извозни кредити и други ризици во врска со извозот, трговијата и инвестирањето на странски и домашен пазар;
 - кредити со отплата на рати;
 - хипотекарни и ломбардни кредити;
 - земјоделски кредити;
 - други кредити и заеми.
- 15) **Класа 15** - Осигурувањето на гаранции ги покрива и директно или индиректно гарантира за исполнувањето на обврските на должинците.
- 16) **Класа 16** - Осигурувањето од финансиски загуби ги покрива финансиските загуби кои се јавуваат како резултат на:
- ризик при вработување;
 - недоволен приход (општо);
 - временски неприлики;
 - загубен приход;
 - непредвидени општи трошоци;
 - непредвидени трговски трошоци;
 - загуба на пазарна вредност;
 - загуба на рентата или приходот;

- *индиректни трговски загуби освен наведените во претходните случаи;*
 - *други финансиски загуби (освен трговски), и*
 - *други видови на финансиски загуби.*
- 17) Класа 17** - Осигурувањето на правна заштита ги покрива трошоците за правна помош и судски спорови;
- 18) Класа 18** - Осигурувањето на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување или други случаи на отсуство од дома или од постојното место на живеење.
- (2) Друштвото може да преземе работи од осигурувањето од една или повеќе класи на осигурување во неживотно осигурување кое ги покрива класите наведени во став 1 на овој член,
- (3) За воведување на нова класа на осигурување, Друштвото задолжително поднесува барање до Агенцијата за супервизија на осигурување (во понатамошен текст: Агенцијата) за да добие дозвола за воведување на нова класа на осигурување.
- (4) Во согласност со Националната Класификација на Дејностите, а врз основа на внатрешната осигурителна мрежа, Друштвото врши работи на осигурување неживот како претежна дејност под шифра 65.12 и работи на реосигурување под шифра 65.2.
3. Се менува ставот 3 од членот 23 од Статутот и по извршените измени истиот гласи:
- (3) *Рокот кој што тече од денот на објавувањето на јавниот повик, односно од денот на испраќањето на поканата за учество на собранието, до денот на одржувањето на собранието неможе да биде пократок од 30 дена до денот на одржувањето на собранието.*
4. Точката 3 од ставот 1 од членот 57 се брише.
5. Ставот 2, ставот 3 и ставот 4 од членот 57 се бришат.
6. Одредбите од став 2 до став 5 од оваа Одлука влегуваат во сила со денот на добивање на согласност за измена на Статутот од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, односно со уписот на одлуката во Трговскиот регистар што се води при централниот регистар на Р.Македонија.
7. Се задолжува Управниот одбор на Друштвото да изработи пречистен текст на Статутот.
8. По стапувањето во сила на оваа Одлука, Друштвото продолжува да работи на начин и под услови под кои е запишано во Трговскиот регистар при Централниот регистар на Р. Македонија.
9. Секоја одредба на оваа Одлука која е спротивна на одредбите на Законот за трговските друштва и Законот за супервизија на осигурување, како и било кој друг

позитивен пропис е ништовна, а во таков случај се применуваат одредбите од предметниот закон или подзаконски акт.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

По претходно поднесен предлог од страна на Управниот одбор на Друштвото за воведување на здравствено осигурување како нова класа на осигурување како, како и по добиено позитивно мислење и одобрение од страна на Надзорниот одбор за истото, Управниот одбор на Друштвото усвои Предлог статутарна одлука која ја достави до Надзорниот одбор и акционерите на Друштвото. Членовите на Надзорниот одбор на Друштвото позитивно се изјаснија за предлогот за измена и дополнување на Статутот на Друштвото бр. 0201-9377/3-1 од 25.12.2014 година. Заради воведување на нова класа на осигурување, Класа - 2 Здравствено осигурување се одлучи како во став 2 од диспозитивот на оваа Одлука.

Измените на Статутот на Друштвото нотирани во став 3 од диспозитивот на оваа Одлука се вршат заради усогласување на одредбите од Статутот на Друштвото со одредбите од Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва објавен во Службен весник на РМ бр.61 од 31.03.2016 година, а измените на Статутот на Друштвото нотирани во ставот 4 и ставот 5 од оваа Одлука се вршат заради усогласување на одредбите од истиот со фактичката внатрешна организација на Друштвото.

Поради претходно споменатото се одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

ГОДИШНО СОБРАНИЕ
Претседавач

Врз основа на член 383 став 1, точка 1, член 417 до член 419 и член 287 од Законот за трговските друштва, одредбите од Законот за супервизија на осигурување, како и член член 20 став 3 точка 1 и член 59 од Статутот (пречистен текст) бр. 0201 - 9377/3-1 од 25.02.2014 година, Статутарната одлука за измена на Статутот бр. _____, Собранието на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), на својата седница одржана на година 28.04.2017, донесе:

СТАТУТ

на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (Пречистен текст)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп, со седиште на ул. 11 октомври бр. 25, Скопје, Република Македонија (во натамошниот текст: „Друштвото“) е акционерско друштво за осигурување (и реосигурување), основано и организирано во согласност со македонските закони, заради вршење работи на неживотно осигурување и реосигурување, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето, на целата територија на Република Македонија преку неговите подружници - деловни единици.

Член 2

(1) Со овој Статут се уредува корпоративното управување, активностите и организацијата на Друштвото, вклучувајќи особено, но без ограничување, како што следува: I – Основни одредби, II – Фирма и седиште на Друштвото, III – Предмет на работење на Друштвото, IV – Основна главнина и акции, V – Зголемување и намлување на основната главнина, VI – Положбата, правата и должностите на акционерите, VII – Органи на Друштвото, управување и раководење, VIII – Доверливост на податоците, деловна тајна и забрана на конкуренција, IX – Управување со ризик и имот на Друштвото, X – Овластен актуар, XI – Деловни книги, годишни и финансиски извештаи, исплата на дивиденда, XII – Инспекција, мониторинг, ревизија и супервизија, XIII – Внатрешна организација на Друштвото, XIV – Престанок на друштвото, XV – Постапка за измена на Статутот, XVI – Звршни одредби.

II. ФИРМА И СЕДИШТЕ НА ДРУШТВОТО

Член 3

(1) Фирмата (називот) на Друштвото на македонски јазик ќе гласи:

- Целосен назив: **Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп**
 - Скратен назив **Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп.**
- (2) Фирмата (називот) на Друштвото на англиски јазик ќе гласи:

- Целосен назив: **Stock Company for Insurance and Reinsurance MAKEDONIJA Skopje - Vienna Insurance Group**
- Скратен назив: **Insurance MAKEDONIJA s.c. Skopje - Vienna Insurance Group**

Член 4

- (1) Седиштето на Друштвото е на ул. 11 октомври бр. 25, Скопје, Република Македонија.
- (2) Предлог за измените и дополнувањата на фирмата и/или седиштето на Друштвото може да даде единствено Надзорниот одбор на Друштвото.

Член 5

- (1) Друштвото е основано на неопределено време на траење.
- (2) Друштвото ќе настапува на пазарот во свое име и за своја сметка, а за обврските одговара со целокупниот свој имот.

Член 6

- (1) Друштвото има своја жиро сметка и свој знак (лого).
- (2) Логото на Друштво е изразено на следниот начин: Логотипот ОСИГУРУВАЊЕ МАКЕДОНИЈА е од левата страна на посебно обработен кириличен фонт. Десно заштитниот знак ја претставува буквата М во форма кружница, односно топка која пак ја означува буквата О кои се иницијалните букви на називот на компанијата. Сината боја е застапена со две нијанси едната со помал интензитет и другата со полн интензитет но со помала застапеност. По целата ширина на логото е подвлечена црвена линија и под неа стои VIENNA INSURANCE GROUP на латиничен фонт.
- (3) Друштвото има свој кружен печат и свој архивски печат.
- (4) Кружниот печат на Друштвото има кружна форма и ширина од 30 мм. Содржината текстот на кружниот печат е претставена преку фирмата и логото на Друштвото.
- (5) Архивскиот печат на Друштвото има правоаголна форма со должина од 48 мм и ширина од 20 мм. Содржината на текстот на архивскиот печат е претставена преку фирмата или скратениот назив на Друштвото, седиштето, архивскиот број и датата на заверка на актот.
- (6) Кружниот печат и архивскиот печат се употребуваат во писмената комуникација со трети лица и во внатрешната комуникација на Друштвото, доколку тоа е неопходно согласно Закон или овој Статут.
- (7) Бројот на кружните печати и архивските печати, начинот на нивната употреба, чување и ракување се уредува со Одлука на Управниот одбор на Друштвото.
- (8) Друштвото ќе работи под заштитен знак (лого).

III. ПРЕДМЕТ НА ДЕЛОВНО РАБОТЕЊЕ НА ДРУШТВОТО

Член 7

- (1) Друштвото за осигурување може да врши само работи на осигурување и работи на реосигурување.
- (2) Работите на осигурувањето опфаќаат склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување, склучување и исполнување на договори за соосигурување, како и склучување и извршување на надворешни договори за реосигурување.
- (3) Работите од реосигурувањето опфаќаат склучување и извршување на спогодби за реосигурување издадени од Друштвото за осигурување запишано за внатрешно реосигурување за вишокот на ризици над максималната граница покриена со осигурувањето.
- (4) Во рамките на работите на осигурувањето и работите од реосигурување, Друштвото може да врши и: посредување во договарање на осигурување и реосигурување; операции со фјучерс договори, опции, како и други слични финансиски инструменти, доколку истите се користат како обезбедување од ризици настанати како резултат на флукутации на девизниот курс и каматните стапки, а во согласност со Законот за супервизија на осигурување; снимање на ризици; снимање и процена на штети; посредување при продажба и продажба на остатоците од осигурени оштетени предмети; воведување мерки за спречување, намалување и отстранување на штетите и ризиците кои претставуваат опасност во неживотното осигурување; укажување на правна помош во осигурувањето и давање на други интелектуални и технички услуги поврзани со работи на осигурување.

Член 8

- (1) Друштвото, дејноста осигурување ја врши преку следните класи на осигурување:
 - 1) Класа 1 - Осигурување од последици на несреќен случај - незгода (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања), во случај на смрт или здравствени проблеми поради повреда, вклучувајќи:
 - Исплата на осигураната сума во еден целосен износ;
 - Исплата на осигурената сума во рати;
 - Комбинација на исплати од претходните два случаи и
 - Исплата поради повреди, нарушување на здравјето или смрт на патници.
 - 2) Класа 2 - Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување, и тоа:
 - доброволно здравствено осигурување согласно со Законот за доброволно здравствено осигурување и/или
 - исплата на фиксни парични износи и/или
 - надоместок за покривање на други трошоци кои не се покриени со доброволното здравствено осигурување.
 - 3) Класа 3 - Осигурувањето на моторни возила (каска) ги покрива штетите за:
 - моторни возила со сопствен погон, освен шински и
 - влечни патни возила.
 - 4) Класа 4 - Осигурувањето на шински возила (каска) ги покрива штетите настанати на шински возила.

- 5) Класа 5 - Осигурувањето на воздухоплови (каска) ги покрива штетите настанати на воздухоплови.
- 6) Класа 6 - Осигурувањето на пловни објекти (каска) ги покрива штетите настанати на речни или езерски пловни објекти.
- 7) Класа 7 - Осигурувањето на стока во превоз (карго) ги покрива штетите или губиток на стока во превоз, вклучувајќи го багажот, без оглед на видот на транспортот.
- 8) Класа 8 - Осигурувањето на имот од пожар и природни непогоди ги покрива штетите или губитоците на имот (освен штетите на имот предвидени со точките од 3 до 7 на овој член) во случаи на:
 - пожар;
 - експлозија;
 - луња;
 - природни непогоди освен луња и земјиште што тоне или се лизгач и
 - слегнување и лизгање на земјиште.
- 9) Класа 9 - Други осигурувања на имот ги покрива штетите или губитоци на имот (освен штетите на имот предвидени со точките од 3 до 7 на овој член) поради град или мраз, и други штети освен оние од точката 8 на овој член (на пример, во случај на кражба).
- 10) Класа 10 - Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила.
- 11) Класа 11 - Осигурувањето од одговорност од употреба на воздухоплови ги покрива штетите настанати од употреба на воздухопловот вклучувајќи ја одговорноста на сопственикот.
- 12) Класа 12 - Осигурувањето од одговорност од употреба на пловни објекти ги покрива штетите настанати од употреба на пловните објекти вклучувајќи ја одговорноста на сопственикот.
- 13) Класа 13 - Општото осигурување од одговорност го покрива осигурувањето од други одговорности освен оние од точките од 10 до 12 на овој член.
- 14) Класа 14 - Осигурувањето на кредити покрива:
 - ризик од неплаќање (ненавремено плаќање), поради неликвидност или други околности;
 - извозни кредити и други ризици во врска со извозот, трговијата и инвестирањето на странски и домашен пазар;
 - кредити со отплата на рати;
 - хипотекарни и ломбардни кредити;
 - земјоделски кредити и
 - други кредити и заеми.
- 15) Класа 15 - Осигурувањето на гаранции ги покрива и директно или индиректно гарантира за исполнувањето на обврските на должниците.
- 16) Класа 16 - Осигурувањето од финансиски загуби ги покрива финансиските загуби кои се јавуваат како резултат на:
 - ризик при вработување;
 - недоволен приход (општо);
 - временски неприлики;
 - загубен приход;
 - непредвидени општи трошоци;
 - непредвидени трговски трошоци;
 - загуба на пазарната вредност;

- загуба на рентата или приходот;
- индиректни трговски загуби освен оние наведени во претходните случаи;
- други финансиски загуби (освен трговски) и
- други видови на финансиски загуби.

17) Класа 17 - Осигурувањето на правна заштита ги покрива трошоците за правна помош и судски спорови.

18) Класа 18 - Осигурувањето на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување или други случаи на отсуство од дома или од постојаното место на живеење.

- (2) Друштвото може да преземе работи од осигурувањето од една или повеќе класи на осигурување во неживотно осигурување кое ги покрива класите наведени во став 1 од овој член.
- (3) За воведување на нова класа на осигурување, Друштвото задолжително поднесува барање до Агенцијата за супервизија на осигурување (во натамошниот текст: „Агенцијата“) за да добие дозвола за воведување на нова класа за осигурување.
- (4) Во согласност со Националната Класификација на Дејностите, а врз основа на внатрешната осигурителна мрежа, Друштвото врши работи на осигурување на имотнеживот како претежна дејност под шифра 65.12, како и работи на реосигурување под шифра 65,2-

IV. ОСНОВАЧ, ОСНОВНА ГЛАВНИНА И АКЦИИ

Член 9

- (1) Основната главнина и акциите гласат во Евра, кои како противвредност изразени се во денари, според средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на донесувањето на одлуката за издавање на акциите.
- (2) Основната главнина на Друштвото изнесува 14.409.474,26 Евра или изразено во денарска противвредност 888.308.064,44 денари, пресметани според средниот курс на Еврото од страна на Народна банка на Република Македонија на ден 30.04.2013 година (1 Евро = 61.6475 денари).

Член 10

- (1) Основната главнина на Друштвото е поделена во 717.462 (седумстотини седумнаесет илјади четрстотини шесет и две) обични акции.

Член 11

- (2) Номиналната вредност на една обична акција изнесува во ЕУР 20,084 (дваесет евра и нула осумдесет и четири евро центи) во денарска противвредност.
- (3) Собранието на Друштвото преку измена на Статутот може да изврши поделба на акциите и истовремено да го намали или да изврши спојување на акциите и истовремено да го зголеми нивниот номинален износ под услов основната главнина да остане непроменета.
- (4) Акциите од наредните емисии можат да се уплатат во пари, а може и во предмети и права изразени во паричен износ, со тоа што мора да бидат без товар и да му

овозможуваат на Друштвото со нив слободно и трајно да располага од моментот на нивното запишување.

Член 12

- (1) Одлука за издавање на акции донесува Собранието на Друштвото со мнозинство на гласови кое не може да биде помало од две третини од акциите со право на глас, претставени во Собранието. Со одлуката за издавање на акции е предвидено и издавање на потврда со која се потврдува дека имателот го поседува бројот на акциите означени во потврдата.
- (2) Одлуката за издавање на акции ги содржи податоците утврдени согласно Закон.

Член 13

- (1) Секоја акција гласи на име на акционерот.
- (2) Обичните акции се акции кои им даваат на нивните сопственици:
 - 1) право на глас во Собранието на Друштвото;
 - 2) право на исплата на дел од добивката (дивиденда); и
 - 3) право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.
- (3) Секоја акција која дава право на глас ќе дава право на еден глас во Собранието на Друштвото.

Член 14

- (1) Акциите се издаваат, се пренесуваат и се водат во форма на електронски запис во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија (во натамошниот текст: „ЦДХВ“) согласно законот.

V. ЗГОЛЕМУВАЊЕ И НАМАЛУВАЊЕ НА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА

Зголемување и намалување на основната главнина

Член 15

- (1) Зголемувањето или намалувањето на основната главнина на Друштвото се врши согласно применливите одредби на законот, со Одлука за зголемување или намалување на основната главнина на Друштвото, донесена од Собранието со мнозинство кое не може да биде помало од две третини од акциите со право на глас претставени во Собранието.

Член 16

- (1) Издавањето на нови акции треба да биде одобрено од Комисијата за хартии од вредност, доколку тоа се бара според законот, и да биде спроведено во постапка предвидена со применливите закони.

Член 17

- (1) Друштвото може да изврши условно зголемување на основната главнина согласно применливите законски одредби.

VI. ПОЛОЖБА, ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Член 18

- (1) За акционер ќе се смета секое лице кое е регистрирано во Акционерската книга, на начин кој е определен со закон.
- (2) Акционерите кои поседуваат обични акции, имаат права кои произлегуваат од таквите акции, определени со закон и овој Статут.
- (3) Акционер има право да биде информиран за работењето на Друштвото, да врши увид во книгите на Друштвото и во други акти и документи на Друштвото, во согласност со закон.

VII. ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Член 19

- (1) Друштвото има двостепен систем на управување, составен од Надзорен одбор и Управен одбор, во согласност со закон и одредбите од овој Статут.
- (2) Органи на Друштвото се:
 - 1) Собрание на акционери („Собранието“);
 - 2) Надзорен одбор; и
 - 3) Управен одбор.

Собрание на акционери

Член 20

- (1) Освен доколку не е поинаку определено со закон, акционерите ќе ги реализираат своите права пред Собранието на акционери.
- (2) Секој акционер ќе може да издаде полномошно на лице кое ќе ги реализира неговите права пред Собранието и ќе го извести Друштвото за таквото овластување во роковите определени со закон во согласност со постапката утврдена со применливите одредби од Законот за трговските друштва.
- (3) Собранието одлучува само за прашања изречно определени со овој Статут или со закон, а особено за:
 - 1) измени и дополнувања на Статутот;
 - 2) измена на називот на Друштвото;
 - 3) измена на седиштето на Друштвото;
 - 4) одобрување на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година и одлучување за распределба на добивката;

- 5) избор и отповикување на членовите на Надзорниот одбор и одредување на наградата кој им следува на членовите на Надзорниот одбор;
 - 6) одобрување на работата и водењето на работењето со Друштвото на членовите на Управниот одбор и на Надзорниот одбор;
 - 7) промена на предметот на работење на Друштвото;
 - 8) промена на правата врзани за одделни родови и класи акции;
 - 9) зголемување и намалување на основната главнина на Друштвото;
 - 10) издавање акции и други хартии од вредност;
 - 11) назначување овластен ревизор за ревизија на годишната сметка и на финансиските извештаи на Друштвото;
 - 12) преобразба на Друштвото во друга форма на друштво, како и за статусните промени на Друштвото;
 - 13) престанување на Друштвото; и
 - 14) други работи кои се во надлежност на Собранието согласно закон и овој Статут.
- (4) Собранието не може да одлучува за прашања од областа на управувањето, односно од областа на водењето на работењето на Друштвото што се надлежност на органите на управување, освен ако со закон не е поинаку определено.

Член 21

- (1) Годишното Собрание на Друштвото го свикува Управниот Одбор на Друштвото, најдоцна три месеца по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работата на Друштвото во претходната деловна година, а не подоцна од четири месеци од завршувањето на календарската година или 14 месеци од одржувањето на последното годишно собрание.
- (2) Доколку Управниот Одбор на Друштвото не го свика годишното собрание навреме, Собранието без одлагање го свикува Надзорниот Одбор на Друштвото.
- (3) На годишната седница, Собранието:
 - 1) ја разгледува и усвојува годишната сметка, финансиските извештаи и годишниот извештај за работата на Друштвото од претходната деловна година;
 - 2) одлучува за употреба на добивката или покривање на загуба; и
 - 3) ја одобрува работата на членовите на Управниот одбор и Надзорниот одбор на Друштвото.
- (4) За одобрување на работата и за водењето на работењето на Друштвото од страна на членовите на Управниот одбор и за работата на членовите на Надзорниот одбор се гласа одделно за секој член на органот. Доколку Собранието не ја одобри работата на сите или само на некои од членовите на овие органи, може да одлучи за именување на нови членови наместо оние чијашто работа не е одобрена.

Член 22

- (1) Покрај задолжителното одржување на Годишното собрание, Друштвото може да одржи Собрание секогаш кога тоа е во интерес на Друштвото.
- (2) Управниот одбор, Надзорниот одбор, кога е предвидено со Закон, може по сопствена иницијатива или по иницијатива на било кој акционер, да свика вонредна седница на Собранието во периодот помеѓу две редовни седници на Собранието. Иницијативата, заедно со предлогот на дневниот ред за седницата, се доставува во писмена форма до Друштвото.

- (3) Барање за свикување Собрание можат да поднесат акционери кои имаат најмалку една десеттина од сите акции со право на глас. Во барањето што го поднесуваат по писмен пат, акционерите кои бараат свикување Собрание мораат да ги наведат целта и причините за свикувањето на Собранието и да обезбедат податоци кои што се бараат во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Член 23

- (1) Собранието на акционери се свикува со испраќање на покана до акционерите или со јавен повик до сите акционери.
- (2) Јавниот повик за одржување на седница на собранието се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на Република Македонија. Друштвото мора да ја објави содржината на јавниот повик на неговата официјална интернет страна и интернет страната на Берзата каде што котираат акциите на Друштвото, во согласност со одредбите кои ја уредуваат постапката за свикување на Собрание на друштва со посебни обврски за известување и друштва кои котираат на берза од Законот за трговските друштва.
- ~~(3) Рокот којшто тече од денот на објавувањето на јавниот повик до денот на одржувањето на Собранието не може да биде подолг од 50 дена ниту пократок од 21 ден до денот на одржувањето на собранието.~~
- (3) Рокот кој што тече од денот на објавувањето на јавниот повик, односно од денот на испраќањето на поканат за учество во собранието, до денот на одржувањето на собранието неможе да биде пократок од 30 дена до денот на одржувањето на собранието.
- (4) Јавниот повик како минимум содржина треба да ги содржи следните податоци:
- 1) фирма и седиште на Друштвото;
 - 2) местото и датумот на одржување на седницата;
 - 3) други процедурални формалности, предвидени со Статутот, кои се значајни за присуство на седницата и начинот на гласање;
 - 4) дневниот ред според кој ќе се работи на Собранието;
 - 5) начинот на доставување на материјалите.
- (5) Материјалите мора да им бидат достапни на акционерите на денот на објава на јавниот повик.

Член 24

- (1) Јавниот повик за свикување на Собранието ќе ги содржи датумот и часот, местото и предлог дневниот ред на Собранието.
- (2) Јавниот повик за одржување на седница на Собранието содржи опис на постапките според кои акционерите учествуваат и гласаат на седница на Собранието, а особено за тоа како:
- 1) акционерите можат да вклучат точки во дневниот ред на Собранието и да предлагаат одлуки со информација за тоа како истото можат да го прават откако ќе се објави повикот, како акционерите можат да поставуваат прашања до Друштвото за точките од дневниот ред на седницата на Собранието и со информација за рокот до кој тоа можат да го сторат. По исклучок, јавниот повик може да ги содржи само последните рокови до кои може да се предлагаат точки на дневниот ред, поставуваат прашања, односно да се предлагаат одлуки ако во поканата, односно во јавниот повик е наведена официјалната интернет

страница на Друштвото со упатување дека на истата можат да се најдат детални информации за начинот на предлагање точки на дневниот ред, поставување прашања и предлагање одлуки од страна на акционерите;

- 2) се одвива постапката за гласање преку полномошник, како ќе им се направат достапни обрасците за гласање преку полномошник на акционерите кога Друштвото има подготвено такви обрасци и информација за тоа како Друштвото е подготвено да ги прими електронски известувањата од страна на акционерите за дадени овластувања на полномошници и
 - 3) се одвива постапката за гласање со кореспонденција или електронски кога друштвото овозможува такво гласање.
- (3) Во јавниот повик за одржување на седница на Собрание на Друштвото од ставот (1) на овој член треба да биде наведена адресата на официјалната интернет страница на Друштвото на која ќе бидат достапни информациите од членот 388-б од Законот за трговските друштва.

Информации кои треба да се објават на интернет страницата на Друштвото

Член 25

- (1) Во период кој не може да започне подоцна од 21-виот ден пред денот на одржување на седница на Собранието на Друштвото, како и на денот на одржувањето на седницата на Собранието, Друштвото ги објавува најмалку следниве информации:
- 1) содржината на јавниот повик за свикување на седница на Собрание на Друштвото;
 - 2) вкупниот број на акции и вкупниот број на гласачки права кои произлегуваат од акциите со право на глас на денот на објавата на јавниот повик, односно на денот на испраќање на поканата, вклучително и вкупен број на акции од секој род и класа;
 - 3) документи и материјали кои ќе се разгледуваат на седницата на Собранието на Друштвото;
 - 4) предложените одлуки за донесување или каде што такви нема предложено, мислења на овластен орган или тело на Друштвото по секоја точка од предложениот дневен ред на седницата на Собранието на Друштвото;
 - 5) предложените одлуки од акционерите кои Друштвото веднаш откако ќе ги прими треба да ги објави и
 - 6) обрасците за гласање преку полномошник и обрасците за гласање со кореспонденција подготвени за преземање електронски од страна на акционерите. Во случај ако Друштвото на акционерите не им ги направи обрасците достапни за електронско преземање од неговата интернет страница, тогаш на истата страница Друштвото објавува како обрасците можат да се добијат во писмена форма и на свој трошок, а по барање на акционер, ги доставува обрасците.

Дневен ред и вклучување нови точки на дневниот ред

Член 26

- (1) Собранието може да одлучува само за прашања кои се уредно ставени на дневен ред.
- (2) Собранието може да расправа, без право на одлучување, и за прашања коишто не се уредно ставени на дневен ред.
- (3) Секој акционер има право во кое било време да поднесува иницијатива за вклучување точки во дневниот ред на Собрание коешто ќе биде свикано.
- (4) Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акции со право на глас можат да предложат дополнување на дневниот ред со барање за вклучување нови точки ако истовремено приложат и образложение за предложената точка за дополнување на дневниот ред или ако предложат одлука по предложената точка. Предлагањето точки на дневен ред Друштвото можат да го овозможат да се врши со електронски средства.
- (5) Акционери кои поединечно или заедно поседуваат 5% од вкупниот број на акции со право на глас имаат право по писмен пат да предложат за усвојување одлуки по секоја од точките кои се вклучени или ќе бидат вклучени во дневниот ред на седницата на Собранието на Друштвото. Предлагањето одлуки Друштвото може да го овозможат да се врши со електронски средства.
- (6) Барањето за вклучување на една или повеќе точки во дневниот ред на Собранието коешто е свикано и/или предлагањето на одлуки за усвојување се испраќа до органот на управување на Друштвото, односно до свикувачот на Собранието назначен од судот во согласност со овој закон во рок од осум дена од денот кога е испратена поканата, односно од денот кога е објавен јавниот повик за одржување на седница на Собранието на Друштвото.
- (7) Барањето за вклучување една или повеќе точки во дневниот ред на Собрание коешто е свикано не може да се одбие, освен во случаите:
 - 1) ако акционерот, односно акционерите го пропуштиле рокот од ставот (6) на овој член;
 - 2) ако акционерот, односно акционерите не поседуваат доволен број акции со право на глас во Друштвото, во согласност со ставот (4) од овој член;
 - 3) ако предлогот не ги исполнува другите услови предвидени со овој Статут и
 - 4) ако точката, односно точките коишто се бара да бидат вклучени во дневниот ред на Собранието не спаѓаат во надлежност на Собранието или не се во согласност со закон и со овој Статутот.
- (8) Ако барањето од ставот (6) на овој член не е ставено на дневен ред, освен во случаите од ставот (7) на овој член, конечна одлука по барањето донесува Собранието при усвојувањето на дневниот ред.
- (9) Барањето за вклучување една или повеќе точки во дневниот ред на свикано Собрание, органот што го свикал собранието, односно лицето определено од судот да свика Собрание, го испраќа до сите акционери, односно го објавува на ист начин на којшто ги испратил поканите, односно на којшто го објавил јавниот повик за учество на свиканото Собрание, најдоцна осум дена пред денот на неговото одржување.
- (10) Таму каде што остварувањето на правото на акционерите од ставовите (4) и (5) на овој член повлекува измена на дневниот ред на седницата на Собрание кој веќе им е доставен/објавен на акционерите, Друштвото го става на располагање ревидираниот дневен ред на истиот начин, како и претходниот дневен ред пред датумот на одржувањето на седницата на Собранието на Друштвото. Ревидираниот дневен ред е

уредно ставен на располагање ако акционерите можат навремено да овластат полномошници или да гласаат со кореспонденција.

Кворум за работа на Собранието

Член 27

- (1) Собранието може да работи (кворум за работа) ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на Собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас, освен ако со Статутот не е определено поголемо мнозинство.
- (2) Ако на Собранието не се обезбеди кворумот од ставот (1) на овој член собранието не може да почне со работа. За време што не е подолго од 15 дена од денот за којшто е закажано одржувањето на Собранието коешто немало кворум за работа се закажува нов термин за одржување на Собранието (презакажано Собрание) коешто и се одржува во овој рок. Новиот термин за одржување на презакажаното Собрание се објавува на начин на којшто е објавено свикувањето на Собранието коешто немало кворум за работа.
- (3) Учеството на презакажаното Собрание повторно не се пријавува. Пред да се започне со работа на презакажаното Собрание се пристапува кон потпишување на списокот, со што секој присутен го верификува своето присуство на презакажаното Собрание. Потпишаниот список со свој потпис го заверува претседавачот со Собранието и записничарот. По заверката на списокот, претседавачот со Собранието го констатира присуството на пријавените акционери, односно на нивните полномошници, односно кворумот за работа на Собранието.
- (4) Секој верификуван учесник на презакажано Собрание може да бара копија на потпишаниот список на свој трошок.
- (5) На презакажаното Собрание може да се одлучува само по прашањата утврдени во дневниот ред за првото свикување на Собранието без оглед на бројот на присутните акционери и бројот на акциите што ги имаат. На презакажаното Собрание не може да се одлучува за прашањата за коишто, според Законот за трговските друштва или други позитивни прописи, се одлучува со поголемо мнозинство од мнозинството од кворумот од ставот (1) на овој член.

Мнозинство со кое се одлучува на собранието

Член 28

- (1) Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен ако со закон и со овој Статутот не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на Собранието.

Член 29

- (1) Одлуките донесени од страна на Собранието, влегуваат во сила на денот на нивното донесување, освен ако поинаку не е определено во самата одлука.

- (2) Целата комуникација на или за Собранието, записникот од Собранието како и одлуките усвоени на Собранието ќе бидат преведени на Англиски или Германски јазик, но македонската верзија ќе преовладува и ќе се смета за оригинал.

Член 30

- (1) За секое одржано Собрание на Друштвото се составува Записник.
- (2) Записниците треба да бидат составени најдоцна 8 (осум) дена од денот на одржаното Собрание и потпишани од страна на Записничарот и од претседавачот на Собранието, треба најмалу да содржат:
- 1) фирмата и седиштето на Друштвото;
 - 2) датумот, времето и местото на одржувањето на Собранието;
 - 3) името на претседавачот со Собранието, односно името на записничарот и имињата на членовите на комисијата за гласање (ако се избираат);
 - 4) дневниот ред на Собранието;
 - 5) акционерите присутни и претставувани;
 - 6) расправата водена на Собранието;
 - 7) значајните настани на Собранието, како и поднесените предлози;
 - 8) одлуките и резултатот од гласањето.
- (3) Членовите на Надзорниот и Управниот одбор може да присуствуваат на Собранието како гости без право на глас, освен ако не присуствуваат како акционери.
- (4) Доколку Собранието одлучува за измена на податок што, во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва се запишува во Трговскиот Регистар, односно за промена на: фирмата на Друштвото, регистрираното седиште, предметот на работење на Друштвото, износот на основната главнина, бројот на издадени акции, бројот на уплатени акции, измена Статутот, членовите на Надзорниот Одбор и овластувањата за застапување на членовите на органот на управување, како и други лица овластени за застапување на Друштвото, Записникот од таа седница го води нотар.
- (5) Записниците се чуваат во деловните простории на Друштвото, во период од најмалку 10 (десет) години од одржување на Собранието.

Надзорен одбор

Член 31

- (1) Надзорниот одбор се состои од 5 (пет) члена кои се избираат од страна на Собранието на Друштвото, со јавно гласање, од кои најмалку 1/3 од членовите се именуваат како независни членови согласно закон. Мандатот на членовите на Надзорниот одбор е до 5 (пет) години со право на реизбор.
- (2) Претседателот на Надзорниот одбор и Потпретседателот на Надзорниот одбор (доколку истиот се избира) се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор, со мнозинство гласови. Надзорниот одбор може да го разреши Претседателот или Потпретседателот на Надзорниот одбор (доколку истиот е избран) во секое време и да избере нов Претседател или Потпретседател (доколку истиот се избира).
- (3) Надзорниот одбор, од редот на своите членови, може да избере и Потпретседател кој во отсуство или спреченост на Претседателот ќе ги извршува неговите надлежности.
- (4) За член на Надзорен одбор може да биде именувано физичко лице кое е деловно способно од редот на истакнати стручни лица од областа на осигурувањето или некоја

сродна дејност. Член на Надзорен одбор истовремено не може да биде именуван во орган на друго друштво за осигурување со седиште во Република Македонија, освен доколку е член на орган на владеечко друштво во групата.

- (5) За член на Надзорниот одбор на Друштвото не може да биде именувано лице кое не ги исполнува условите предвидени во Законот за супервизија во осигурувањето. Имено, за член на Надзорниот одбор на Друштвото не може да биде именувано лице:
- 1) кое е член на орган на управување, надзорен орган или прокурист во друго друштво за осигурување или друга финансиска институција со седиште во Република Македонија;
 - 2) кое е член на Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување или друго лице вработено во Агенцијата;
 - 3) кое извршувало функција на лице со посебни права и одговорности во друштво за осигурување или друго правно лице над кое е отворена стечајна постапка;
 - 4) кое е поврзано лице, во смисла на Законот за супервизија на осигурување, со правно лице во кое Друштвото директно или индиректно поседува сопственост на повеќе од 10% од капиталот или правата на глас во тоа правно лице;
 - 5) кое е вработено во Друштвото;
 - 6) кое работи спротивно на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.
- (6) Забраната наведена во став (5) алинеја 1) од овој член не се однесува на лица кои се членови на органот на надзор, членови на органот на управување или прокуристи во владеечко друштво кое е осигурително друштво или во друго владеечко друштво во групација на друштва за осигурување.
- (7) Член на Надзорниот одбор може да даде оставка во било кое време со поднесување на писмено известување до акционерите и копија до Претседателот на Надзорниот одбор кој има обврска да го проследи известувањето до акционерите. Потписот на член на Надзорниот одбор на известувањето за оставка, треба да е заверен од страна на нотар.
- (8) Доколку е тоа во интерес на Друштвото, членот на Надзорниот одбор кој го доставил известувањето за оставка, е должен да продолжи да ги извршува функциите се до изборот на нов член на Надзорниот одбор, но во секој случај, не подолго од 60 (шеесет) дена.

Член 32

- (1) Надзорниот одбор се свикува согласно одредбите на законот, овој Статут и Правилникот за работата на Надзорниот одбор и мора да одржи најмалку 4 состаноци годишно, еднаш во три месеци. Состаноците ги свикува Претседателот или Потпретседателот на Надзорниот одбор (доколку истиот се избира), при што еден од состаноците мора задолжително да се одржи во рок од еден месец пред одржувањето на годишното собрание. Надзорниот одбор може да биде свикан во секој момент по барање на член на Надзорниот одбор или на Управниот одбор поднесено во писмена форма. Ова барање треба да ги содржи причините и целта за свикувањето. Надзорниот одбор мора да се состане во рок од најмногу 15 (петнаесет) дена од денот

кога е поднесено барањето за свикување, ако свикувањето е направено писмено, по факс или електронска пошта.

- (2) Надзорниот одбор може да работи и да одлучува кога се присутни мнозинството на членовите вклучувајќи го Претседателот или во негово отсуство - Потпретседателот на Надзорниот одбор (доколку истиот се избира) или член на одборот избран согласно став 3 од овој член, и одлуките на Надзорниот одбор се носат со мнозинство на гласови од присутните членови. Во случај на нерешено гласање, ќе одлучи гласот на Претседателот или во негово отсуство, на Потпретседателот на Надзорниот одбор или на член на одборот избран согласно став 3 од овој член.
- (3) Со состаноците претседава Претседателот на Надзорниот одбор или во негово отсуство Потпретседателот (доколку истиот е избран). Доколку Надзорниот одбор нема избрано Потпретседател, во случај на отсуственост или спреченост на Претседателот, со седницата претседава член на Надзорниот одбор избран со мнозинство гласови на присутните членови на Надзорниот одбор. Членовите на Надзорниот одбор треба лично да присуствуваат на состанокот на Надзорниот одбор.
- (4) За секој состанок на Надзорниот одбор, се составува записник, во кој се наведуваат учесниците, дневниот ред, водената дискусија, донесените одлуки, бројот на гласови и посебните мислења. Записникот го потпишуваат сите членови на Надзорниот одбор кои биле присутни на состанокот, и записничарот од состанокот на Надзорниот одбор.
- (5) Надзорниот одбор може да носи одлуки во писмена форма, преку факс или електронска пошта, во најкусо можно време, без преземање на било какви формалности околу свикување на истата, доколку ниеден член не се противи на таквата постапка (гласање преку кореспонденција).
- (6) Надзорниот одбор може да донесе одлуки и без одржување состанок, доколку сите членови на Надзорниот одбор ја дадат нивната согласност да се донесе одлуката без одржување состанок. Претседателот на Надзорниот одбор, и/или лице овластено од Претседателот, треба да подготви записник за впишување на сите одлуки донесени на тој начин. Записникот треба да се потпише од страна на Претседателот на Надзорниот одбор, и во негово отсуство, од страна на член на Надзорниот одбор, не подоцна од 30 дена од денот кога е добиена согласноста за усвојување на одлука без одржување состанок. Одлуките донесени на таков начин ќе стапат во сила на денот кога е дадена таквата согласност од страна на членовите на Надзорниот одбор, освен ако во одлуката не е наведен друг ден кога одлуката влегува во сила. Согласноста може да биде потврдена со личен потпис и/или со потпис на нацрт-одлука пратен по факс/или електронски.
- (7) Доколку Надзорниот одбор донесе одлука надвор од состанокот, таквата одлука мора да биде потврдена од Надзорниот одбор и вклучена во записникот од наредниот состанок.
- (8) Надзорниот одбор може да основа онолку комисији колку што смета дека тоа е неопходно, но ги основа најмалку оние комисији кои се задолжителни согласно Закон.
- (9) Надзорниот одбор работи во согласност со одредбите на законот, овој Статут и Правилникот за работа на Надзорниот одбор, донесен од страна на Надзорниот одбор.
- (10) Целата комуникација на или за Надзорниот одбор, записникот од состанокот на Надзорниот одбор како и одлуките усвоени на Надзорниот одбор ќе бидат преведени на Англиски или Германски јазик, но македонската јазична верзија ќе преовладува и ќе се смета за оригинал.

Член 33

(1) Надзорниот одбор врши координација и контрола врз управувањето на Друштвото и ги има следните основни права и обврски:

- 1) да врши постојана супервизија и контрола на работењето на Управниот одбор;
- 2) да ја проверува усогласеноста на операциите на управувањето со закон, Статутот и одлуките на Собранието;
- 3) да доставува извештај најмалку еднаш годишно до Собранието за преземените работи на надзор;
- 4) да го претставува Друштвото во односите со Управниот одбор;
- 5) да ги назначува и отповикува членовите на Управниот одбор, да ги одредува нивните надоместоци, вклучувајќи ги дополнителните надоместоци и други бенефиции;
- 6) да го избира и отповикува Претседателот и Потпретседателот на Управниот одбор;
- 7) да преговара и да склучува менаџерски договори со членовите на Управниот одбор;
- 8) да ја одобри поделбата на одговорности и поделбата на подредените оддели помеѓу членовите на Управниот одбор, предложени од Управниот одбор;
- 9) да ги усвојува Правилникот за работа на Надзорниот одбор и Правилникот за работа на Управниот одбор;
- 10) да му предложи на Собранието надворешен ревизор на друштвото;
- 11) да му предложи на Собранието распределба на добивката или покривање на загубите; и
- 12) други права и одговорности превидени со закон, со овој Статут, со Правилникот за работа на Надзорниот одбор и Правилникот за работа на Управниот одбор.

(2) Во дополние на одговорностите дадени во став (1) од овој член, Надзорниот одбор ги има и следниве одговорности предвидени со Законот за супервизија на осигурување:

- 1) да ги одобрува одлуките на Управниот одбор кои се однесуваат на деловната политика на Друштвото;
- 2) да ги одобрува одлуките на Управниот одбор кои се однесуваат на финансискиот план на Друштвото;
- 3) да ги одобрува одлуките на Управниот одбор кои се однесуваат на засновување на систем на внатрешна ревизија;
- 4) да усвојува правила за работа на внатрешната ревизија;
- 5) да ја одобрува програмата за годишната внатрешна ревизија;
- 6) да врши супервизија и контрола на примената на мерките и дејствијата за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам; и

- 7) да донесува одлуки за други работи според Законот за супервизија на осигурувањето.

Член 34

- (1) За следниве трансакции и дејствија потребно е претходно одобрение од страна на Надзорниот одбор:

- 1) затворање (престанување) или пренос на претпријатие или на негов дел, кое учествува со повеќе од 10% во добивката на Друштвото;
- 2) стеснување или проширување на предметот на работење на Друштвото, вклучувајќи додавање или напуштањето на одредени типови на класи на осигурување, со почитување на важечката регулатива
- 3) суштествени внатрешни организациони промени на Друштвото што се определуваат со акт на Друштвото;
- 4) воспоставување долгорочна соработка со други друштва од суштествено значење за Друштвото или прекинување на таквата соработка;
- 5) основање и престанок на трговски друштва кои учествуваат во основната главнина на Друштвото со повеќе од една десетина од основната главнина на Друштвото; и
- 6) основање и затварање на подружници на Друштвото.

- (2) Воедно, и следниве трансакции и акти ќе подлежат на претходна согласност од Надзорниот одбор:

- 1) стекнување и располагање со учества како и стекнување, располагање и престанокот на друштва и деловни единици, ако во секој даден случај или во вкупен износ по деловна година утврдениот лимит ќе биде надминат;
- 2) стекнување, располагање и оптоварување на недвижен имот, ако во секој даден случај или во вкупен износ по деловна година утврдениот лимит ќе биде надминат;
- 3) отварање и затварање на подружници;
- 4) инвестиции чии трошоци не се содржани во Извештајот за предвидените инвестиции изготвен од страна на Управниот одбор и одобрен од страна на Надзорниот одбор за соодветната фискална година, ако во секој даден случај утврдениот износ биде надминат;
- 5) задолжување со издавање на какви било обврзници, земање заеми или кредити, ако во секој даден случај или во вкупен износ по деловна година утврдениот лимит биде надминат;
- 6) давање заеми (освен заеми со обврзници) и кредити, ако во секој даден случај или во вкупен износ по деловна година утврдениот лимит биде надминат
- 7) определување на основните принципи за делованта политика;
- 8) определување на принципите за доделување на дел од добивка или продажби и преземање на обврски за пензијата на директорите;

- 9) прифаќањето на функцијата член на надзорниот одбор, член на управниот одбор или генерален директор во друштва надвор од групацијата, како и извршувањето на платената помошна работа, од страна на членовите на Управниот одбор;
 - 10) именување на овластени раководни лица за претставување на Друштвото, како и за склучување или раскинување на договори за вработување со такви овластени раководни лица;
 - 11) одобрување на доделувањето на опции за акции во Друштвото на вработени и директори во Друштвото или во некое од неговите поврзани друштва, како и на членовите на управниот одбор и надзорниот одбор на поврзаните друштва;
 - 12) склучување на договори со членови на Надзорниот одбор со кои овие членови се обврзуваат спрема Друштвото или кое било од неговите засвисни друштва надвор од работењето на Надзорниот одбор, за извршување на работа за позначителен надомест. Ова се однесува и на договори со друштва во кои член на Надзорниот одбор има значителен економски интерес;
 - 13) прифаќањето на високи позиции во Друштвото во рок од две години по потпишувањето на ревизорско мислење, од страна на ревизорот, од страна на ревизорот на групацијата, од страна на ревизор на значително поврзано друштво, или од страна на овластен сметководител кој го потпишал ревизорското мислење или лице кое дејствувало за него, кое имало значителна улога во ревизијата, до степен до кој тоа не е забрането со закон.
 - 14) користење на деривативни финансиски инструменти;
 - 15) преземање одговорност за обврзници, заеми и кредити ако во секој даден случај или во вкупен износ по деловна година утврдениот лимит биде надминат;
 - 16) назначување на органи на целосно консолидирани холдинг компании и зависни друштва на Друштвото;
 - 17) прифаќање на долгорочни (подолги од 1 година) обврски ако во секој даден случај или во вкупен износ по деловна година утврдениот лимит биде надминат;
- (3) Доколку Надзорниот одбор не ги утврди лимитите од ставот (2) точките 1, 2, 3, 4, 5, 14 и 16 сите такви трансакции и акти ќе подлежат на одобрување од страна на Надзорниот одбор.
- (4) Исто така, следните прашања ќе подлежат на одобрение од страна на Надзорниот одбор:
- 1) годишно планирање, вклучувајќи планирање на премии, трошоци и заработувачка;
 - 2) финансиско планирање, вклучувајќи стратешка алокација на средства;
 - 3) годишно планирање на развој на средства.
- (5) Надзорниот одбор може, исто така, да одреди дека определени понатамошни видови на трансакции може да се склучуваат само со негово претходно одобрение. Ако Надзорниот одбор одбие да даде одобрение, Управниот одбор, со образложение поднесено во писмена форма, може да бара одобрение од Собранието. Одлуката со

која Собранието дава одобрение се донесува со мнозинство гласови кое не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на Собранието.

Член 35

- (1) Членовите на Надзорниот одбор се обврзани да ги чуваат како доверлива деловна дајна сите информации и податоци кои се поврзани со работата на Друштвото. Оваа обврска продолжува да важи дури и по престанувањето на членувањето во Надзорниот одбор.
- (2) За посебни доверливи работи кои биле извршени за Друштвото од страна на членови на Надзорниот одбор, со одлука на Надзорниот одбор може да се доделат посебни награди.

Управен одбор

Член 36

- (1) Управниот одбор се состои од 3 члена, од кои еден се именува за Претседател на Управниот одбор. Претседателот на Управниот одбор истовремено е и Генерален менаџер на Друштвото. Претседателот, Потпретседателот (доколку истиот се избира) и другите членови на Управниот одбор ги именува Надзорниот одбор со мнозинство гласови и имаат права и овластувања согласно закон, овој Статут и согласно Правилникот за работата на Управниот одбор.
- (2) Мандатот на членовите на Управниот одбор е најмногу 4 (четири) години со можност за повторен избор.
- (3) Членовите на Управниот одбор мора да бидат во постојан работен однос во Друштвото. Правата и обврските на секој член на Управниот одбор се утврдуваат со договор (менаџерски договор), потпишан помеѓу членот на Управниот одбор и Надзорниот одбор, претставуван од Претседателот заедно со уште еден член на Надзорниот одбор.
- (4) Најмалку еден од членовите мора да го познава македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и да има постојано живеалиште во Република Македонија.
- (5) Не може да биде избрано за член на Управниот одбор на Друштвото лице кое не ги исполнува условите за именување предвидени со закон, посебно со Законот за супервизија во осигурувањето. Член на Управниот одбор во Друштво не може да биде лице:
 - 1) кое е член на орган на управување, надзорен орган или прокурист во друго друштво за осигурување или друго трговско друштво;
 - 2) кое е член на Советот на експерти на Агенцијата за супервизија на осигурување или друго лице вработено во Агенцијата;
 - 3) кое извршувало функција на лице со посебни права и одговорности во друштво за осигурување или друго правно лице над кое е отворена стечајна постапка;
 - 4) кое е поврзано лице, во смисла на Законот за супервизија на осигурување, со правно лице во кое друштвото за осигурување директно или индиректно поседува сопственост на повеќе од 10% од капиталот или правата на глас во тоа правно лице.
 - 5) кое работи спротивно на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам; и

- б) за кое Агенцијата донела одлука со која одбила да даде согласност за извршување на функција член на орган на управување, за период од најмалку една година од денот кога била донесена одлуката со која е одбиено барањето за давање согласност:
- (6) За вршење на функција член на Управен одбор потребно е добивање на претходна согласност од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување.
 - (7) Член на Управниот одбор не може истовремено да биде член и на Надзорниот одбор.
 - (8) Членовите на Управниот одбор мора да ја вршат својата работа со внимание, совесно и чесно и мора да ги чуваат деловните тајни
 - (9) Надзорниот одбор може да ги разреши членовите и Претседателот и Потпретседателот на Управниот одбор (доколку истиот е избран) во кое било време и да назначи нови членови, како и нов Претседател и Потпретседател (доколку истиот се избира).
 - (10) Член на Управниот одбор може да поднесе оставка во кое било време, со доставување на писмено известување до акционерите со копија до претседателот на Надзорниот одбор кој има обврска да ја проследи оставката меѓу другите членови на Надзорниот одбор. Потписот на членот на Управниот одбор на известувањето ќе биде заверен од нотар.
 - (11) Доколку е тоа во интерес на Друштвото, членот на Управниот одбор кој го доставил известувањето за оставка, е должен да продолжи да ги извршува функциите се до изборот на нов член на Управниот одбор но во секој случај, не подолго од 60 (шеесет) дена.

Член 37

- (1) Членовите на Управниот одбор ги извршуваат должностите што се утврдени со закон и овој Статут, а особено:
 - 1) го свикуваат Собранието;
 - 2) му ги доставуваат на Надзорниот одбор годишните финансиски сметки на Друштвото заедно со извештајот;
 - 3) даваат предлози во врска со распределбата на дивидендата;
 - 4) подготвуваат нацрт на организационен распоред, на описите на работни места, на графиконите за плата, на наградите и дополнителните бенефиции за вработените во Друштвото. За поделбата на одговорностите и поделбата на подредените оддели меѓу членовите на Управниот одбор потребно е претходно одобрение од страна на Надзорниот одбор;
 - 5) вработуваат и отпуштаат вработени во Друштвото;
 - 6) преговараат и го потпишуваат Колективниот договор за Друштвото;
 - 7) ги одобруваат Интерните Прописи и Функционалните Прописи на Друштвото, како и Кодексот за етичко однесување на вработените;
 - 8) одлучуваат за вршењето или престанувањето со вршење на одредени класи на осигурување, во согласност со важечките прописи и во рамките на ограничувањата на главниот предмет на работење на Друштвото по претходно добиено одобрение од страна на Надзорниот одбор;
 - 9) го застапуваат Друштвото пред трети лица и на суд;

- 10) одлучуваат за (1) основање, преобразба или укинување на подружници, претставништва и деловни единици по добиено претходно одобрение од Надзорниот одбор; (2) промена на адресата на подружници, претставништва и продажните места или на други вакви единици, (3) назначување и отповикување на претставници на секундарните единици;
- 11) му доставуваат најмалку еднаш на секои 3 (три) месеци писмен извештај на Надзорниот одбор во врска со управувањето на Друштвото, дејноста на Друштвото и нејзиниот потенцијал за развој;
- 12) навремено го известуваат Надзорниот одбор за настани коишто може значително да влијаат врз состојбата на Друштвото и му ги доставуваат сите информации и документи што Надзорниот одбор ќе ги побара; и
- 13) извршуваат и други должности утврдени со закон, одлуките на Собранието и Надзорниот одбор, овој Статут, Правилникот за работа на Управниот одбор и менаџерските договори.

(2) Членовите на Управниот одбор исто така се должни да:

- 1) обезбедат Друштвото да работи согласно со правилата за управување со ризик, согласно со Законот за супервизија на осигурување и други закони кои го регулираат работењето на Друштвото;
- 2) вршат контрола над ризиците од работењето на Друштвото, како и да преземат соодветни мерки за управување со тие ризици;
- 3) воспостават систем на внатрешна контрола во сите делови од работењето на Друштвото, како и систем на внатрешна ревизија со што ќе се обезбеди работењето на Друштвото да биде во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето;
- 4) обезбедат дека Друштвото ги води трговските книги и друга сметководствена документација, ги вреднува ставките во деловните биланси, изготвува годишни извештаи, како и извештаи до Агенцијата за супервизија на осигурување, согласно со Законот за супервизија на осигурување; и
- 5) именуваат овластено лице за имплементирање на програмата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, односно ќе формираат оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Член 38

- (1) Членовите на Управниот одбор го претставуваат Друштвото во односите со трети лица заеднички, преку кои било двајца членови на Управниот одбор.
- (2) Управниот одбор, со одобрение од Надзорниот одбор, може да овласти лица да го претставуваат Друштвото (овластени лица) заедно со член на Управниот одбор или друго овластено лице. Овластеното лице може да биде отповикано во секое време од страна на Надзорниот одбор или Управниот одбор.
- (3) Ограничувањата на овластувањата за застапување на членовите на Управниот одбор немаат правно дејство спрема правата на трети лица.

Член 39

- (1) Управниот одбор може полноважно да одлучува доколку се присутни најмалку двајца од членовите, вклучувајќи го и Претседателот на Управниот одбор.
- (2) Одлуките се носат со мнозинство гласови од вкупниот број на присутни членови. Гласот на претседателот на Управниот одбор е одлучувачки во случај на нерешено гласање.
- (3) За одржаните состаноци и за работата на Управниот одбор, се води Записник. Записникот мора да ги содржи имињата на присутните, точките на дневниот ред за кои се расправало, заклучоците и донесените одлуки. Записникот го потпишуваат сите присутни членови на Управниот одбор.
- (4) Член на Управниот одбор може да носи одлуки без одржување состанок доколку сите членови на Управниот одбор ја дадат својата согласност за одлуката да биде усвоена без одржување на состанок. Претседателот на Управниот одбор, и / или лицето овластено од страна на Претседателот, составува записник за забележување на сите така усвоени одлуки. Записникот го потпишуваат Претседателот на Управниот одбор, а во негово отсуство, член на Управниот одбор, не подоцна од триесет дена од денот на добивањето на согласност за донесување на одлука без одржување на состанок. Одлуките донесени на овој начин влегуваат во сила со денот кога е дадена согласност од страна на сите членови на Управниот одбор, освен ако во одлуката не е определен друг датум за влегување во сила. Согласност може да се потврди со личен потпис и / или со потпис на нацрт-одлуката испратен по факс и / или по електронски пат. Ако Управниот одбор донесува одлуки надвор од состанокот, одлуките се потврдуваат од страна на Управниот одбор и се вклучуваат во записникот за наредниот состанок.

Член 40

- (1) За време на нивниот мандат, ниеден член на Управниот одбор не може, без претходно одобрение на Надзорниот одбор да прифати позиција на член на Надзорен одбор, член на Управен одбор, Генерален Директор или администратор во кое било друштво.

VIII. ДОВЕРЛИВОСТ НА ПОДАТОЦИ,

ДЕЛОВНА ТАЈНА И ЗАБРАНА ЗА КОНКУРЕНЦИЈА

Доверливост на податоците

Член 41

- (1) Друштвото е должно да ги третира како доверливи податоци сите податоци за осигурениците или други корисници на осигурување со кои се стекнало во текот на вршењето на работите на осигурување.
- (2) Членовите на Управниот одбор, Надзорниот одбор, Акционерите, вработените и други лица во Друштвото кои при работењето имаат пристап до доверливите податоци во рамките на нивната работа или кои на кој било начин ќе дознаат некоја деловна тајна, истите не смеат да ги пренесуваат на трети лица, самите да ги користат или, пак, да дозволат трети лица да ги користат, освен ако поинаку не е определено со закон.

Член 42

- (1) Друштвото има обврска да прибира, обработува, чува, користи и доставува лични податоци кои се потребни при склучување на договорите за осигурување, во согласност со Законот за заштита на личните податоци и со посебните прописи кои се однесуваат на бази на податоци од областа на осигурувањето на начин предвиден со закон.

Деловна тајна

Член 43

- (1) Сите членови на Управниот одбор, Надзорниот одбор, вработените со посебни овластувања и одговорности и работниците се должни како деловна тајна да ги чуваат сите известувања и податоци што се однесуваат на работењето на Друштвото, а кои ги добиле и кои се прогласени како деловна тајна.
- (2) Членовите на Управниот и Надзорниот одбор, вработените со посебни овластувања и одговорности и вработените се должни да ги чуваат како деловна тајна сите доверливи податоци што се однесуваат на работењето на Друштвото, дури и по престанокот на нивниот мандат.

Член 44

- (1) За деловна тајна се сметаат:
 - 1) сите документи кои надлежниот орган ќе ги прогласи за деловна тајна;
 - 2) податоци утврдени како деловна тајна во согласност со со закон, други прописи, статутот или друг општ акт на Друштвото;
 - 3) сите податоци кои не се јавно објавени или кои не се заштитени од јавноста;
 - 4) техничко-технолошки решенија, истражувања и пронајдоци, патенти и лиценци;
 - 5) план на техничко обезбедување на објектите и имотот на Друштвото.

Член 45

- (1) Неовластено откривање на деловна тајна претставува тешка повреда на работната обврска.
- (2) Должноста за чување на деловна тајна трае 5 (пет) години по престанување на работниот однос на работникот во Друштвото, односно од престанокот на Друштвото.

Забрана на конкуренција

Член 46

- 1) Членовите на Управниот и Надзорниот одбор, како и членовите на нивните семејства (сопругници, родители и деца) не смеат, без добивање одобрение од Управниот одбор, односно од Надзорниот одбор:
 - 1) за своја или за туѓа сметка да вршат работи коишто спаѓаат во предметот на работење на Друштвото;

- 2) да вршат друга дејност или активност во друго друштво, со ист или сличен предмет на работење, платена или не, за своја или за туѓа сметка;
 - 3) да биде член на орган на управување или орган на надзор, или контролор во друго друштво кое има ист или сличен предмет на работење како и Друштвото;
 - 4) во просториите на Друштвото да врши работи за своја или за туѓа сметка.
- (2) Пред изборот на физичко лице за член на Управниот одбор, односно на Надзорниот одбор, кандидатот треба писмено да го извести телото надлежно за неговиот избор, каде ќе ги наведе сите платени и/или неплатени работи и дејствија во други друштва, преземени за своја или за туѓа сметка;
 - (3) Собранието на Друштвото треба да биде известено во врска со одобреноста наведени претходно во став (1) на овој член, на следната седница.
 - (4) Во случај кога член на Управниот одбор, односно на Надзорен одбор ќе постапи спротивно на забраните според став (1) од овој член, или пропушти да открие релевантен факт во известувањето согласно став (2) од овој член, Друштвото може:
 - 1) да бара надомест на штета;
 - 2) да бара членот да му ја пренесе на Друштвото правната работа склучена во негова корист, како и плодовите кои произлегле од таа правна работа склучена во негова корист и/или во корист на трето лице.

IX. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК И ИМОТ НА ДРУШТВОТО

Член 47

- (1) Работите од областа на осигурувањето Друштвото ги врши во свое име и за своја сметка.
- (2) Имотот на Друштвото е единствен во функцијата и служи за извршување на сите обврски настанати во текот на работењето и за обврските од договорите за осигурување.
- (3) Друштвото е должно да работи во согласност со и да се придржува до законските одредбите кои се на сила како и внатрешните правила кои ги имаат донесено соодветните органи на Друштвото, а кои го регулираат управувањето со ризик и средствата на Друштвото.

Член 48

- (1) Имот на Друштвото е:
 - 1) основна главнина;
 - 2) премии од осигурување;
 - 3) средства на техничките резерви;
 - 4) средства на резервите на сигурност; и
 - 5) други средства.
- (2) Резервите и фондовите од став (1) од овој член, ќе се основаат и одржуваат во согласност со важечките одредби на Законот за супервизија на осигурувањето.
- (3) Имотот на Друштвото може да се депонира во банка, штедилница или друга финансиска институција, да се вложува во хартии од вредност, недвижности, друг вид

на имот, а може да се кориси и за давање на кредити, обезбедени со соодветна гаранција, согласно закон и овој Статут.

- (4) Врз основа на Одлука на Собранието на Друштвото, и во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето и други применливи закони и регулативи, остварената добивка на Друштвото за финасиската година се распределува за:
- (1) покривање на загубата;
 - (2) исплата на дивиденда;
 - (3) алокација на резервите на Друштвото;
 - (4) нераспределената добивка (пренос на добивката во наредната година);
 - (5) на други начини врз основа на Одлука на Собранието, а во согласност со законските прописи.
- (5) Врз основа на Одлука на Собранието на Друштвото и во согласност со одредбите од Законот за супервизија во осигурувањето и другите применливи закони и прописи, остварената загуба за финасиската година се покрива:
- 1) со користење на нераспределената добивка; и
 - 2) на други начини врз основа на Одлука на Собранието, а во согласност со законските прописи.

IX . ОВЛАСТЕН АКТУАР

Член 49

- (1) Друштвото ќе назначи овластен актуар и ќе ја извести Агенцијата за супервизија на осигурување за назначувањето, во роковите и под условите предвидени со Законот за супервизија на осигурувањето.
- (2) Овластениот актуар е должен:
- 1) да врши проверка на усогласеноста на податоците во годишните сметки со осигурителните сметководни стандарди и правилноста на пресметките во годишните сметки во однос на формирањето на техничките резерви и другите резерви на Друштвото.
 - 2) да провери дали премиите и техничките резерви се пресметани во согласност со законските одредби, како и дали истите се пресметани и издвоени на начин кој ќе овозможи долгорочно исполнување на обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување од страна на Друштвото.
 - 3) да врши други работи предвидени со законските прописи и внатрешните прописи на Друштвото.

X. ТРГОВСКИ КНИГИ, ГОДИШНИ СМЕТКИ И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Член 50

- (1) Друштвото е должно да води трговски книги и да изготвува годишни извештаи, да составува сметководствени документи, да ги вреднува ставките во деловните биланси

и годишните сметки и да ја известува јавноста за податоците од годишните извештаи, согласно одредбите од Законот за трговски друштва, Законот за супервизија на осигурувањето и други закони.

- (2) Друштвото е должно да го организира своето работење согласно став (1) од овој член, на начин кој ќе овозможи непречено и ефикасно спроведување на супервизија на работењето согласно правилата за управување со ризик.

Член 51

- (1) Финансиската година на Друштвото започнува на 1 Јануари, а завршува на 31 Декември секоја календарска година.
- (2) Финансиските извештаи вклучуваат: биланс на состојба, биланс на успех, извештај за промените на основната главнината, извештај за готовинските текови, применетите сметководствени политики и други објаснувачки белешки подготвени во согласност со усвоените меѓународни сметководствени стандарди и меѓународните стандарди за финансиско известување.
- (3) Годишната сметка Друштвото ја доставува до Агенцијата за супервизија на осигурување, заедно со Извештај за извршена ревизија на Годишната сметка, во првите три месеци од тековната година, а за изминатата година.
- (4) Годишниот извештај на Друштвото вклучува и потврда од овластен актуар со мислење за тоа дали премиите и техничките резерви се пресметани во согласност со Законот за супервизија на осигурување.
- (5) Годишниот финансиски извештај и иницијативата за распределба на добивката или покривањето на загубата, пред да биде презентирана на Собранието за одобрување, треба да биде договорена со Надзорниот одбор. Собранието усвојува Одлука за ревидираниот годишен финансиски извештај, распределбата да добивката или покривањето на загубата врз основа на извештаите на Управниот одбор и Надзорниот одбор.

Член 52

- (1) Управниот одбор врз основа на Одлука на Собранието и во согласност со одредбите од Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурувањето, може да исплати дивиденда во износ којшто не ја надминува вкупно остварената добивка искажана со годишната сметка и со финансиските извештаи, зголемена за пренесената нераспределена добивка од претходните години или со резервите кои можат да се распределуваат, односно кои ги надминуваат законските резерви и резервите определени со договорот за друштвото, и ако се покриени загубите од претходните години, ако тие од кои било причини не биле покриени со последната одобрена годишна сметка и со финансиските извештаи.
- (2) Со Одлуката на Собранието со којашто се одобрува плаќање на дивиденда, се определува:
 - 1) износот на дивидендата;
 - 2) листата на акционери кои имаат право да добијат дивиденда и

- 3) планот за исплата на дивидендата и денот на којшто дивидендата се исплаќа (ден на исплата) и начинот на кој Друштвото ги известува лицата кои имаат право на дивиденда според донесената одлука.
- (3) Дивидендата се исплаќа не подоцна од 9 (девет) месеци по крајот на финансиската година.

XI. КОНТРОЛА, НАДЗОР, РЕВИЗИЈА И СУПЕРВИЗИЈА

Внатрешна ревизија

Член 53

- (1) Надзорниот одбор на друштвото е должен да воспостави внатрешна ревизија како независна организациона единица. Службата за внатрешната ревизија се состои од најмалку еден овластен ревизор согласно Законот за ревизија. Лицата кои ја спроведуваат внатрешната ревизија не може да вршат и други активности во Друштвото. Членовите на Управниот одбор и на Надзорниот одбор на Друштвото не можат да спроведуваат внатрешна ревизија.
- (2) Внатрешните ревизори вршат целосна ревизија на работењето на Друштвото со цел да се утврди дали Друштвото:
- 1) ги врши работите на осигурување во согласност со Законот за супервизија на осигурување, како и во согласност со внатрешните прописи и стандарди на Друштвото со кои се регулира работењето на Друштвото;
 - 2) води трговски книги и изготвува годишни извештаи, составува сметководствени документи, ги вреднува ставките во деловните биланси и годишни сметки и ја известува јавноста за податоците од годишните извештаи согласно со Законот за супервизија на осигурување, прописите донесени врз основа на овој закон, како и согласно внатрешните прописи со кои се регулира работењето на Друштвото.
- (4) Внатрешната ревизија е должна да ги усогласи методите на работењето со работата на надворешните ревизори на Друштвото кои ги ревидираат годишните финансиски извештаи, или, пак, вршат посебна ревизија на барање на Агенцијата за супервизија на осигурување.
- (5) Внатрешна ревизија изготвува внатрешни ревизорски извештаи и програми, дава известувања и врши и други работи во согласност со Законот за супервизија на осигурување и другите применливи закони.
- (6) За целите на извршување на нивните функции и должности, внатрешните ревизори имаат целосен пристап до сите пишани и електронски информации и неограничено право на добивање на информации.
- (7) Надзорниот одбор донесува правила за работењето на внатрешната ревизија, што дополнително се уредува организацијата, овластувањата, должностите и одговорностите на внатрешната ревизија.

Член 54

- (1) Внатрешната ревизија на Друштвото, на почетокот на секоја година усвојува годишна програма за внатрешна ревизија која ја одобрува Надзорниот одбор. Годишната програма за внатрешна ревизија ги содржи областите од работењето на Друштвото на кои ќе се врши ревизија на работењето и опис на содржината на планираните оперативни ревизии на одделни области од работењето.
- (2) Врз основа на Годишната програма за внатрешната ревизија Надзорниот одбор ќе донесе и План за работа на внатрешната ревизија.

Член 55

- (1) Внатрешната ревизија е должна најмалку два пати годишно да изготви извештаи за спроведената внатрешна ревизија, кои содржат:
 - 1) опис на спроведените ревизии на работењето;
 - 2) адекватност и ефикасност на системот на внатрешна ревизија;
 - 3) незаконитости и неправилности откриени при спроведувањето на внатрешната ревизија и предложените мерки за отстранување на тие незаконитости и неправилности;
 - 4) заклучоци во врска со спроведување на предложените мерки за отстранување на незаконитостите и неправилностите откриени при внатрешната ревизија.
- (2) Внатрешна ревизија е должна да изготви годишен извештај за внатрешната ревизија, кој содржи:
 - 1) извештај за реализација на годишната програма за внатрешна ревизија;
 - 2) преглед на позначајни сознанија стекнати при спроведувањето на внатрешната ревизија.
- (3) Извештаите од ставовите (1) и (2) на овој член внатрешна ревизија ги поднесува до Управниот одбор и до Надзорниот одбор.
- (4) Надзорниот одбор е должен годишниот извештај за внатрешната ревизија, придружен со мислење по извештајот, да го стави на дневен ред на годишното собрание на акционерите, заедно со ревизорскиот извештај за Друштвото.

Надворешна Ревизија

Член 56

- (1) Друштвото е должно да изготви деловни биланси и годишни извештаи и да ги поднесе на надворешна ревизија.
- (2) Собранието ќе се избере надворешниот ревизор на Друштвото, и Друштвото ќе обезбеди согласност од Агенцијата за супервизија на осигурување избраниот надворешен ревизор да ја изврши ревизија. Определениот надворешен ревизор ќе ја изврши ревизијата во Друштвото само откако е дадена таква согласност од Агенцијата за супервизија на осигурување.

- (3) Извештајот на ревизорот ќе биде подготвен и ќе ги содржи информациите определени со важечките прописи, особено со Законот за супервизија на осигурување и прописите усвоени од страна на Агенцијата за супервизија во осигурувањето.
- (4) Друштвото е должно најмалку во еден дневен весник, да го објави ревизорскиот извештај придружен со мислењето на ревизорот, во рок од 15 дена од усвојување на извештајот од страна на Собранието на Друштвото, но не подоцна од шест месеци од завршувањето на календарската година на која се однесува извештајот.

XII. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ДРУШТВОТО

Член 57

- (1) Друштвото својот предмет на работење утврден со овој Статут, го врши преку организационите делови и тоа:
 - 1) Генерална дирекција;
 - 2) Подружници (работни единици); и
 - ~~3) Застапници во осигурување (агенти).~~
- ~~(2) Работните единици се самостојни организациони единици кои делуваат, односно работат во состав на Друштвото, на подрачјата за кои се основаат, распространети низ целата територија на Република Македонија и работат во име и за сметка на Друштвото.~~
- ~~(3) Подружниците и работните единици ги основа и укинува Управниот одбор, по претходно добиено одобрение од Надзорниот одбор на Друштвото.~~
- ~~(4) Правата на вработените во Друштвото се остваруваат согласно закон и со Општите акти на Друштвото.~~

XIII. ПРЕСТАНОК НА ДРУШТВОТО

Член 58

- (1) Друштвото престанува со:
 - 1) одлука на Собранието за престанување на Друштвото донесена со мнозинство гласови коешто не може да изнесува под две третини од акциите со право на глас претставени на Собранието;
 - 2) правосилна одлука на судот со која се утврдува ништовност на Друштвото и на уписот на Друштвото во Трговскиот регистар;
 - 3) присоединување, со спојување или со поделба на Друштвото со раздвојување со основање и со раздвојување со преземање; и
 - 4) во други случаи предвидени со закон.
- (2) Секое лице кое има правен интерес може да поднесе приговор, најдоцна во рок од 30 дена од денот на објавувањето на намерата за бришење на друштвото.

- (3) Друштвото престанува без спроведување на ликвидација, освен ако во определениот рок се покаже дека Друштвото има имот којшто треба да се подели и побарувања кои што треба да се намират. Во тој случај, се спроведува ликвидација, односно стечајна постапка. Ликвидаторите, на предлог на заинтересираните лица, ги определува судот.

XIV. ПОСТАПКА ЗА ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ

Член 59

- (1) Статутот и неговите измени се донесуваат со Одлука на Собранието на Друштвото, по предлог на Управниот одбор, Надзорниот одбор, во согласност со постапката што е определена со закон.
- (2) Одлуката на Собранието за измената на Статутот почнува да се применува по добивање на претходна согласност за измената на Статутот од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

XV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 60

- (1) Одредбите во Статутот се изработени во согласност со важечки законски одредби.
- (2) Статутот е напишан на македонски јазик. Македонскиот текст се смета за оригинален примерок на овој Статут.
- (3) Статутот влегува во сила на денот на неговото донесување, а почнува да се применува по добивањето на согласност од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.
- (4) Со влегувањето во сила на овој Статут престанува да важи Статутот на Друштвото усвоен на 30 Април 2013 година.

Скопје 28.04.2017 година
Бр.0201-

СОБРАНИЕ
Прерседавач на собрание
